

امام خامنه‌ای

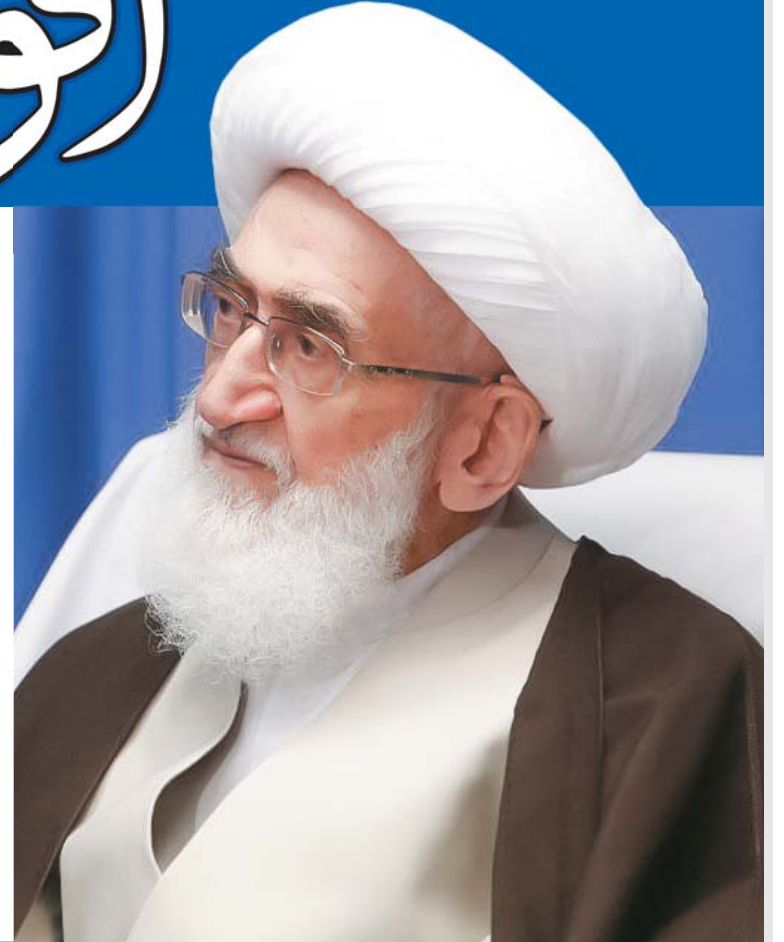
علامه طباطبایی

چشمه جوشان دانش، عرفان و تقوای اسلامی

ویژه‌نامه «حکیم الهی» ضمیمه این شماره

افق حوزه‌ها

آیت‌الله العظمی نوری همدانی

حوزه علمیه در کنار مردم و مدافع آرمان‌های امام

باید توجه داشت، این انقلاب با مجاهدت‌ها و تلاش‌های مستمر همین مردم به پیروزی رسید. این انقلاب و این نظام، متعلق به همین مردم است و مسئولان برای رفاه، پیشرفت و تعالی ملت و سربلندی نظام مقدس اسلامی، تمام تلاش و امکانات خود را به‌کار گیرند.

آیت‌الله اعرافی در نشست با ائمه جمعه و نمایندگان مردم لرستان در خیرگان رهبری

تاریخ، علم، فرهنگ، دانش و تمدن ایران ریشه در نهاد علمی حوزه‌های علمیه دارد

گفتمان انقلاب اسلامی اگر با عملکرد درست مسئولان، حوزویان و دانشگاهیان پیش برود، بی‌شک، گفتمانی موفق و اثرگذار خواهد بود.

۱۲

در نشست بزرگداشت علامه «میرحامد حسین لکهنوی رحمته الله علیه» شاد

هوشیار باشیم؛

گروهی درصدد تضییع «عقبات الانوار» هستند

۱۳

دبیرکل حزب‌الله لبنان

ایران در برابر

فتنه غربی - صهیونیستی

به پیروزی بزرگی رسید

مقاومت یکی از مهم‌ترین شاخص‌های قدرت در لبنان است که از جمله از سوی آمریکا مورد تهاجم قرار گرفته و آمریکایی‌ها همچنان به دنبال ایجاد هرج و مرج هستند.

۱۵

آیت‌الله اراکی

شهید مظهر

هنر و نخبگی است

هنرمند در جامعه بیدار کسی است که جامعه را به سمت کارهای ارزشمند، بیدار کردن جامعه، ایثار و... هدایت می‌کند و در چنین جامعه‌های شهید، مظهر هنر و نخبگی است.

۲

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه کشور | تبیین، گفتمان‌سازی و دفاع از ارزش‌ها، تنها راه برون‌رفت از مشکلات فعلی است

۱۱

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدتقی سبحانی | علامه میرحامد حسین رحمته الله علیه، احیاگر فرهنگ امامت در دوره معاصر

۹

آیت‌الله کریمی جهرمی

دشمن به دنبال تضعیف لباس روحانیت است

خدا و رسول‌الله صلی الله علیه و آله و سلم کاملاً آشنا کند و گفتار و رفتارشان را منطبق بکند با گفتار و رفتار خدا، پیامبر و ائمه طاهرين علیهم السلام و حتی علمای بزرگوار که هر کدام دارای صفات عالی‌ه بودند، کار قطعاً اصلاح می‌شود. متأسفانه دشمن هم در پی تضعیف این لباس است و اگر مراقبت نکنیم، ضربه‌های سنگینی خواهیم خورد.

طلبه در جان خودش اصلاحی صورت ندهد و تغییر حالی در خودش ایجاد نکند، این گرفتاری می‌ماند و شیوع پیدا می‌کند. آیت‌الله کریمی جهرمی با اشاره به وظیفه طلاب، بیان کرد: روحانیت و حوزه‌ها و رؤسا و مدیران حوزه، توجه به این معنا بکنند و چاره‌جویی نمایند که قدم اولش هم این است که روحانیت، صفات، حرکات، سکنات و سخنانشان را به آن نحوه‌ای که خدا بپسندد؛ تطبیق دهد.

وی گفت: اگر روحانیت بتواند خودش را با

استاد حوزه علمیه گفت: اگر روحانیت بتواند، خودش را با خدا و رسول‌الله صلی الله علیه و آله و سلم کاملاً آشنا کند و گفتار و رفتارشان را منطبق بکند با گفتار و رفتار خدا، پیامبر و ائمه طاهرين علیهم السلام، کار قطعاً اصلاح می‌شود.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله کریمی جهرمی در دیدار اعضای ستاد بزرگداشت آیت‌الله سیدمحمدباقر موجد ابطحی، با تقدیر از فعالیت‌های صورت‌گرفته، آن‌مرحوم را نمونه یک عالم عامل و محبوب بین مردم برشمرد و با اشاره به حدیثی از حضرت جعفر صادق علیه السلام که فرمودند: «أعد عالماً أو متعلماً أو أحب أهل العلم ولا تكن رابعاً فتهلك ببغضهم»، به اهمیت علم و مقام عالم دین اشاره کرد و گفت: احتیاج امروز حوزه‌ها به آن دسته افرادی است که یا عالم باشند یا در حال کسب معارف اهل‌بیت علیهم السلام حرکت کنند تا بتوانند، در زمان و مکان‌های مختلف، راه صحیح را برای مردم بیان کنند.

استاد حوزه علمیه قم، با بیان برخی خاطرات خود از علمای سابق و نحوه زیست آنان با مردم در جامعه، افزود: مشکل بزرگی که الآن در جامعه پیدا شده است و مقداری از آن هم، به خود روحانیت بازمی‌گردد، این است که احساس علاقه به اهل علم کم‌رنگ شده است و این مهم، امروز بیشتر به چشم می‌آید که اگر

آیت‌الله حسینی بوشهری

نیروی انسانی سرآمد دارایی‌های یک کشور است

وی خطاب به مسئولان گفت: نیروی انسانی و به‌طور کلی جمعیت هر کشور، سرآمد تمامی امکانات و دارایی‌های آن کشور است. مسئولان بکوشند تا با فرهنگ‌سازی جدی و ایجاد مشوق‌های مختلف، فرهنگ حاکم در جامعه را بهبود بخشند.

امام جمعه قم ادامه داد: مسائلی همچون مشکلات معیشتی، رواج ازدواج‌های پرهزینه و از همه مهم‌تر، تبلیغات سوء فرهنگی سبب شده است تا سن ازدواج افزایش پیدا کرده، خانواده‌ها تمایل کمتری نسبت به فرزندآوری از خود نشان دهند و حتی برخی از جوانان نسبت به امر ازدواج بی‌انگیزه شوند.

آیت‌الله حسینی بوشهری در بخش دیگری از سخنان خود، خواستار حل مشکل کمبود زمین و منابع مالی برای تأسیس و تجهیز مدارس در سطح استان قم شد و افزود: لازم است، خیرین و مسئولان پای کار بیایند تا به‌علت کمبود کلاس‌های درس، شاهد افزایش مدارس سه شیفته در سطح استان نباشیم.

گفتنی است، در ابتدای این جلسه، دکتر احمدرضا اجتهادی، گزارشی از وضعیت سازمان‌نوسازی مدارس استان قم و همچنین کمبودها و دغدغه‌های این سازمان ارائه کرد.

رئیس شورای عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، جمعیت را مهم‌ترین سرمایه کشور توصیف کرد و گفت: مسئولان باید تلاش کنند تا با ایجاد مشوق‌های مختلف، هر چه زودتر مشکل کمبود جمعیت برطرف گردد.

رئیس شورای عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، جمعیت را مهم‌ترین سرمایه کشور توصیف کرد و گفت: مسئولان باید تلاش کنند تا با ایجاد مشوق‌های مختلف، هر چه زودتر مشکل کمبود جمعیت برطرف گردد.

آیت‌الله حسینی بوشهری در بخش دیگری از سخنان خود، خواستار حل مشکل کمبود زمین و منابع مالی برای تأسیس و تجهیز مدارس در سطح استان قم شد و افزود: لازم است، خیرین و مسئولان پای کار بیایند تا به‌علت کمبود کلاس‌های درس، شاهد افزایش مدارس سه شیفته در سطح استان نباشیم.

گفتنی است، در ابتدای این جلسه، دکتر احمدرضا اجتهادی، گزارشی از وضعیت سازمان‌نوسازی مدارس استان قم و همچنین کمبودها و دغدغه‌های این سازمان ارائه کرد.

همایش بزرگداشت محقق خراسانی رحمته الله علیه و رونمایی از کتاب «الجنة الناجية»

مانند: میرزای نائینی، سیدابوالحسن اصفهانی، آیت‌الله بروجردی و امام خمینی علیهم السلام بود. وی با سخنرانی‌های ناب خویش در راستای ترویج احادیث اهل‌بیت علیهم السلام و انتشار روزافزون معارف جان‌بخش حدیثی توفیقات کم‌نظیری داشت. مرحوم شیخ عباسعلی معظ علیه السلام در سال ۱۳۲۲ شمسی درگذشت و در آرامگاه بیات در جنب حرم مطهر حضرت معصومه علیها السلام در شهر مقدس قم به خاک سپرده شد. از میان فرزندان ایشان، شیخ هادی محقق و دکتر مهدی محقق را باید نام برد.

قابل ذکر است، در این همایش همچنین از کتاب «الجنة الناجية» که تألیف ملا بمانعلی واعظ دامغانی می‌باشد و فرزند ایشان شیخ عباسعلی محقق نیز، آن را تکمیل نموده، رونمایی شد. این کتاب شرح فقراتی از خطبه معروف نبی مکرم اسلام صلی الله علیه و آله و سلم در استقبال ماه مبارک رمضان است. الجنة الناجیه در ۳۶۰ صفحه و با مقدمه استاد شیخ حسین انصاریان و دکتر

ملا عباسعلی محقق واعظ خراسانی معروف به حاج محقق و پدرش از وعظ مشهور خراسان در عصر قاجار و پهلوی بودند و با خطابه و منبر سعی در اصلاح فرهنگ عامه و مقابله با استبداد و زورگویی و دیکتاتوری شاهان و مبارزه علیه استعمار خارجی داشتند.

ملا بمانعلی، خطیبی سرشناس و مجاهد بود که در روزگار مشروطه با حمایت از رویکرد آیات ثلاث نجف (آخوند خراسانی، میرزا حسین خلیلی تهرانی و شیخ عبدالله مازندرانی علیهم السلام) در تقویت استبدادستیزی در خراسان کوشا بود. از وی آثار علمی متعددی نیز بر جای مانده است. وفات این واعظ فرزانه و عالم مجاهد در ۱۳۳۵ قمری برابر ۱۲۹۶ شمسی رخ داد.

فرزند ایشان شیخ عباسعلی واعظ خراسانی معروف به حاج محقق نیز، از وعظ معروف خراسان و تهران در عصر خویش به‌ویژه در روزگار پهلوی به‌شمار می‌رفت که مورد احترام علما و مراجع قم و نجف و مشهد

مهدی محقق و به‌کوشش و اهتمام جناب آقای محمود محقق تصحیح گشته و توسط انتشارات دانشگاه تهران و دانشگاه مک‌گیل کانادا منتشر شده است.

مراسم بزرگداشت خطیب مجاهد و ذاکر مناقب اهل‌بیت علیهم السلام زنده‌یاد حجت‌الاسلام حاج شیخ عباسعلی محقق واعظ خراسانی علیه السلام (۱۲۷۱-۱۳۳۲ ش) و بزرگداشت پدر مجاهد و واعظ ایشان، ملا بمانعلی واعظ دامغانی علیه السلام (متوفای ۱۲۹۶ ش) ۱۶ آبان در مجموعه سعدآباد تهران برگزار شد.

آیت‌الله العظمی سبحانی، در پیام خویش به‌مناسبت این همایش و مراسم نکوداشت، پس از ذکر اهمیت تبلیغ معارف دین و دانش‌ورزی، از موقعیت مهم مبلغان در تبلیغ معارف دین سخن گفته و می‌گوید: خطیبان و مبلغان لسان صادق اسلام به بیان، در آن رسالت‌های الهی هستند و لذا قرآن کریم، پیامبران علیهم السلام را نیز با عنوان مبلغان رسالات الهی توصیف می‌فرماید. ایشان پیامبران کتاب «الجنة الناجية» مرحوم محقق دامغانی گفتند: این اثر، حاکی از احاطه آن مرحوم بر آیات و احادیث اسلامی است که به تفسیر و تبیین آن‌ها پرداخته و در شنونده اثرگذار بوده است.

در این همایش پس از خیر مقدم، حضار از پیام و سخنرانی آیات وحجج اسلام دین‌پرور و نعیم‌آبادی، جاودان... و نیز سخنان دکتر مهدی محقق، پیامبران این خاندان پرافتخار بهره‌مند گشتند.

این مرجع تقلید، از مهم‌ترین وظایف روحانیون و نجیگان متعهد را پاسخگویی به شبهات و آگاه‌سازی نسل جوان دانستند و افزودند: باید خدمت‌رسانی به مردم سرعت پیدا کند و به خواسته‌های جوانان توجه شود و جا برای حضور دشمن نیاشد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله نوری همدانی، ۱۸آبان در درس خارج خود در مسجد اعظم قم، انقلاب اسلامی را یکی از نعمت‌های الهی به ملت ایران و همه مسلمانان آزاده جهان دانستند و با تأکید بر شکر گزاری این نعمت عظمی، افزودند: انقلاب اسلامی یکی از نعمت‌هایی است که خداوند در زمان ما، به ملت ایران عنایت نموده است. این انقلاب دستاوردهای بسیاری

آیت‌الله اعرافی تأکید کرد

نقش نظام اداری در صیانت از کشور بسیار بالاست

مدیر حوزه‌های علمیه کشور، با تصریح به اینکه نقش نظام اداری در بقای انقلاب و صیانت از کشور بسیار عمیق و بالاست، اظهار کرد: این نظام اداری هرچه بهتر کار کند، در سرنوشت و فعالیت جامعه و امت اسلامی مؤثر است. پس هم نظام اداری، در نظام اسلامی اهمیت دارد و هم، اینکه این نظام اداری در قم جایگاه مهمتری دارد.

آیت‌الله اعرافی در دیدار مدیرکل شرکت گاز استان قم، با اشاره به جایگاه جهان‌شهری قم، متذکر شد: این هم برای ما افتخار است که در چنین شهر، استان و منطقه‌ای خدمت می‌کنیم و هم، برای ما مسئولیت‌آور است. اگر به این شهر به خوبی خدمت کنیم، در واقع به همه مسلمانان و شیعیان خدمت کرده‌ایم.

امام جمعه قم گفت: نقش نظام اداری در بقای انقلاب و صیانت از کشور بسیار عمیق و بالاست. همه کسانی که در نظام اداری جمهوری اسلامی فعالیت دارند، مسئولیت مضاعف دارند. کسانی که در قم فعالیت می‌کنند نیز، این مسئولیت را دوچندان دارند. نقشی که امروز ایران و انقلاب در سراسر جهان در حوزه گسترش معارف الهی دارد، نقش سنگین است و در این عرصه، همه باید تلاش کنیم که این نظام بیشترین بهره‌وری و پایین‌ترین کم‌کاری و فساد را داشته باشد.

عضو فقهای شورای نگهبان اظهار کرد: این نظام اداری

داشته است که دشمنان اسلام و انقلاب، از آغاز پیروزی انقلاب با فتنه‌ها و دسیسه‌های مختلف سعی در ضربه زدن و از بین بردن این دستاوردها داشته‌اند.

معظم‌له با اشاره به حوادث اخیر اظهار کردند: امروز دشمنان اسلام و انقلاب با راه‌اندازی صدها شبکه ماهواره‌ای و شایعه‌پراکنی در فضای مجازی و ایجاد تحریم‌های ظالمانه و اقدامات مسلحانه، سعی در تخریب وجهه این نظام و ایجاد شکاف بین مردم و انقلاب دارند؛ اما به‌فضل الهی و بیداری ملت ایران، هر روز شاهد قدرت گرفتن نظام و شکوه هرچه بیشتر انقلاب اسلامی خواهیم بود.

این مرجع تقلید در ادامه، با تأکید بر لزوم پاسخگویی

آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی

حوزه علمیه در کنار مردم

و مدافع آرمان‌های امام

به شبهات و دورغ‌پراکنی دشمنان، تصریح کردند: امروز یکی از مهم‌ترین وظایف روحانیون و نجیگان متعهد، پاسخگویی به شبهات و آگاه‌سازی نسل جوان و گفتن حقایق برای آحاد ملت است.

حضرت آیت‌الله نوری همدانی، با تأکید بر اینکه دستاوردهای نظام در حوزه‌های گوناگون باید برای نسل جوان بیان شود، ابراز کردند: این دستاوردها باید گفته شود

تا نسل جوان ما بداند که شرایط کشور در قیل از انقلاب به چه شکلی بوده است؛ امروز به‌فضل الهی در مسائل گوناگون پیشرفت‌هایی بسیاری داشته‌ایم و خودباوری، جای خودباختگی زمان سابق را گرفته است. امروز نسل جوان باید بداند که ما در چه موقعیت علمی در منطقه هستیم. باید گفته شود از نظر سیاسی و نظامی چه پیشرفت‌های داشته‌ایم؛ البته معتقدیم که کمبودها و مشکلات وجود دارد.

معظم‌له با تأکید بر رسیدگی به وضعیت معیشت مردم، افزودند: امروز آنچه مهم است، مردم هستند و باید مسئولان امر به این موضوع عنایت ویژه‌ای داشته باشند. ایشان با اشاره به اینکه باید شرایط اقتصادی مردم سر

آیت‌الله اراکی

شهید مظهر هنر و نخبگی است

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه گفت: جامعه خوب و برتر شدن، وظیفه حاکمیت است و ما به‌عنوان جامعه اسلامی در همه عرصه‌ها باید جامعه برتر باشیم و جامعه اسلامی ایمانی باید جامعه اعلای باشد.

آیت‌الله محسن اراکی در دومین نشست تخصصی «مدیر جوان، امید انقلاب» که در قالب طرح جامع شهید بیاضی‌زاده در پژوهشگاه حوزه و دانشگاه برگزار شد، ضمن تقسیم جوامع به هوشیار و ناهوشیار، عنوان کرد: مدیریت در جامعه هوشیار و جامعه غافل، در روش‌ها و ابزارها و کاربریت این روش‌ها و ابزارها، کاملاً با هم متفاوت است.

استاد درس خارج حوزه علمیه قم در تبیین نخبگی، ابراز کرد: نخبگی در بستر جامعه شکل می‌گیرد و هر نخبه محصول جامعه خودش است. هنرمند، در یک جامعه نخبه حساب می‌شود و در جامعه دیگر، نخبه حساب نمی‌شود. در جامعه غافل که چیزی جز خوش‌گذرانی و غفلت و لذت‌های جسمانی وجود ندارد، هنرمندی نخبه حساب می‌شود که انسان را سمت خوش‌گذرانی و لذت جسمانی هدایت می‌کند؛ اما هنرمند، در جامعه بیدار کسی است که جامعه را به سمت کارهای ارزشمند، بیدار کردن جامعه، ایثار و... هدایت می‌کند و در چنین جامعه‌ای شهید، مظهر هنر و نخبگی است.

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، مدیریت را سنتخی از نخبگی نامید و افزود: مدیریت یک سنخ از فعالیت‌های نخبگانی است و نخبگان هستند که مسئول مدیریت جامعه هستند. نخبگان هم به دو دسته تقسیم می‌شوند: نخبه راكد و نخبه فعال. نخبه راكد کسی است که هیچ خدمتی به جامعه ارائه نمی‌دهد و بعد از مدتی، تبدیل به یک مانع، هم برای خودش و هم برای جامعه می‌شود و نخبه فعال کسی است که گاهی دارای مدیریت بالفعل و گاهی

گزارش: داوود مظاهری

در نشست مدیر حوزه خوزستان با مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه مطرح شد

تأکید بر اهمیت رسانه‌ای کردن خدمات حوزه علمیه در جامعه

نذاریم و حتی صنعت بسته‌بندی محتوا و پیام نیز، به‌درستی صورت می‌گیرد؛ اما به خوبی به دست مخاطب نمی‌رسد. مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی

• اخبار کوتاه ایـران

• **ایران موشک بالستیک هایپرسونیک ساخت:** فرمانده هوافضای سپاه: ایران موشک بالستیک هایپرسونیک برای مقابله با سپرهای دفاعی هوایی ساخته است. این موشک جدید از همه سامانه‌های سپر موشکی عبور می‌کند و فکر نمی‌کنم تا ده‌ها سال بعد هم فناوری پیدا شود که بتواند با آن مقابله کند. این موشک سامانه‌های ضد موشکی دشمن را هدف قرار می‌دهد و یک جهش بزرگ نسلی در حوزه موشکی است.

• **موشک صیاد ۴ بی رونمایی شد:** تست سامانه ارتقا یافته باور ۳۷۳ با موشک صیاد ۴ بی با موفقیت انجام شد. فرمانده پدافند هوایی ارتش: باور ۳۷۳ می‌تواند با جنگنده‌هایی هم که ادعا می‌کنند رادارگریزند درگیر شود. سامانه در فاصله ۴۰۰ کیلومتری روی هدف قفل اولیه انجام می‌دهد و در ۳۶۰ کیلومتری قفل پایدار می‌کند و کم‌تر از ۵ دقیقه طول می‌کشد تا موشک آن به هدف برخورد کند. این سامانه کوچک‌ترین پرنده با سطح مقطع بسیار کم را کشف می‌کند.

• **رشد ۱۰۰ درصدی ذخایر گندم و کالاهای اساسی:** مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی، موجودی گندم و سایر کالاهای اساسی در انبارها، سیلوها و مخازن کشور ۱۰۰ درصد رشد داشته و در حداکثر میزان ممکن قرار دارد. به همین دلیل، بازار داخلی محصولات پرمصرف از وضعیت پایداری برخوردار است و بخشی از آرامش بازار محصولات اساسی، متأثر از همین ثبات است.

• **دستگیری ۳ تیم تروریستی در خوزستان، فارس و اصفهان:** سازمان اطلاعات سپاه: با تلاش و اشرف اطلاعاتی سربازان گمنام امام زمان ^(علیه‌السلام) در سازمان اطلاعات سپاه، ۳ تیم وابسته به گروهک نفاق که قصد اقدامات خرابکارانه و تروریستی در خوزستان، فارس و اصفهان را داشتند، دستگیر شدند. این تیم‌ها قصد داشتند ضمن جذب و شبکه‌سازی در میان آشوبگران، اقداماتی مانند حمله به مراکز دولتی، امنیتی و انتظامی، تخریب اموال عمومی و سوء قصد به جان شهروندان را پیاده‌سازی کنند که به دلیل کنترل، اشرف و اقدام به‌موقع ناکام ماندند.

• **کشف ۱۵۰۰ قبضه سلاح سرد و گرم از اغتشاشگران تهران:** فرمانده سپاه تهران: در طول مدتی که شاهد آشوب بودیم، بالغ بر ۱۵۰۰ قبضه سلاح سرد و گرم و تجهیزاتی برای آسیب رساندن به اماکن و وسایل عمومی کشف و ضبط شد. معنای این حجم از سلاح کشف‌شده آن است که عده‌ای با برنامه‌ریزی از پیش تعیین شده، قصد ایجاد آشوب را داشتند که بسیاری از آنان دستگیر و تلاش برای دستگیری عده دیگر ادامه دارد.

• **وزیر اطلاعات: انگلیس هزینه اقدامات ضد ایرانی‌اش را خواهد داد:** ما هرگز مثل انگلیس، پشتیبان اقدامات تروریستی و نامن‌سانی سایر کشورها نخواهیم بود؛ ولی تعهدی برای ممانعت از بروز ناسازی در این کشورها هم نخواهیم داشت، لذا انگلیس هزینه اقدامات خود را برای ناامن ساختن کشور بزرگ ایران خواهد پرداخت. شبکه اینترنشنال از سوی دستگاه امنیتی ایران سازمان تروریستی شناخته‌شده و عوامل آن تحت تعقیب وزارت اطلاعات قرار خواهند گرفت و از این پس هر نوع ارتباط با این شبکه ورود به حوزه تروریستی و تهدید امنیت ملی تلقی خواهد شد.

• **برخی سلبریتی‌ها اکتانت خود را به عوامل سیا فروخته‌اند:** وزیر اطلاعات: اخیراً مشاهده می‌شود که برخی از سلبریتی‌ها که دنبال‌کنندگان زیاد دارند، در کمال ناپاوری اکتانت خود را به عوامل سیا یا برخی کشورهای مرتجع منطقه می‌فروشند یا اجازه می‌دهند تا خریداران، منویات بیگانگان را با استفاده از اسم و شهرت این افراد به جامعه القا کنند.

• **ایرانی‌ها از سفر غیرضروری به استرالیا پرهیز کنند:** وزارت خارجه در توصیه‌ای مسافرتی برای سفر به استرالیا به هموطنان و به‌ویژه دانشجویان، پژوهشگران و اساتید دانشگاه‌ها توصیه کرده که به‌دلیل سوابق موجود در مورد احتمال بازدید خودسرانه و استرداد به دولت‌های متخاصم بدون هرگونه دلیل موجه، در مورد سفرهای غیرضروری به استرالیا تجدیدنظر کنند.

• **آزادی ۱۶ ملوان سیستان‌بلوچستانی در تانزانیا پس از ۱۰ سال:** رئیس دفتر نمایندگی وزارت خارجه در چابهار، ۱۶ ملوان زندانی اهل سیستان‌بلوچستان در تانزانیا با تلاش و پیگیری وزارت خارجه و سفارت ایران در دارالسلام آزاد شده و به کشور بازگشتند. این افراد حدود ۱۰ سال پیش همراه با لنج خود به اتهامات مختلف در اقیانوس هند توسط پلیس تانزانیا بازداشت شده و تاکنون در شهر دارالسلام در حبس به سر می‌برند.

• **چک الکترونیک رونمایی شد:** چک الکترونیک نوع جدیدی از چک است که سرعت، دقت و امنیت بیشتری در عملکرد و نقد شوندگی نسبت به چک‌های کاغذی دارد و تمام قوانین چک کاغذی برای آن قابل اجراست و با یک امضای الکترونیکی اعتبار پیدا می‌کند.

• **با یک ریال، سهام بورس خود را بیمه کنید:** سازمان بورس: از ۲۱ تا ۲۸ آبان افرادی که سید سهام کم‌تر از ۱۰۰ میلیون تومان دارند، می‌توانند با خرید نماد «سهام‌بار» با قیمت یک ریال مجموع سید سهام خود در ۴ آبان را بیمه کرده و به شرط فروختن سهام‌شان تا یک‌سال، ۲۰ درصد سود دریافت کنند.

• **۳۰۰ نفر در لیست سیاه پول‌شویی:** رئیس مرکز اطلاعات مالی وزارت اقتصاد: تمرکز این مرکز، گسترش تعاملات بین‌المللی با محوریت مبارزه با پول‌شویی، تأمین مالی تروریسم و نظارت پیشینی به جای اقدامات پسینی است. اکنون لیست ۳۰۰ نفرهای را در ۵ ماه اخیر ایجاد و به تمام بانک‌ها و بورس و بیمه و ... ابلاغ کرده‌ایم که این افراد، اشخاصی هستند که سابقه خوبی نداشتند و مستعد پولشویی هستند.

• **کارت ملی خود را به دلان ارزی اجاره ندهید:** معاونت پیشگیری از وقوع جرم قوه قضاییه: باتوجه به مشاهده موارد متعدد سوءاستفاده دلان از کارت ملی و حساب بانکی دیگران برای خرید ارز با اهداف غیرقانونی و تبعات این اقدام برای دارنده کارت و حساب، توجه داشته باشید خرید ارز صرفاً برای مصارف شخصی خودتان انجام گیرد.

• **محموله عربستان به دست اطلاعات ایران افتاد:** رئیس مرکز مطالعات راهبردی و روابط بین‌الملل: سعودی‌ها پول زیاد و تجهیزات اطلاعاتی به داخل ایران فرستادند و احتمالاً قصد داشتند به سیستان و بلوچستان و کردستان ایران ارسال کنند اما همه این پول‌ها و تجهیزات مثل تجهیزات شوند به دست نیروهای امنیتی ایران افتاد.

باید در کنار تبلیغ و کارهای فرهنگی به درد دل‌های مردم گوش کرد

والمسلمین عابدینی امام جمعه شهر قزوین و نماینده ولی‌فقیه در این استان، با اشاره به سابقه درخشان منطقه قزوین به‌عنوان یکی از مهم‌ترین خاستگاه‌های شیعه، یادآور شدند: قزوین از دیرباز به‌عنوان یکی از مهم‌ترین خاستگاه‌های اسلام و تشیع مطرح بوده و در گذشته به‌عنوان پایتخت صفویه، جایگاه مهمی برای نشر معارف اهل‌بیت علیهم‌السلام به‌شمار می‌رفت؛ از این‌رو عالمان برجسته‌ای همچون محمدتقی برغانی در آنجا رشد کرد و به عالم اسلام معرفی گردید.

این مرجع تقلید، با بیان جایگاه علما و روحانیت و مسئولیت مهم آنها در نشر معارف اسلامی و فرهنگ اهل‌بیت علیهم‌السلام، بیان کردند: مسئولیت شما امروز بسیار سنگین است. مردم به‌عنوان الگو و پشتوانه به شما نگاه می‌کنند؛ از این‌رو آن ویژگی‌ها و مزایایی که مربوط به اسلام و انقلاب است، باید در شما جمع باشد.

معظم‌له در ادامه به حضور مردم متدین قزوین در صحنه‌های گوناگون انقلاب اسلامی اشاره و خاطرنشان کردند: امروز یکی از مهم‌ترین وظایف روحانیون، ارتباط مستقیم با مردم است. باید در کنار مردم بود و به صحبت‌های آنها گوش داد.

ایشان، در ادامه به اهمیت تبلیغ و انجام امور فرهنگی از سوی روحانیت و مبلغان دینی پرداختند و افزودند: باید در کنار تبلیغ و کارهای فرهنگی، به درد دل‌های مردم و مشکلات آنها گوش کرد. حضور شما در کنار مردم و حل مشکلات آنها، سبب دلگرمی آنها می‌شود.

حضرت آیت‌الله نوری همدانی، سختی معیشت و بیکاری را یکی از مشکلات مردم دانسته و افزودند: باید برای حل این مشکل هرچه در توان هست، به‌کار گرفته شود تا باری از روی دوش مردم برداشته شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین عابدینی نیز در این دیدار اظهار کرد: بنده به‌خاطر دارم، پیش از پیروزی انقلاب در قضیه ۱۹ دی ۱۳۵۶ طلبه‌ها محضر حضرت‌عالی آمدند و شما برای آنان سخنرانی کردید و به آنان دلگرمی دادید. از آن ایام تا امروز، همیشه شما را حامی نظام، ولایت و پرچمدار امام زمان علیه‌السلام دیده‌ام.

رئیس شورای حوزه علمیه استان قزوین با اشاره به مواضع انقلابی حضرت آیت‌الله نورس همدانی، بیان کرد: مخصوصاً در فتنه اخیر، اظهارات بزرگان و علمایی چون حضرت‌عالی بسیار مهم است. همه نگاه می‌کنند ببینند که رهبری تنهاست یا مراجع بزرگوار و علمای عزیز همراه و حامی ایشان هستند و لذا همین که شما موضع می‌گیرید، دشمنان خاموش می‌شوند.

وی خاطرنشان کرد: اینکه خداوند فرمود: «الفتنة اشد من القتل»، حقیقتاً بنده نمی‌توانستم این مفهوم را درک کنم که بالاتر از قتل هم داریم؛ اما در فتنه‌ها دیدیم که وقتی فتنه به پا می‌شود، ناموس مردم، امنیت مردم، اموال مردم و جان مردم به خطر می‌افتد. یکی از کارهایی هم که در این میان اتفاق می‌افتد، قتل است.

تمدید فعالیت‌های

ستاد راهبری مساجد

در مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

با موافقت آیت‌الله اعرافی، حجت‌الاسلام مسلمی‌فر، به‌عنوان دبیر ستاد راهبری مساجد مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، به‌مدت دو سال منصوب شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، با حکمی از سوی آیت‌الله اعرافی، ستاد راهبری مساجد در مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، با انتصاب حجت‌الاسلام محمدهمدی مسلمی‌فر به‌عنوان دبیر با هدف ظرفیت‌شناسی و تقویت مسجدمحوری در سراسر کشور به‌مدت دوسال تمدید شد.

بر اساس این گزارش، همچنین افراد حقیقی این ستاد برای دوره جدید به شرح ذیل معرفی گردیدند:

-حجت‌الاسلام والمسلمین حسین ملانوری(معاون تبلیغی و فرهنگی حوزه‌های علمیه)؛

-حجت‌الاسلام والمسلمین محمدرضا آشتیانی (مسئول جامعه مردم جامعه مدرسین حوزه‌های علمیه)؛

-حجت‌الاسلام والمسلمین مسعود آذربایجانی (عضو هیئت علمی گروه روان‌شناسی پژوهشگاه حوزه و دانشگاه)؛

-حجت‌الاسلام والمسلمین غلامحسین بخشی (مدیر مدرسه سطوح عالی آیت‌الله حق‌شناس)؛

-حجت‌الاسلام والمسلمین محمدرضا قزائتی (پژوهشگر حوزه مسجد و عضو مؤسسه مسجد)؛

-حجت‌الاسلام والمسلمین سعیدمحمد حسینی اشکوری؛

-حجت‌الاسلام والمسلمین سید رحمانی (مدیر مؤسسه سبک زندگی اسلاهی رایحه سیب)؛

-حجت‌الاسلام والمسلمین حسین بیاتانی (پژوهشگر فرهنگستان علوم اسلامی)؛

-حجت‌الاسلام والمسلمین سعید روحانی (مسئول سابق کانون‌های فرهنگی هنری مساجد قم)؛

-امیر امیرگان(مشاور رئیس ستاد عالی کانون‌های فرهنگی و هنری مساجد کشور)؛

-حجت‌الاسلام والمسلمین محمدهمدی مسلمی‌فر

آیت‌الله حسینی بوشهری، ۱۲آبان در مراسم جشن بزرگ میلاد امام حسن عسکری علیه‌السلام که هرساله به توصیه مرجع عالیقدر، آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی علیه‌السلام برگزار می‌گردد و امسال هم با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین محمدی گلپایگانی رئیس دفتر مقام معظم رهبری، نمایندگان بیوت مراجع عظام تقلید، علما، اساتید و اقشار مختلف مردم در مسجد مقدس امام حسن عسکری علیه‌السلام برگزار گردید، گفت: عسگر نام محله‌ای بود که امام در آن تحت نظر قرار داشت. در واقع امام حسن عسکری علیه‌السلام یک نوع زندانی شدن محترمانه را سپری می‌کردند. ایشان ۲۸ سال عمر کردند که در ۶ سال آن، امامت شیعیان را برعهده داشتند و از این مدت سه سال را در زندان گذراندند و آن سه سال را نیز تحت مراقبت شدید فرماندهان نظامی حکومت عباسی قرار داشتند.

دبیر شورای عالی حوزه های علمیه افزود: از شخص رسول الله صلی‌الله‌علیه‌و‌آله‌وسلم تا دیگر امامان ما علیهم‌السلام هرکدام یک ویژگی خاص در بعد عبادی خود داشتند. پیامبر صلی‌الله‌علیه‌و‌آله‌وسلم وقتی موقع نماز می‌شد آنچنان مجذوب ذات کبریایی حق تعالی می‌شد که گویا نه او کسی را می‌شناخت و نه دیگران او را؛ امام حسن عسکری علیه‌السلام نیز در وقت نماز همان‌گونه بودند. مناجات ایشان اطرافیان را تحت تأثیر قرار می‌داد. گروهی از عباسیان به فرمانده نظامیان گفتند که بیشتر به امام در زندان سخت بگیر. فرمانده نظامیان گفت دو مأمور را مراقب او قرار دادم، اما هر دو تحت تأثیر او قرار گرفتند.

آیت‌الله حسینی بوشهری گفت: امام، جلال و جمال و عظمتی داشتند که دشمنان به آن اقرار داشتند و دشمنان وقتی که ایشان را می‌دیدند، بی‌اختیار دست بر سینه گذاشته و می‌گفتند «یا ابن‌رضا، فدای شما هستیم». احمدبن عبدالله بن خاقان قمی، از کارگزاران بنی‌عباس و مسئول خراج قم که دشمن کینه‌توز اهل‌بیت علیهم‌السلام بوده می‌گوید: در کنار پدرم ایستاده بودم، نگهبانان خبر دادند امام آمد. دیدم پدرم از خود بی‌خود شد و گفت سریع راه را باز کنید تا ایشان بیاید. پدرم با تمام وجود به استقبال امام رفت و او را در جایی قرار داد که شخصیت‌های بزرگ مملکتی در آن قرار می‌گرفتند. غرق در تعجب گفتم این جوان کیست که پدرم شیفته اوست. گفتند او حسن بن علی، معروف به «ابن‌الرضا» است. پدرم جز برای خلیفه برای کس دیگری احترام نمی‌کرد، اما در مقابل ایشان دست به سینه بود. احمدبن عبدالله می‌گوید: در تنهایی پدرم نزد او رفتم و گفتم این جوان که بود؟ گفت او امام راضیان بود. گفتم چرا این قدر احترام کردی؟ گفت به خدا قسم اگر حکومت از دست بنی‌عباس گرفته شود، شایسته‌ترین شخصیت در بین بنی‌هاشم همین فرد است که می‌تواند حاکمیت جامعه اسلامی را داشته باشد.

رئیس شورای عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم در ادامه با اشاره به انتشار کتاب تناقضات

مراسم بزرگداشت هفتمین روز درگذشت مرحوم حجت‌الاسلام والمسلمین عباسعلی اختری نماینده فقید مردم تهران در مجلس خبرگان رهبری، با حضور آیات سعیدی نماینده ولی‌فقیه در قم، حسینی بوشهری رئیس شورای عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، کعبی عضو مجلس خبرگان رهبری، حجت‌الاسلام والمسلمین محمدحسن اختری رئیس شورای عالی

مراسم بزرگداشت شهدای مدافع امنیت، از سوی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، آستانه مقدسه حضرت فاطمه معصومه علیها‌السلام، مراکز مدیریت حوزه‌های علمیه برادران و خواهران، جامعه‌الزهرعلیها‌السلام، مرکز خدمات حوزه‌های علمیه، دفتر تبلیغات اسلامی، جامعه المصطفی العالمیه، مجمع نمایندگان طلاب و فضلاء حوزه علمیه قم، تیپ ۸۳ امام صادق علیه‌السلام، بسیج اساتید، مدیران و نجیبگان حوزه و بسیج طلاب حوزه، ۱۸آبان در شبستان امام خمینی علیه‌السلام حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه علیها‌السلام برگزار شد. در این مراسم، آیت‌الله حسینی بوشهری رئیس شورای عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، آیت‌الله کعبی عضو مجلس خبرگان رهبری، اساتید، فضلا و نمایندگان بیوت مراجع عظام تقلید و اقشار مختلف مردم حضور داشتند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین رفیعی، در این مراسم با اشاره به جایگاه رفیع شهادت، متذکر شد: شهادت یک موفقیت و توفیقی است که شکر لازم دارد و انسان باید در راه رسیدن به مقام شهادت شادی کند.

سخنران حرم مطهر بانوی کرامت علیها‌السلام با بیان اینکه، دین اسلام به‌راحتی به دست ما نرسیده است؛ بلکه هزاران نفر در راه دین اسلام به شهادت رسیده‌اند، تأکید کرد: آمار شهدای روحانیت، از تمام اقشار در جامعه بالاتر است و چند هفته گذشته نیز، بخش عمده‌ای که به شهادت رسیدند، طلبه‌های جوانی بوده‌اند که مدافع دین بودند. عضو هیأت علمی جامعه المصطفی، خادمحوری عدم تردید در هدف، عدم تلزل، عدم تسلیم و صبوری را از ویژگی‌های شهدا دانست

قرآن یعقوب بن اسحاق کندی در زمان امام حسن عسکری علیه‌السلام گفت: روزی یکی از شاگردان او به حضور امام عسکری علیه‌السلام رسید. امام به او فرمودند: آیا در میان شما کسی نیست تا اسنادتان را از آنچه درباره قرآن می‌نویسد، بازدارد؟ او گفت: ما شاگرد او هستیم، چگونه می‌توانیم درباره این موضوع یا غیر آن به او اعتراض کنیم؟ امام فرمودند: پیش او برو و از وی بپرس: آیا از نظر شما ممکن است منظور قرآن غیر از آن معانی باشد که شما گمان کرده و پذیرفته‌اید؟ او خواهد گفت ممکن است؛ زیرا اهل فهم است. پس بگو: چه می‌دانی، شاید همان‌گونه که امکان آن را پذیرفتی، مراد قرآن غیر از آن باشد که تو می‌فهمی و سخنان آن برای معانی دیگری به کار گرفته شده باشد؟ آن مرد نزد کندی آمد و سخنان امام را به او منتقل کرد. کندی که این مسأله را در سخن، امری محتمل و از نظر عقلی جایز می‌دانست، گفت: قسم می‌خورم که این کلام از تو نیست. آن مرد گفت: این سخنان از ابو محمد عسکری علیه‌السلام است. کندی گفت: هم‌اکنون پیش او می‌روم که این امر جز از این خاندان بر نمی‌آید؛ آنگاه همه آنچه را که نوشته بود، سوزاند و از بین برد.

آیت‌الله حسینی بوشهری میاسازی جامعه برای عصر غیبت را مهم‌ترین پیام امام حسن عسکری علیه‌السلام عنوان و خاطرنشان کرد: مهم‌ترین وظیفه امام حسن عسکری علیه‌السلام به‌عنوان پیشوای مسلمانان، شناساندن و آماده‌سازی جامعه برای غیبت طولانی حضرت ولی عصر علیه‌السلام بود؛ زیرا تولد امام بعدی به دلیل دشمنی حکومت عباسی با ائمه معصومین علیهم‌السلام در خفا اتفاق افتاده و کمتر کسی از این جریان باخبر بود؛ لذا یکی از بزرگترین مسئولیت‌های امام عسکری علیه‌السلام معرفی فرزند خویش به عنوان امام و مقتدای مردم و زمینه‌سازی

آیت‌الله حسینی بوشهری

زمینه‌سازی‌های

امام حسن عسکری علیه السلام

برای ورود شیعه به عصر غیبت

رئیس شورای عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، شرایط زندگی امام حسن عسکری علیه‌السلام را شرایط خفقان نامید وگفت: حضرت با همه محدودیت‌ها سعی در حفظ شیعیان و آماده کردن فضا برای عصر غیبت داشتند.

برای غیبتش بود و ایشان برای ایفای این نقش خطیر با شیوه‌های گوناگون، امامت و غیبت حضرت ولی عصر علیه‌السلام را برای مشتاقان ولایت اهل‌بیت علیهم‌السلام تبیین و تشریح کردند.

وی در همین رابطه افزود: یکی از راهبردهای امام عسکری علیه‌السلام برای زمینه‌سازی غیبت فرزندشان، ارجاع مردم و شیعیان به وکلای ویژه و موثقی بود که از ناحیه ایشان به مردم معرفی می‌شدند و بدین طریق به شیعیان فهماندند که در آینده نزدیک امام معصومی علیه‌السلام در میان آنها حاضر نیست و لذا باید معلم دینی خویش را از کسانی دریافت کنند که به طریقی با امام زمان علیه‌السلام ارتباط دارند. در این برهه حساس امام طوری رفتار کردند که شیعیان کم‌کم با علما انس بگیرند و به‌صورت کامل به خود امام متکی نباشند.

امام جمعه قم با اشاره به تبیین جایگاه اهل‌بیت علیهم‌السلام در کلام امام عسکری علیه‌السلام افزود: امام جایگاه اهل‌بیت علیهم‌السلام را بین مردم تبیین کردند که اگر روزی ایشان در بین مردم نبود و حضرت بقیه‌الله علیه‌السلام در غیبت بود، مردم جایگاه اهل‌بیت علیهم‌السلام را بدانند. ابوهاشم می‌گوید: از امام حسن عسکری علیه‌السلام تفسیر آیه زیر را پرسیدم «ثم أورتنا الكتاب الذین اصطفینا من عبادنا فمنهم ظالم لنفسه ومنهم مقتصد ومنهم سابق بالخیرات باذن الله » را نفهمیدیم. حضرت علیه‌السلام فرمودند: «ظالم بنفسه» کسانی هستند که به امامت ما اقرار ندارند. «مقتصد» کسانی هستند که به حق ما عارف هستند. و «منهم سابق بالخیرات» نیز ما امامان هستیم که در جامعه پیشنماز خیرات هستیم.

آیت‌الله حسینی بوشهری با بیان اینکه امام حسن عسکری علیه‌السلام در عصر حاکمیت مستبدترین خلفاء زندگی می‌کرد و هیچ‌گاه از دست حکومت عباسی آزاد

مراسم بزرگداشت مرحوم حجت‌الاسلام والمسلمین اختری برگزار شد

حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی قمی افزود: حضرت علی علیه‌السلام می‌فرماید: زهد بین دو کلمه است که اگر دنیا به سوی شما آمد، شادی مغرورانه نداشته باشید و اگر دنیا را نداشتید، غصه نخورید.

سخنران حرم مطهر بانوی کرامت علیها‌السلام در ادامه گفت: ملاک مؤمن و عالم کامل در نگاه حضرت علی علیه‌السلام این است که به واسطه مجالست با عالم، باید بی‌میلی در دنیا در دل انسان ظاهر شود و انسان از تکبر به تواضع کشیده شود.

استاد حوزه علمیه با بیان اینکه علمای بزرگی در شهر مقدس قم حضور داشتند که با عمل خود توانستند، دین را حفظ کنند، عنوان کرد: مرحوم حجت‌الاسلام والمسلمین اختری از علمای بزرگی بود که همه مطالب در خصوص ایشان، در پیام تسلیت مقام معظم رهبری درباره ایشان آمده است. حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی قمی در پایان اظهار کرد: اخلاق، اخلاص، سیاست و ترویج معارف، باید در اولویت یک عالم ربانی باشد که تمام این‌ها در مرحوم حجت‌الاسلام والمسلمین اختری وجود داشت.

مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام، نمایندگان مجلس خبرگان رهبری و مسئولان مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم‌السلام و اقشار مختلف مردم، ۱۶آبان در شبستان امام خمینی علیه‌السلام حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه علیها‌السلام برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی قمی، در این مراسم گفت: حضرت علی علیه‌السلام در خطبه ۲۸۹ نهج‌البلاغه می‌فرماید: در گذشته یک برادری بودی که ویژگی‌های خاصی داشت و دنیا در نگاه این برادرم کوچک بود، اسپر شکم نبود و اگر چیزی به دستش نمی‌رسید، به آن میل پیدا نمی‌کرد و اگر هم به دستش می‌رسید، زیاده‌روی نمی‌کرد.

وی افزود: این ویژگی‌ها می‌تواند برای هر مومنی و هر عالمی که به‌عنوان یک الگو مطرح می‌شود، به‌عنوان شاخصه مطرح نمود.

این استاد حوزه علمیه خاطرنشان کرد: اگر بخواهیم ببینیم، در منظر حضرت علی علیه‌السلام چه جایگاهی داریم، باید همین ملاک‌ها را در نظر بگیریم. اگر دنیا در نگاه ما بزرگ جلوه می‌کند، ما در نگاه حضرت کوچک هستیم و اگر بر عکس باشد، در نگاه حضرت بزرگ خواهیم شد.

نمود؛ اما در دوره امامت خود حیات سیاسی، اجتماعی و به‌ویژه فرهنگ شیعه را زنده نگه داشت، گفت: امام در دوران خفقان زندگی کرد. به‌گونه‌ای که حضرت جواب سلام شیعیان را گاهی نمی‌داد. به حضرت گلایه می‌کردند. حضرت می‌گفتند: می‌خواهم شما شناخته نشوید و الا شما هم مانند من گرفتار می‌شوید. در شرایطی که کسی جرأت رفت و آمد به خانه حضرت را نداشت، پنج بانوی محترمه که از نزدیکان و بستگان ایشان بودند، راوی احادیث ایشان بودند و روایات را به جایی که باید برسانند می‌رسانند.

عضو خبرگان رهبری با بیان اینکه ایجاد شبکه وکالت توسط امام علیه‌السلام هم نوعی مقدمه‌سازی برای دوران غیبت است، گفت: مسئولیت خطیر امامت ایجاب می‌کرد در شرایط سخت سیاسی و اجتماعی، امام امت خود را رها نکند و مسیر امن و مطمئنی را برای شیعیان و محبان اهل‌بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام طراحی کنند؛ از این‌رو امام حسن عسکری علیه‌السلام با برگزیدن افراد خاص و مطمئن با عناوینی همچون «وکیل»، تشکیلات سری، سیاسی و عقیدتی را در جامعه مدیریت و راهبری کردند و در مناطق مختلف نمایندگانی قرار دادند تا به‌دور از چشم دشمن، کارهای خود را انجام دهند و حتی امام اجازه داده بودند که وکلان وجوهات را به نیازمندان برسانند. درواقع امام عسکری علیه‌السلام با طراحی این شبکه در دوران خفقان سیاسی و اجتماعی تلاش کردند، اعتقادات شیعه را به‌درستی در بین شیعیان زنده نگه دارند و پایه‌های عقیدتی و فکری آن را در بین محبان خود بیش از پیش مستحکم کنند تا شیعه با این وضع خو گرفته و نسبت به غیبت بیگانه نباشد.

گزارش: رحیم کریمی

حجت‌الاسلام والمسلمین رفیعی در مراسم بزرگداشت شهدای مدافع امنیت

حساب جوانان هیجانی جداست؛ اما با آشوبگران باید برخورد شود

حجت‌الاسلام والمسلمین رفیعی تأکید کرد: اگر یک عده جوان به‌صورت هیجانی حرکتی انجام می‌دهند، خیلی مهم نیست؛ چراکه فاطمه جوانان این نظام دین‌دار و متدین هستند. وی افزود: هیچ‌گاه هیچ نظام و حکومتی یک‌دست نبوده است و دشمنان خیلی احمق هستند که با این حرکت‌های چند نفر، چشم به فروپاشی این نظام دوخته‌اند.

حجت‌الاسلام والمسلمین رفیعی با تأکید بر اینکه شرکت مردم و جوانان در تشییع جنازه شهدا و راهپیمایی‌ها، نشان‌دهنده استحکام این نظام است، یادآور شد: حساب جوانانی که هیجانی به خیابان آمده‌اند، جداست؛ اما با افرادی که با چاقو و …، دیگران را ذبح و تکه‌تکه می‌کنند و مأمور نیروی انتظامی را آتش می‌زنند، باید برخورد شود.

سخنران حرم مطهر بانوی کرامت در پایان گفت: ما مشکلات اقتصادی داریم و دولت هم، باید برای رفع گرانی فکری بکند و مانع بی‌ثباتی قیمت‌ها بشود و در خصوص این مشکلات نیز، ما به دولت‌مردان تذکر می‌دهیم؛ اما هیچ‌گاه در زمین دشمن بازی نخواهیم کرد؛ چراکه این نظام و کشور برای تمام اقوام است.

یادآور می‌شود، در پایان این مراسم، از خانواده‌های معظم شهدا نیز تجلیل شد.

و خاطرنشان کرد: دین‌داری هزینه دارد و به‌همین خاطر قرار نیست که ما با این حوادث تسلیم دشمن شویم. متأسفانه دشمن در فضای مجازی بسیار گسترده کار کرد و در بسیاری از مواقع توانست، با اخبار دروغ ذهن جوانان را تخریب کند.

در نشست بزرگداشت علامه «میرحامدحسین لکهنوی ^{رحمته}» شد

هوشیار باشیم؛

گروهی درصدد تزییع «عبارات الانوار» هستند

نشست خبری و آیین رونمایی از پوستر کنگره بین‌المللی بزرگداشت علامه میرحامدحسین لکهنوی با سخنرانی حجج‌اسلام والمسلمین مهدوی‌پور نماینده ولی‌فقیه در هندوستان، سبحانی رئیس بنیاد بین‌المللی امامت و مختاری رئیس مؤسسه کتاب‌شناسی شیعه و دکتر فرامرز قراملکی مدیرعامل بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی ^{رحمته} ۱۹ آبان در سالن جلسات بنیاد بین‌المللی امامت برگزار شد.

حجت‌الاسلام والمسلمین سبحانی ارائه بیانات شخصیت‌های علمی و اجتماعی هندوستان در رابطه با علامه میرحامد حسین و کتاب عبقات‌الانوار را از بخش‌های این همایش توصیف کرد و ابراز داشت: امام خمینی ^{رحمته} در کتاب کشف‌الاسرار در باب حدیث غدیر واقعه ولایت؛ عبقات‌الانوار را بهترین کتاب ذکر می‌کنند و می‌فرمایند؛ «بر علمای شیعه بالخصوص و دیگر طبقات لازم است که این کتاب را که بزرگ‌ترین حجت مذهب است، نگذارند از بین برود. گروهی در صدد جمع این کتاب و تزییيع آن هستند و ما ملت شیعه در خواب هستیم تا آن‌وقت که یک‌چنین گنج قیمت و گوهر گران‌بهایی از دست برود.»

رئیس دبیرخانه همایش بین‌المللی علامه میرحامد حسین، در ادامه ضمن اشاره به همت بزرگ علمای حوزه قم و نجف در احیای کتاب عبقات‌الانوار، تصریح کرد: تاکنون این مجموعه سترگ به‌صورت کامل و جامع با تصحیح‌های دقیق جمع‌آوری نشده‌است. رئیس بنیاد بین‌المللی امامت بهره‌برداری از ظرفیت‌ها و توسعه برنامه‌های رسانه‌ای در باب شخصیت میرحامد حسین را از دیگر اهداف و رسالت‌های دبیرخانه این همایش برشمرد و اذعان داشت: برآنیم تا با برپایی کنگره بین‌المللی میرحامد حسین رویدادی بزرگ را در عرصه معرفی این شخصیت سترگ امامت‌پره‌رقم بنزیم.

وی با بیان اینکه از قبل فعالیت‌های این کنگره، ۸مجلد از آثار خاندان علامه میرحامد حسین احیا شده است، اظهار داشت: این کنگره بین‌المللی با بازشناسی اسناد و آثار مدرسه بزرگ لکنهو هندوستان، حجم وسیعی از مستندات نویافته را برای استفاده محققان به‌عنوان منابع دست‌اول پژوهشی معرفی نموده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین سبحانی تدوین و نگارش ۵۰پایان‌نامه علمی مقاطع مختلف حوزوی و دانشگاهی را بخشی از جهت‌گیری‌های کنگره بین‌المللی علامه میرحامد حسین توصیف کرد و ابراز داشت: تربیت نسل جوان محقق مسلح به تمام ابزارهای علم کلام، حدیث، رجال و قرآن‌پژوهشی که راه مرحوم علامه میرحامد حسین را طی می‌کنند، از مهم‌ترین دستاوردهای این کنگره بین‌المللی است.

رئیس بنیاد بین‌المللی امامت با تصریح به اینکه در این همایش بین‌المللی صرفاً برخورد بزرگداشت و نکوداشت نداریم، اظهار داشت: بانک اطلاعاتی اسناد، منابع و مقالات بی‌شماری در حوزه امامت و ولایت در اختیار داریم که به لحاظ موضوع، روش‌شناسی و محتوا دسته‌بندی شده است. این مهم در کنار ارائه مشاوره علمی به محققان مورد توجه دبیرخانه کنگره است.

• علامه میرحامد حسین به سرزمین ایران و هندوستان تعلق دارد

به گزارش خبرگزاری حوزه، نماینده ولی‌فقیه در هندوستان در نشست با اصحاب رسانه که به مناسبت رونمایی از پوستر همایش بین‌المللی بزرگداشت علامه میرحامدحسین لکهنوی برگزار شد، به هندوستان و نقش آن در جریان‌سازی تمدن اسلامی اشاره کرد و اظهار داشت: شکل‌گیری حکومت‌های شیعی در بخشی از سرزمین‌های پهناور هندوستان، همچون حکومت‌های عبید، دکن، عادل شاهیان و نظام شاهیان، باعث مهاجرت علمای بزرگی از سرزمین ایران به سرزمین هندوستان شد.

حجت‌الاسلام والمسلمین مهدوی‌پور با بیان اینکه اجداد میرحامد حسین صاحب عبقات‌الانوار در دوران حکومت عبدیان به سرزمین هندوستان مهاجرت کردند و سپس در لکهنو مستقر شدند، وی را جزء شخصیت‌های ممتاز دنیای تشیع و از ستارگان بسیار درخشان و اندیشوران سترگ جهان اسلام دانست و تصریح کرد: علامه میرحامد حسین از محققان زبردست و شخصیتی ولایی و معنوی است که در راه دفاع از امامت و ولایت به‌گونه‌ای علمی، کاری شبیه به معجزه را انجام داد.

وی به تدوین کتاب تحفه اثنی‌عشریه در هندوستان و شکل‌گیری موجی از پاسخگویی در این سرزمین اشاره کرد و اظهار داشت: علمای محقق و اندیشور هندوستان مبتنی بر مؤلفه‌های علمی، ده‌ها ریه بر کتاب عبدالعزیز دهلوی نگاشتند که کتاب عبقات‌الانوار تنها یکی از این کتاب‌هاست.

نماینده ولی‌فقیه در هندوستان، سفرها و فداکارهای علمی علامه میرحامد حسین برای جمع‌آوری کتاب‌های ناب از سراسر جهان را مورد توجه قرارداد و با بیان اینکه کتابخانه ایشان مرجعی ارزشمند برای محققان است، اظهار داشت: خاندان میرحامد حسین اعم از بردار و فرزندان ایشان، شخصیت‌های عالم و فقهایی بودند که در تدوین و احیای بخشی از کتاب عبقات‌الانوار نقش بسزایی داشتند.

حجت‌الاسلام والمسلمین مهدوی‌پور در ادامه با تأکید بر اینکه علامه میرحامد حسین به دو سرزمین ایران و هندوستان تعلق دارد، خاطرنشان ساخت: امیدواریم برپایی کنگره بین‌المللی علامه میرحامد حسین، سرآغازی بر تقویت تعاملات علمی مجموعه‌های دانشی و تحقیقاتی و دانشگاه‌های ایران و هندوستان باشد.

نماینده ولی‌فقیه در هندوستان در بخش دیگری از سخنان خود بحث امامت را از مهم‌ترین بحث‌های اعتقادی و کاربردی توصیف کرد و اظهار داشت: همواره قدران تلاش‌های بنیاد بین‌المللی امامت و شخص حجت‌الاسلام والمسلمین سبحانی و تیم علمی این مجموعه و سایر مؤسسات همکار در برگزاری این کنگره ارزشمند هستیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین مهدوی‌پور در پایان با بیان اینکه علامه میرحامد حسین همچنان در میان علمای هندوستان مهجور است، خاطرنشان ساخت: امیدواریم بتوانیم پیش‌نشتی با حضور تمام علمای ایالت‌های مختلف هندوستان برگزار و مجمع محققین هندی نیز پایان‌نامه‌هایی را در این راستا تدوین نموده و از ظرفیت ارزشمند طلاب فاضل هندوستان حداکثر استفاده را داشته باشیم.

• کنگره بین‌المللی میرحامد حسین ^{رحمته} پاییز سال آینده برگزار می‌شود

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدتقی سبحانی نیز در این مراسم ضمن اشاره به فرایند برپایی این همایش بین‌المللی، اظهار داشت:به‌دلیل گستردگی شخصیت‌ها و عظمت کلامی مدرسه لکهنوی هندوستان تصمیم گرفتیم تا شخصیت‌های سرزمین پهناور هند را در دو کنگره و رویداد علمی با محوریت علامه میرحامد حسین و دیگری مرچ بزرگوار مرحوم سیددلدار علی (غفران‌مآب) معرفی نماییم.

رئیس دبیرخانه همایش بین‌المللی میرحامد حسین، ضمن ارائه گزارشی از پیشینه فعالیت‌های دبیرخانه کنگره بین‌المللی میرحامد حسین، رونمایی از پوستر کنگره بین‌المللی علامه میرحامد حسین را از جمله برنامه‌های این نشست خبری عنوان کرد و ابراز داشت: کنگره بین‌المللی میرحامد حسین پاییز سال آینده با احیا و معرفی آثار ارزشمند این شخصیت بزرگ و خاندان ایشان برگزار خواهد شد.

رئیس بنیاد بین‌المللی امامت افزود: در نمایشگاهی که در حاشیه برگزاری کنگره بین‌المللی میرحامد حسین، برپا می‌گردد؛ دیدگاه شخصیت‌های علمی از جمله علامه سید محسن امین‌صاحب اعیان‌الشیعه به نمایش گذاشته خواهد شد. این عالم فزانه در بیانی می‌گوید: وقتی اثر علامه میرحامد حسین را می‌خوانم حس می‌کنم پس از سید مرتضی و شیخ طوسی شخصیتی در این تراز در باب امر ولایت و امامت نداشته‌ام.

فراخوان مقاله کنگره بین‌المللی بزرگداشت علامه میرحامد حسین لکهنوی (صاحب عبقات) ^{رحمته}

و ... و علامه: « نقش آثار پیشینیان در تالیفات علامه؛ « کتابخانه ناصریه و جایگاه علمی و فرهنگی آن.

۳. روش شناسی علامه میرحامدحسین ^{رحمته}

« روش کلامی و شیوه مناظره و پاسخگویی؛ « روش رجالی و اعتبارسنجی احادیث؛ « روش فقه‌الحدیثی؛ « روش تفسیری؛ « روش تاریخ‌پژوهی؛ « روش ادبی؛ « سبک‌شناسی و ادبیات آثار علامه میرحامد حسین.

۴. اندیشه‌شناسی علامه میرحامد حسین ^{رحمته}

نویافته‌های امامت‌پژوهی علامه در روایات امامت؛ « ضرورت فضیلت امام و ابعاد آن از دیدگاه علامه؛ « ادله و قلمرو عصمت از دیدگاه علامه؛ « علم امام و ابعاد آن از دیدگاه علامه؛ « مفهوم امامت و ولایت و قلمرو آن از منظر علامه؛ « برائت و تبری از دیدگاه علامه؛ « مفهوم و مبانی تقیه از منظر علامه؛ « تقریب و وحدت اسلامی از دیدگاه علامه؛ « ضرورت و اصل بودن امامت در نگرش میر حامد حسین؛ « مهدویت و دلایل آن از دیدگاه میر حامد حسین.

• شیوه‌نامه و نحوه ارسال مقالات

« چکیده مقاله در یک صفحه A۴ (۳۰۰ کلمه‌ای) به همراه مشخصات و سوابق علمی نویسنده ارسال گردد.

« مهلت ارسال چکیده حداکثر تا ۱۴۰۱/۱۲/۱۵ می‌باشد.

« مقالاتی که چکیده آن‌ها تأیید می‌شود، می‌بایست حداکثر در ۲۵ صفحه A۴ (۳۰۰ کلمه‌ای) با دو فرمت **ورد** و پی‌دی‌اف به دبیرخانه کنگره ارسال گردد.

« مهلت ارسال اصل مقالات حداکثر تا ۱۴۰۲/۴/۳۱ می‌باشد.

« مقالات ارائه شده نباید قبلا در سایر کنگره‌های علمی و یا مجلات پژوهشی در داخل و خارج کشور ارائه و چاپ شده باشد.

« مقالات برگزیده ضمن پرداخت حق‌التالیف با حفظ حقوق معنوی نویسندگان در نشریات دارای رتبه منتشر خواهند شد.

« ارسال چکیده و اصل مقالات از طریق پست الکترونیکی info@mirhamedhosein.com یا ذکر کامل مشخصات نویسنده) و در صورت عدم دسترسی، از طریق ارسال به نشانی دبیرخانه کنگره امکان‌پذیر خواهد بود.

غفلت از نقش

علمای شیعه هند در گسترش

تشیع و دفاع از این مکتب

گفت‌وگو با حجت‌الاسلام و المسلمین

رضا مختاری

« **با توجه به اینکه شخصیت‌ها و اعلام فراوانی در شیعه وجود دارند که هنوز به معرفی شخصیت آنها پرداخته نشده، به نظر حضرت‌عالی پرداختن به شخصیت علمی مرحوم علامه میرحامد حسین و خاندان عبقات از چه جهت اولویت دارد؟**

• شخصیت‌های بسیاری هستند که تا کنون کنگره‌ای – به اصطلاح امروزی – برای آنها برگزار نشده و مجموعه آثارشان به شکل موسوعه یا به شکل مجموعه مصنفات منتشر نشده است. این رسمی است که در این ۵۰ سال اخیر باب شده و مثلاً برای شیخ مفید کنگره بزرگی برگزار شد و مجموعه مصنفات ایشان چاپ شد. سپس شبیه همین، برای بزرگانی چون علامه شرف‌الدین، علامه بلاغی، شهید اول، شهید ثانی، شیخ انصاری، مقدس اردبیلی و نّقه‌الاسلام کلینی چنین همایش‌هایی برگزار شد و آثارشان به چاپ رسید. مهمترین کاری که در این کنگره‌ها باید صورت بگیرد، آن است که مجموعه آثار پراکنده آن شخصیت به شکل و شمایل واحد، چاپ و عرضه شود.

اما با این‌حال، عالمان فراوانی هستند که باید به این شکل برایشان کنگره‌ای ترتیب داد و آثارشان را به چاپ رساند. مثلاً تاکنون مجموعه مصنفات علامه حلّی چاپ نشده است. یا مثلاً با آنکه در سال ۱۳۴۸ کنگره هزاره شیخ طوسی در مشهد برگزار شد، ولی مجموعه آثارشان به شکل منقح منتشر نشد. حتی بعضی کنگره‌ها، مثل کنگره خوانساری‌ها، یعنی آقا جمال خوانساری و آقا حسین خوانساری برگزار شد، ولی در عین‌حال مجموعه آثارشان چاپ نشد.

یکی از بزرگانی که برای ایشان تاکنون کنگره‌ای ترتیب داده نشده و آثارشان به چاپ نرسیده، میر حامد حسین هندی، صاحب عبقات و خاندان ایشان هستند. به نظر دلیل اولویت برگزاری کنگره میرحامد حسین، دو نکته است:

یکی اینکه در صد سال اخیر، نقش علمای شیعه هند در گسترش تشیع و دفاع از این مکتب، مغفول مانده و بسیاری از اهل علم و فضل، از نقش علمای شیعه هند در حفظ و ترویج تشیع غافل‌اند. تا آنجا که یکی از حامیان اصلی حوزه نجف اشرف، علمای هند بوده‌اند.

برای نمونه، سید ابوالحسن اصفهانی ^{رحمته} در اوایل مرجعیت یا اندکی پیش از مرجعیت‌شان، نامه‌ای به سید نجم‌الحسن در هند می‌نویسند و از ایشان تقاضا می‌کنند برای پرداخت دیون حاج میرزاعلی آقا، فرزند میرزای بزرگ شیرازی، مساعدت کنند. یا مثلاً علامه بلاغی هم با ارسال نامه‌ای، از سید نجم‌الحسن برای چاپ و نشر آثارش کمک می‌خواهند.

پیش از این دو بزرگوار، صاحب جواهر در نامه‌های متعددی که به علمای هند می‌نویسند، از ایشان برای تأمین هزینه نهر آب نجف، یاری می‌طلبند.

پس برای اینکه نقش علمای هند در حمایت از اسلام و تشیع آشکار شود، لازم است علمای آن دیار مورد توجه ویژه قرار بگیرند که یکی از روش‌ها، می‌تواند برگزاری کنگره باشد. روش دیگر، نشر آثار علمای آن دیار است. در همین راستا، ما در موسسه کتاب‌شناسی شیعه، تاکنون شش جلد کتاب مستقل راجع به علمای هند چاپ کرده‌ایم؛ سه جلد اوراق‌الذهب تألیف مرحوم سید محمّد عباس شوشتری در شرح حال استادش؛ دو جلد «آینه حق‌نامه» در شرح حال مرحوم علامه غفران‌مآب و یک جلد ورتّه‌الانبیاء در شرح حال مرحوم غفران‌مآب. انتشار چند کتاب دیگر را نیز در دست داریم؛ یکی فهرست کتابخانه ممتاز العلماء در هند که چهار جلد می‌شود؛ و نیز بعضی از آثار میرحامد حسین.

دیگری آنکه میرحامد حسین با نگارش عبقات‌الانوار دررّه تحفه اثنا عشریه، دفاع همه‌جانبه‌ای از تشیع کرد و در آن زمان، بسیاری از بزرگان شیعه، از میرزای شیرازی گرفته تا دیگران، از این کار میرحامد حسین تجلیل کردند. ما در ویژه‌نامه مجله کتاب شیعه بخش عمده‌ای از نامه‌ها و تقریظات بزرگان در تکریم میرحامد حسین را چاپ کرده‌ایم. عمده هنر میرحامد حسین این است که سّدی آهنین در مقابل مخالفت‌هایی که با شیعه شد، ایجاد کرد. پس برای شناساندن تلاش‌های فراوان و خستگی‌ناپذیر میرحامد حسین و تکریم از او، برگزاری کنگره‌ای برای بزرگداشت او، ضروری است.

« **عبقات در مقابل جریان ضد شیعی امروز از چه جایگاهی برخوردار است؟**

• کتاب عبقات با این عظمت و مجلدات فراوان، بدون توجه به محتوایش، خود پاسخی محکم به مخالفان است. اما برای سازگاری عبقات با نیاز امروز و پاسخ‌دهی به شبهات مخالفین، لازم است پس از احیای مجلدات آن، کتاب‌ها و مقالات متعددی از موضوعات فراوان مطرح شده در این کتاب تهیه شود.

پیام رهبر معظم انقلاب به مناسبت سالگرد ارتحال علامه طباطبایی رحمة الله عليه

چشمه جوشان دانش، عرفان و تقوای اسلامی

به مناسبت بیست و چهارم آبان ماه
چهل و یکمین سالروز ارتحال حکیم متأله و مفسر کبیر قرآن کریم
ویژه‌نامه‌ای در ۴ صفحه به ضمیمه این شماره «هفته‌نامه افق حوزه»
با همکاری دارالقرآن مرحوم علامه رحمة الله عليه تقدیم خوانندگان ارجمند شده است
و در آینده‌ای نزدیک دفتر دوم ویژه‌نامه «حکیم الهی» چاپ و منتشر می‌گردد.

• هفته‌نامه افق حوزه
• دوشنبه ۲۳ آبان ۱۴۰۱
• ۱۹ ربیع الثانی ۱۴۴۴
• ۱۴ نوامبر ۲۰۲۲

• امام خمینی رحمة الله عليه

فقدان علامه ضایعه‌ای برای حوزه‌های علمیه

امام خمینی رحمة الله عليه درست یک روز بعد از رحلت علامه طباطبایی در جمع خانواده‌های شهدا فرمودند:

من قبلاً باید از این ضایعه‌ای که برای حوزه‌های علمیه و مسلمین حاصل شد. و آن رحلت مرحوم علامه طباطبایی است. اظهار تأسف کتم و به شما و ملت ایران و خصوص حوزه‌های علمیه، تسلیت عرض کنم. خداوند ایشان را با خدمتگزاران به اسلام و اولیای اسلام محشور فرماید و به بازماندگان ایشان و به متعلقین و شاگردان ایشان صبر عنایت فرماید.

(صحیفه امام جلد ۱۵ ص ۳۴۳)

• آیت‌الله العظمی امام خامنه‌ای

چشمه جوشان دانش، عرفان و تقوای اسلامی

او مجموعه‌ای از معارف و فرهنگ اسلام بود؛ فقیه بود؛ حکیم بود؛ آگاه از اندوخته‌های فلسفی شرق و غرب بود؛ مفسر قرآن بود؛ از علوم اسلامی، یعنی علوم‌ی که از اسلام نشأت گرفته یا از آن تغذیه کرده است، مطلع بود؛ از اصول، از کلام، ادبیات، از نجوم و هیئت و ریاضیات و از برخی علوم بی‌نام و نشان دیگر.

شخصیت او در لایه‌های این دانستنی‌های بسیار، به کمک ریاضتی مداوم و درازمدت پرورده، صیقل یافته و پرداخته شده بود. از کسانی بود که تنها مکتب جمعی چون اسلام می‌تواند، امثال او را در دامان پربرکت خویش

پرورش دهد. چهره معنوی او، سیمای پرصلابت مردی بود که ایمانی استوار و عرفانی راستین را با دانشی گسترده و عمیق توأم ساخته و با آمیزه شگفت وجود خویش، ثابت کرده بود که اسلام می‌تواند سوز درون دل‌سوخندگان شنبته را با عقل راسخ فرازگان فرهیخته یک‌جاگرد آورد.

او تلاش و جهاد بی‌انتهای و خاموش نشدنی خود را هم به این معجون الهی درآمیخته بود. در یکی از حساس‌ترین دوران‌های حیات اسلام و تشیع، جانانه به دفاع از حریم معنویت اسلامی و حکمت و معرفت الهی برخاسته و مفاهیم زیبای اجتماعی اسلام را از آیات کلام الهی استخراج کرده و به عرضه کامل و جامع اسلام پرداخته بود.

او که در سفره متاع ارزنده حوزه علمیه قم، در شمار درخشنده‌ترین گوهرها

بود و به آن مدرسه اسلامی پربرکت ارزش می‌بخشید، تنها به آن حوزه محدود نشده بود و به تدریج در همه حوزه‌های علمی و در همه محافل اسلامی و در سطح وسیع جامعه، حضور خود را مجسم‌تر و برجسته‌تر می‌ساخت؛ معارفی که از زبان و قلم او بر صفحه دل‌ها و کاغذها نقش بسته بود، از صدها و هزارها زبان و با صدها و هزارها بیان در همه جا منتشر می‌گشت و به همه کس علم و معرفت می‌آموخت...

...این چشمه جوشان و فیاض دانش و عرفان و تقوای اسلامی، در راه تعلیم و تربیت شاگردانی که هر یک در عالم اسلام دانشمندی برجسته‌اند، توفیقی کم‌مانند داشته است...

پیام رهبر معظم انقلاب به مناسبت سالگرد ارتحال علامه طباطبایی رحمة الله عليه

دفتر دوم ویژه‌نامه «حکیم الهی» به زودی منتشر می‌شود

• ۸. نگاهی هرمنوتیکی به شخصیت علامه طباطبایی رحمة الله عليه در تفسیر المیزان

استاد اصغر طاهرزاده اصفهانی با توجه به این‌که وظیفه نگاه هرمنوتیکی آن است که آنچه را بر روح مؤلف می‌گذرد، تا آن‌جا که ممکن است، مدّ نظر قرار دهد، می‌توان از این زاویه علامه طباطبایی رحمة الله عليه را از نو به سخن آورد.

هرچند در ابتدا آنچه بر روح علامه طباطبایی رحمة الله عليه و تفسیر المیزان می‌گذرد، خود را نشان نمی‌دهد و ممکن است، خواننده تفسیر المیزان، خود را در دفع شبهاتی که در آن تفسیر مطرح شده، محدود کند؛ ولی اگر خواننده بنا داشته باشد، از طریق قرآن در جهانی حاضر شود که بعد از زسناسن به ظهور آمده و با توجه به این‌که بشر جدید با معنای خاصی که از خود دارد، در اجتماع حاضر شده، چنین شخصی بهره دیگری از المیزان نصیب خود می‌کند.

• ۷. دیدگاه علامه طباطبایی رحمة الله عليه در المیزان پیرامون عرفان و تصوف

حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر حمیدالله رفیعی علامه طباطبایی رحمة الله عليه مفسر بزرگ قرآن کریم، در این حوزه می‌گوید: «هرچند عرفان از دین اسلام برنخاسته است؛ اما وجود عرفان را در میان پیروان همه ادیان، دلیل بر این گرفته که ریشه در توحید فطری دارد و از این‌رو، دین اسلام سلوک عرفانی را مورد تأیید قرار می‌دهد؛ ولی در عین حال تصوف را به‌گونه‌ای معرفی نموده که از دین اسلام برنخاسته؛ بلکه بزرگان تصوف آن را از خلف خود که در میان پیروان ادیان دیگر وجود داشته، گرفته‌اند». علامه طباطبایی رحمة الله عليه، طریقت، حقیقت و فنا فی الله را که از ارکان تصوف محسوب می‌گردند، مورد خدشه قرار داده و تأویل و باطنی‌گری صوفیان را دربارہ قرآن مردود می‌شمارد.

• ۵. مقایسه عقلائیت ارتباطی با عقلائیت وحیانی

هابرماس و علامه طباطبایی رحمة الله عليه

حجت‌الاسلام والمسلمین کریم خان‌محمدی؛ عضو هیأت علمی دانشگاه باقرالعلوم رحمة الله عليه نگارنده در این مقاله با بهره‌گیری از اندیشی تفسیری علامه طباطبایی به بازسازی مفهوم «عقلانیت وحیانی» مبادرت نموده و به مقایسه دو مفهوم پرداخته است. مقایسه دو مفهوم «عقلانیت ارتباطی» به‌عنوان روایت سکولار و «عقلانیت وحیانی» به‌عنوان روایت دینی، با بهره‌گیری از روش‌های توافق و اختلاف پژوهشی، به‌صورت تلویحی، از ترجیح دومی بر اولی حکایت می‌کند. این مقایسه با هدف بررسی تشابهات و تمایزات دو مفهوم در سه جنبه، شامل بازاندیشی، شناختی و هنجاری، صورت گرفته است. و...

• ۶. اهل بیت علیهم‌السلام در تفسیر المیزان

حجت‌الاسلام والمسلمین محمد صحتی سردرودی

علامه طباطبایی رحمة الله عليه بیشتر با تفسیر کبیرش «المیزان» شناخته شده است و زمانی که از روش تفسیری ایشان سخن به میان می‌آید، گفته می‌شود که تفسیر قرآن به قرآن است؛ اما منظور از تفسیر قرآن به قرآن چیست و این چگونه روشی است؟ و سخن در این است که جایگاه

• ۳. روش‌شناسی پاسخ به شبهات در اندیشه

و آثار علامه طباطبایی رحمة الله عليه و نگاهی کوتاه به برخی از پاسخ‌های ایشان به شبهات

حجت‌الاسلام والمسلمین امیرعلی حسنلو، مدیر گروه تاریخ و سیره مرکز مطالعات و پاسخگویی به شبهات حوزه‌های علمیه ابعاد خدمات علمی علامه طباطبایی رحمة الله عليه تاکنون به‌درستی و کامل شناخته نشده است که نیازمند تحقیق و بازبینی می‌باشد؛ این فقیه حکیم، در روزگار خود این‌گونه تشخیص داد که برای پاسخگویی به شبهات، از هر ابزار علمی به‌صورت خردمندانه، با روش‌های کاربردی باید پاسخ داد؛ از این‌رو در این عرصه قبل از هرچیز به کارهای بنیانی و اساسی پرداخت: ۱. تولید محتوا با تکیه بر مبانی دینی (قرآن و سنت)؛ ۲. تربیت شاگردان برجسته و آشنا به حکمت و زمان؛ ۳. تقویت بنیه عقلانی دین در سطح نخبگان؛ ۴. برگزاری جلسات تبادل افکار و تضارب آرا با اندیشمندان دیگر؛ ۵. ارتباط با جهان غرب جهت شناخت اساسی افکار و اندیشه‌های جهان غرب (این جنبه از تلاش علامه که بسیار ماهرانه بود، برای شناخت مستقیم منشأ شبهاتی بود که از سوی غرب، به اسلام و باورهای دینی وارد می‌شد).

• ۴. سلامت و بهداشت و پزشکی در تفسیر المیزان

حجت‌الاسلام والمسلمین حسن رضاضایی؛ استاد ثابت

بعد از انتشار دفتر اول ویژه‌نامه «حکیم الهی» و استقبال قابل توجه جامعه علمی کشور، دارالقرآن علامه طباطبایی رحمة الله عليه با همکاری «هفته‌نامه افق حوزه»، دفتر دوم ویژه‌نامه حکیم الهی را با مطالب متنوع علمی در قالب مقاله، یادداشت و مصاحبه که توسط محققان و پژوهشگران معارف قرآنی به نگارش درآمده است به زودی منتشر می‌کند. عناوین برخی از مقاله‌های مندرج در این ویژه‌نامه به شرح زیر است:

• ۱. بررسی و نقد اندیشه رشیدرضا از نگاه علامه

طباطبایی

حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالرحیم رضاپور مدیر گروه کلام و فلسفه مرکز مطالعات و پاسخگویی به شبهات حوزه‌های علمیه سید محمدرشید، یکی از دانشمندان مبارز، نویسنده، ادیب و موزخ و مفسر و یکی از نام‌دارترین شخصیت‌های نهضت موسوم به سلفیت است. او در تألیف، میان شریعت و اوضاع اجتماعی جدید، اعتبار به‌سزایی یافت. وی در مصر مدرسه «الدعوة والارشاد» را تأسیس کرد و با توجه به تألیف تفسیر المنار، به صاحب المنار شهرت یافت. در این مقاله ما با استفاده از مطالب وزین علامه طباطبایی رحمة الله عليه، به بررسی و نقد دیدگاه‌ها و شبهات مطرح از جانب او در زمینه «پیرامون مباحله، اعلام برائت به‌وسیله امام علی علیه‌السلام، مسئله شرب خمر» می‌پردازیم.

• ۲. بیان علامه طباطبایی رحمة الله عليه در بی‌اسم و رسم بودن

(ذات حق)

حجت‌الاسلام والمسلمین حسین عشاقی دانشیار، گروه فلسفه پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی یکی از تنازعاتی که بین فلاسفه و عرفا برقرار است، این است که آیا خداوند در مرتبه ذاتش، اسم و وصفی دارد یا نه؟ عرفای بزرگی مثل ابن عربی و صدرالدین قونوی و پیروان

آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی

خدمات مهم علامه طباطبایی رحمة الله علیه

خدا را شکر می‌کنیم که توفیق داد، بار دیگر سالگرد علامه طباطبایی رحمة الله علیه را برپا داریم. از دست‌اندرکارانی که برای این برنامه زحمت کشیده و می‌کشند، تشکر می‌کنم.

علامه طباطبایی رحمة الله علیه از شخصیت‌های برجسته زمان ما بود و خدمات زیادی به اسلام، مکتب اهل بیت علیهم السلام و حوزه‌های علمیه کرد. سه خدمت از خدمات ایشان را که از نظر ما مهم است، ذکر می‌کنم:

• احیای مجالس تفسیر

تفسیر در حوزه‌های علمیه در حاشیه بود. ایشان تفسیر را به متن حوزه‌های علمیه آورد و به آن رسمیت داد. البته «تفسیر نمونه» هم نقش مهمی در این مسئله داشت. ایشان سبب شد، مسئله تفسیر قرآن که از مهم‌ترین مسائل علمی است، در حوزه‌های علمیه رسمیت یابد. به یک معنا قرآن را از غربی بیرون آورد و این خدمت مهم و بزرگی به تفسیر و به حوزه‌های علمیه بود. دو تألیف در فلسفه اسلامی

بعضی از سمت‌های فلسفه ما برگرفته از فلسفه یونان بود و ناخالصی‌هایی داشت که باعث ایراد بود. می‌گفتند: این با آموزه‌های اسلام نمی‌سازد و فلسفه خواندن حرام است! بعضی از بزرگان اگر کسی درس فلسفه می‌خواند، به او شهریه نمی‌دادند. حق هم با آن‌ها بود؛ چون یک ناخالصی‌هایی در فلسفه آن زمان بود. ایشان ناخالصی‌ها را برداشت و دو کتاب فلسفی برای مبتدیان و منتهین نوشت. این دو کتاب فلسفی خالص با آموزه‌های اسلام هماهنگ بود و مشکلی نداشت؛ در این شرایط که اسم فلسفه در حوزه‌های علمیه برده نمی‌شد؛ ایشان این دو کتاب فلسفی را رسمیت داد.

• پاسخ به مادی‌گرایان

طرفداران مادی‌گری به میدان آمده بودند و هجومی شدید به مسائل مذهبی و حوزه‌های علمیه و روحانیون داشتند. فلسفه مادی‌گری کولاک می‌کرد. ایشان برنامه‌ریزی کرد و جلوی آن‌ها ایستاد. کتاب «اصول فلسفه و روش رئالیسم» به این منظور نوشته شد. متن کتاب از علامه طباطبایی رحمة الله علیه است و حواشی آن، که از متن بیشتر است، از

مرحوم علامه شهید مطهری. این را در مقابل مادی‌ها علم کردند و جواب مکتب‌های مادی را به صورت منطقی دادند و دانشگاهیان و فضلا و حوزه‌های ما را از این خطر نجات دادند.

کتاب «فلسوف‌نماها» را هم ما برای همین منظور نوشتیم که آن هم، نقش مؤثری داشت. نوشتن این کتاب از خدماتی بود که واقعاً به آن نیاز بود؛ وگرنه بعضی‌ها تحت تأثیر فلسفه‌های مادی‌گری واقع می‌شدند و خیال می‌کردند، فلسفه مادی‌گری درست است؛ درحالی‌که هیچ سازگاری‌ای با منطق صحیح ندارد و با آموزه‌های اسلام، قرآن و حوزه‌های علمیه مخالفت دارد. کسانی که «اصول فلسفه و روش رئالیسم» را خوانده‌اند، می‌دانند که ایشان و مرحوم علامه شهید مطهری چه زحمتی کشیده‌اند. ایشان این مطالب را تدریس کرد. بعد با چند نفر از فضلا مطرح کرد و به کتاب «اصول فلسفه و روش رئالیسم» تبدیل کردند. خدایش رحمت کند.

• احیای نام علامه طباطبایی رحمة الله علیه با دارالقرآن

خدمات ایشان فراوان بود. من خیال می‌کردم شاید علامه طباطبایی رحمة الله علیه تدریجاً دارد فراموش می‌شود؛ چون نه فرزند روحانی و عالم داشت که جانشینش شود و نه دامادی داشت که جانشینش شود. بعد دیدم خداوند وسیله‌ای فراهم کرد که خیرین خانه علامه طباطبایی رحمة الله علیه را تبدیل به «دارالقرآن علامه طباطبایی رحمة الله علیه» کردند و از این طریق یاد و آثار ایشان احیا گردید و حجت‌الاسلام والمسلمین عابدی هم، عهده‌دار برنامه‌های آنجاست و آنجا کانونی برای تفسیر حوزه علمیه شده است.

امیدوارم این سرمشتق و پیمای باشد که اگر کار برای خدا باشد، خدا آن را بارور می‌کند و نمو می‌دهد. حدیث معروف کوتاهی هست: «مَا كَانُ لِلَّهِ تَمِيمًا»؛ چیزی که برای خدا باشد، نمو (رشد) می‌کند. بنابراین اگر ما برای خدا کار کنیم، خدا ضامن است که آن را نمو بدهد. قرآن مجید دو مثال زیبا در سوره بقره درباره کسانی که اتفاق می‌کنند، دارد. می‌فرماید: مثل آن‌هایی که برای خدا و قصد قربت اتفاق می‌کنند، مثل زمین مرتفعی است که دارای خاک حاصل‌خیزی است که بذری در آن افشاندند شود. کار دیگری نشده، فقط بذر افشاندند شده است. خداوند باران پربرکتی بر این زمینی که بذر دارد، نازل می‌کند و بذرها شروع می‌کند به نمو کردن. بعد باغستان و گلستان می‌شود. شما زمین را فراهم کن و بذرت را بیفشان! ببین خداوند چه می‌کند. درباره آن‌هایی که قصد قربتی ندارند، می‌گوید: اتفاق که می‌کنند، مثل یک زمینی سفت و سختی است که چند سانتی‌متر خاک رویش باشد و بذر بیفشانید. اگر باران بیاید، این خاک‌ها را می‌شوید و می‌برد؛ هم بذر می‌رود و هم خاک‌ها! چرا؟ چون قصد قربت نبوده.

زندگی ایشان نه تنها برای طلاب عزیز بلکه برای همه پیام دارد. ان‌شاء الله این راه را ادامه بدهند و منظر عنایات الهی و عنایات امام زمان ارواحنا فداء باشند. بار دیگر تشکر می‌کنم، از دست‌اندرکاران و کسانی که برنامه را چیده‌اند و ارسال تکرار می‌شود.

همه را به خدای بزرگ می‌سپارم. و اللسلام علیکم ورحمة‌الله وبرکاته.

منبع: بخشی از پیام تصویری معظم له

آیت‌الله‌العظمی سبحانی

توجه به افکار بلند آن متفکر سترو در عصر فقر اخلاقی و معنوی، چراغ راه حقیقت‌جویان است

ساخت و راه آزاداندیشی و نقد منصفانه را به همگان نمایاند.

انسان‌شناسی علامه رحمة الله علیه با تکیه بر معارف وحی و خرد، در سه رساله «الإنسان قبل الدنيا، الإنسان فی الدنيا و الإنسان بعد دنیا» جلوه‌گر است. این شیوه انسان‌شناسی، به تبیین ارتباط تکوینی انسان و حق - تعالی پرداخته و شکوفایی قوای انسانی را نتیجه هدایت، فطرت با اراده تشریعی الهی می‌دانند.

این نکات اشاره‌ای بود به وجود تالافو اندیشه‌های آن مرد الهی با جمع کلام، برهان و عرفان که در ذیل قرآن برای بشریت به ودیعت نهاده است.

اما با نگاه به اخلاق در نظام اندیشه و عمل علامه طباطبایی رحمة الله علیه، می‌توان ایشان را احیاگر دین در عصر انحطاط اخلاقی و معنویت خواند.

در روزگاری که ارزش‌های اولیه انسانی مقهور، ثروت مادی و ابزارهای دنیوی گشته و فرزند آدم خویشتر را به فراموشی سپرده، هدف زندگی را کم کرده و به دست خویش اسباب انقراض اخلاق را رقم زده است، گنج بی‌پایان اخلاق و معنویت دینی، روحی تازه در کالبد افسرده انسان می‌دمد و افق امید و رضایت و نیل به سعادت ابدی را به او می‌نمایاند.

اخلاق در حیات بشر بیش از برهان دیگری، کارایی عملی داشته و اهتمام ادیان الهی به اخلاق از همین رو بوده است.

اما لطافت و امتیاز اخلاق اسلامی در توحیدی بودن آن است. توحیدی که به تمام معنا عقلانی و برهانی است. این قله‌ای است که علامه طباطبایی رحمة الله علیه بدان توجه ویژه‌ای داشته و در تبیین همه‌جانبه آن، علوم مختلف را به خدمت گرفته است.

اخلاق، برای بشر مطلوبیت فطری و ارزش ذاتی دارد؛ اما آنگاه که درجات اخلاق در فرهنگ اسلامی و قرآن کریم نمایان گردد، انسان بی‌غرض، افقی بسیار والا و نورانی فرا راه حیات، علم و حرفه خود مشاهده می‌کند. اگر محاسن اخلاق، توان تأمین سعادت دنیوی انسان را دارد، قطعاً مکارم اخلاق توان تأمین سعادت دنیوی و اخروی انسان را خواهد داشت.

پیام بی‌بدیل اسلام، تحصیل سعادت با مکارم اخلاق است؛ همان که در رفتار و گفتار الهی مبعوث

حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و آله تبلور یافت.

اکنون باید گفت، علم موجب رشد و پیشرفت و حرفه و صنعت خدمت‌گزار کیفیت حیات دنیوی انسان است؛ اما انسانی که در اوج برخورداری از فنون دقیق و ابزارهای صنعتی هنوز در پی گم شدن یک نام است که گاه آن را در ثروت و قدرت می‌جوید؛ اما هرچه بیشتر می‌جوید، کمتر می‌یابد.

رضایت، آرامش و اطمینان باطنی به‌یقین با جریان یافتن محاسن اخلاق و حاکمیت مکارم اخلاق در ابعاد حیات انسانی حاصل خواهد گشت و رهایی از یأس و پوچی و نیل به سعادت ابدی، به وسیله آن یافتنی خواهد بود و این، جز در سایه ذکر مداوم حق تعالی عملی نیست.

عروج از سطح محاسن اخلاق به اوج مکارم اخلاق، در همه نظام‌های بشری اعم از آموزشی، تربیتی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و دیگر حوزه‌ها، الگوی ابدی برای انسان است که اختصاص به نبی خاتم صلی الله علیه و آله دارد. اخلاق الهی، معبر سعادت حقیقی انسان و نیل او به مراتب قرب حق تعالی است.

همو که غایت حقیقی و مطلوب ذاتی همه ذرات هستی است. از خداوند منان برای روح ملکوتی علامه طباطبایی رحمة الله علیه، علو درجات و برای خدمت‌گزاران، معارف قرآن و اهل‌بیت علیهم السلام و پاسبانان اندیشه‌های تابناک علامه طباطبایی رحمة الله علیه توفیق و سعادت روزافزون مسألت می‌کنم.

منبع: پیام به همایش ملی «اخلاق علم و اخلاق حرفه‌ای»

در مکتب علامه طباطبایی رحمة الله علیه

سیره علمی و عملی علامه طباطبایی رحمة الله علیه در مثنوی علامه حسن‌زاده آملی رحمة الله علیه

علامه حسن‌زاده آملی در مثنوی نسبتاً تفصیلی، به ویژگی‌های شخصیتی و سیره عملی استاد خویش، علامه طباطبایی رحمة الله علیه پرداخته است:

صبا! به کوی عزیزان روضه رضوان سلام ما به حضور عزیز ما برسان حضور قدسی قدیس عیسوی‌مشرب که مرده زنده نمودی به حکمت و عرفان حضور فخر امثال جناب علامه حضور صدر افاضل مفسر قرآن حضور نور دل و دیدگان اهل ولا حضور صاحب تفسیر فرد المیزان حضور مالک درج نه‌ایة‌الحکمة حضور سالک مجنوب اولیای زمان پیام ما برسانش که ای فرشته خصال! که ای خجسته فعال و که ای ستوده بیان! «بین تفاوت ره از کجاست تا به کجا!»

تراست شادی وصل و مرا غم هجران لقای روی تو آن زمان که شد حاصل نموده‌ام به حقیقت زیارت انسان ز امهات و اصول مجالس فیضت رسیده‌ایم به معنی واقع احسان سکوت تو همه فکر و کلام تو همه ذکر بیان تو همه بکر و نوشته‌ات برهان به حکمت نظری صنو بوعلی سینا به حکمت عملی بوسعید و توسیان دراست تو به معیار خواجه و صدرا قداست تو نمودار بودر و سلمان اشارت تو نجات و عبارت تو شفا روایت تو نصوص روایت و قرآن عنایت تو فتوحات فیض عین حیات حکایت تو فیوضات جلوه سبحان ز عقل کل پدیری وز نفس کل، مادر سزاست مثل تو فرزند حین یقظان فغان و آه که شناختیم قدر ترا گرفت از کف ما نعمتی چنین، کفران کنون بسوگ تو بنشسته‌ایم در حسرت

کنون ز دوری تو اوفتاده در حرمان نه من ز هجر تو اندر خروش و افغانم که در خروش و فغانست خطه ایران قیامتی شده بر پا به قم که واهمه گفت مگر که «زلزلت الارض» را رسیده زمان مگر که یونسی اندر دهان ماهی شد مگر که نوح به کشتی نشست در طوفان مگر که مه به محاقش رسید ناهنگام مگر که نیر اعظم به ظل شده است نهان مگر که عرش برین بر زمین فرود آمد و یا جنازه علامه شد به عرش روان صدای ضجه مرد و زن و صغیر و کبیر ز ارتحال چنان عالم عظیم‌الشان قلم شکسته و دل خسته و زبان بسته چگونه وصف تو را مثل من کند عنوان؟ ز درس و بحث و ز تعلیم و تربیت تا هست سخن فیوض الهی ترا رسد هر آن تو جان جان حسن‌زاده کی روی از یاد اگر چه پیکرت از دیدگان شده پنهان!

افق حوزه

هفته‌نامه افق حوزه

ایده‌های علامه رحمة الله علیه در مکتب علامه طباطبایی رحمة الله علیه

مدرس عالی تفسیر

و دارالقرآن علامه طباطبایی رحمة الله علیه

در آستانه سالگرد عالم بزرگوار هستیم و باید به ویژگی‌هایی که در وجود مقدس ایشان بود، توجه کنیم. بنده پنج‌سال در درس تفسیر و اسفار ایشان افتخار حضور داشتم. از لحاظ معنوی، ویژگی‌های فراوانی در وجود ایشان منعکس بود. طوری مفاهیم و مضامین آیات قرآن در روح ایشان اثر کرده بود که وقتی تفسیر قرآن می‌گفتند، مثل این بود که آن مفاهیم و مضامین در ایشان تجسم داشت. به آیات عذاب که می‌رسید، گاهی دستمالی را از جیبش درمی‌آورد. جلوی چشمش می‌گرفت و گریه می‌کرد. معانی آیات قرآن را تجسم می‌بخشید.

• توجه ویژه به اهل بیت (علیهم‌السلام)

از لحاظ ولایت در حد بسیار بسیار کامل و بالا بود. روزهایی که مجالس عزای برپا می‌شد، می‌دیدم که صبح زودتر از همه، عزازنان می‌روند و گوشه‌ای از مجلس می‌نشینند. تا آخر مرثیه‌خوان‌ها، روضه‌خوان‌ها و مبلغان می‌نستند و بعد می‌رفت. به اندازه‌ای در معنویات قوی بود که در ماه مبارک رمضان که روزه می‌گرفت، قبل از افطار به حرم می‌آمد و زیارت حضرت معصومه (علیها‌السلام) را می‌خواند و بعد ضریح را می‌بوسید. افطارش بوسیدن ضریح حضرت معصومه (علیها‌السلام) بود.

• تواضع در برابر شاگردها

درس و حرکات و سکنات ایشان برای ما واقعاً یک درس اخلاق بود. تکرار هم داشت به این‌که «برکه‌العلم» در تعظیم استاد است. ما هم در تکریم ایشان، از این حدیث خیلی بهره می‌گرفتیم. می‌بینیم یکی از شاگردان ایشان، آیت‌الله شهید مطهری (علیه‌السلام) بودند که در نوشته‌هایشان هر وقت اسم آیت‌الله طباطبایی (علیه‌السلام) را می‌بردند، می‌گویند: «آیت‌الله طباطبایی (روحی له‌الغدا) به خاطر دارم که جلسه‌ای تبلیغی در نیشابور در فصل تابستان بود. من منزل حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمحمد موسوی بودم. گفتند: امروز آیت‌الله طباطبایی (علیه‌السلام) می‌آیند تا از این‌جا به سبزوار بروند و برگردند. نزدیک ظهر آمدند. آیت‌الله مطهری (علیه‌السلام) به علت احترامی که نسبت به ایشان می‌کرد - و برای ما درس بود- پشت سر ایشان حرکت می‌کرد. ایشان وارد که شدند، بدون اجازه ایشان نشستند. وقتی ایشان حرکت می‌کرد که بروند وضو بگیرد، آیت‌الله مطهری (علیه‌السلام) جلوتر می‌رفت کفش ایشان را جفت کند. وقت وضو، عمامه‌شان را برمی‌داشت. سپس عبا را روی دستش می‌گرفت تا وضوی ایشان تمام شود؛ جلو می‌آمد و با احترام عبا را به دوش ایشان می‌انداخت و عمامه را به سر ایشان می‌گذاشت.

یک روز در جلسه درس آیت‌الله طباطبایی (علیه‌السلام) بودیم. یک نفر آشنای آمد و شیشه عطری به ایشان تقدیم کرد. ایشان گرفتند و تشکر کردند. آمد جلو و شیشه را باز کرد و خواست که لباس آیت‌الله طباطبایی (علیه‌السلام) بمالد. آیت‌الله طباطبایی (علیه‌السلام) گفت: «نه نه! من

آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی

ویژگی‌های مهم شخصیتی

علامه طباطبایی (رحمته‌الله‌علیه)

- چهارم: معارف فقهی در احکام اقتصادی اسلام؛
- پنجم: معارف فقهی در امور اجتماعی اسلام؛
- ششم: معارف فقهی در فرهنگ علمی اسلام؛
- هفتم: معارف فقهی در فرهنگ فقهی؛
- هشتم: معارف فقهی در قضای اسلام؛
- نهم: معارف فقهی در سیاست اسلام؛
- دهم: معارف فقهی حکومت اسلام.

آخر معارف فقهی در جهاد اسلام (جهاد غیر از جنگ) است. تفسیر المیزان کتابی بسیار مهم و در حقیقت یک دائرةالمعارف اسلامی است؛ چون تمام افهات و اصول احکام اسلام را بیان کرده و در یک جلسه نمی‌توان حق مطلب را از جهت وسعتی که دارد، بیان کرد. برای نمونه دو آیه از قرآن را می‌گویم. ببینید واقعاً چه دریایی است!

• نمونه‌ای از دقت نظر علامه طباطبایی (علیه‌السلام) در تفسیر آیات

ایشان با دقت نظر زیادی آیات قرآن را رسیدگی می‌کرد که در بیست جلد تفسیر المیزان منعکس است.

اول: ایشان ذیل آیه ۱۰۲ سوره بقره: «وَأَتَّبِعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَىٰ مُلْكٍ سَلِيمٍ» می‌گویند: یک میلیون و ۲۶۰ هزار احتمال در این آیه وجود دارد! این یک نمونه است که یک شخص چه قدر باید از لحاظ فکر دقیق باشد و در چه سطحی باشد که بتواند، آیات قرآن را با این مزایا تفسیر کند.

دوم: آیه ۲۰۰ و آخرین آیه از سوره آل عمران: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ»؛ ایشان در مورد این آیه، ۱۵ مطلب در پنجاه صفحه نوشته است. در هیچ آیه‌ای ایشان پنجاه صفحه نوشته است. این آیه را طوری تفسیر می‌کند که با تمام دنیا و تمام تمدن‌ها صحبت می‌کند و امتیاز قرآن را بر تمام فرهنگ‌ها و تمدن‌ها که در طول تاریخ بوده و هست، بیان می‌کند و مزیت قرآن را بر تمام علوم ثابت می‌کند.

منبع: سخنرانی در دوازدهمین همایش اساتید تفسیر قرآن در بیت مرحوم علامه سیدمحمدحسین طباطبایی

• پی‌نوشت‌ها

۱. اثنی عشریه به نقل از رساله حقوق امام سجاد (علیه‌السلام) شرح نراقی؛
۲. بحارالانوار، ج ۵۴، ص ۲۱۸؛

دو سال است از آن تاریخ که استاد من آقای قاضی (علیه‌السلام) از دنیا رفته، عطر زده‌ام. حدیث داریم: «برکه‌العلم فی تعظیم الاستاذ»؛ برکت علم در تعظیم استاد است.

• تفقه در دین

آیت‌الله طباطبایی (علیه‌السلام) نه تنها یک مفسر قرآن در سطح بسیار کامل بود، بلکه فقیه بود، اصولی بود، فیلسوف بود. ایشان حاشیه‌ای بر کفایه دارد که اگر کسی مطالعه کند، می‌بیند که این عالم در اصول در چه سطحی بوده است. از تمام جهات نابغه و از نوادر روزگار و از نوابغ اسلام بود. تفسیر ایشان خیلی مهم است. باید با آن تفسیر خیلی آشنا باشیم. ایشان براساس «القرآن یفسر بعضه بعضاً»؛ این تفسیر را تدوین کرده و نوشته و گفته است. فقهی که فعلاً می‌گوییم، اصطلاح مستحدث در احکام عملی انسان است؛ ولی فقه در قرآن، در لغت، در اخبار، فهم کامل تمام ابعاد اسلام می‌شود.

تفقه در دین» می‌تواند در ده بُعد از «فقه اصطلاحی» بیان شود که هر یک از این‌ها، فصل بسیار مبسوطی است:

- اول: معارف فقهی در علم کلام، توحید، شناخت خدا، صفات خدا؛
- دوم: معارف فقهی در احکام عبادی اسلام؛
- سوم: معارف فقهی در احکام اخلاقی اسلام؛

آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی

در فرهنگ قرآن کریم مهم‌ترین حق، حق توحید است؛ نه حق حیات

سوره مبارکه «علق» فرمود: «أَلَمْ نَعْلَمْ بِأَنَّ اللَّهَ تَعَالَىٰ؟»؛ انسان را به ادب و حیا و اخلاق دعوت کرده است. قبل از مسئله انذار به دوزخ و قبل از مسئله عذاب، سخن از اخلاق مطرح است؛ نفروم: اگر بد کردید، جهنم می‌روید؛ فرمود: مگر نمی‌دانید خدا می‌بینید؟! «أَلَمْ نَعْلَمْ بِأَنَّ اللَّهَ تَعَالَىٰ؟»؛ این فضیلت اخلاقی که در آغاز نزول قرآن کریم مطرح بود، در تمام این آیات و سُور خود را نشان می‌دهد تا در بخش‌های پایانی قرآن کریم؛ لذا حضرت فرمود: من آدمم که اخلاق را متمم کنم. اصرار مرحوم علامه (علیه‌السلام) این است که فرهنگ قرآن این است که هم، اخلاق را تبیین می‌کند و هم، حیات را تشریح می‌کند. در نزد مردم حیات، مهم‌ترین حق جامعه است؛ ولی بیان علامه این است که در فرهنگ قرآن کریم، مهم‌ترین حق، حق توحید است، نه حق حیات؛ زندگی بی‌توحید، این حق نیست، این بهره موجودات دیگر است.

مهم‌ترین حقی که انسان دارد، حق توحید است و اخلاق، در حقیقت همان خلق‌تساز است که به‌صورت بیان خلق درآمده است. ما بعد از مرگ بدنی داریم، در سحره قیامت بدنی داریم، در بهشت هم

بدنی داریم، همین ما هستیم و همین بدن است؛ منتها به‌صورت‌های گوناگون درمی‌آید؛ ذره‌ای از بدن دنیا کم نیست. انسان با همین بدن دنیا در برزخ و سحره معاد و قیامت می‌آید؛ لکن همین بدن گاهی زیبا می‌شود و گاهی زشت، این زیبایی و زشتی که یک نحوه خلقت است، با خلق ما ساخته می‌شود.

در قرآن کریم آیه‌ای است که مضمونش این است: بعضی روسفید و سفیدروی و بعضی روسیاه و سیه‌روی محشور می‌شوند. این زیبایی و زشتی، پلشتی و زیبایی یک نحوه خلقتی است که با اخلاق ما درست می‌شود؛ اگر کسی بخواهد زیبا مشهور شود، به ادب، اخلاق و فقه او بستگی دارد. به ما گفتند: هنگام وضو گرفتن، وقتی صورت را می‌شوید، بگویید: «اللَّهُمَّ تَبَيِّضْ وَجْهِي يَوْمَ تَسْوَدُ فِيهِ الْوُجُوهُ وَلا تُسَوِّدْ وَجْهِي يَوْمَ تَبَيِّضُ فِيهِ الْوُجُوهُ»؛ این یک نحوه خلقی است که با اخلاق ساخته می‌شود. درست است که بعضی در قیامت زیبا هستند و برخی زشت؛ ولی زیبایی را انسان می‌سازد. با خلق خوب، آن خلق خوب شکل می‌گیرد. با خلق بد، آن خلقت بد شکل می‌گیرد. بنابراین ما هستیم که با رعایت اخلاق، بدن خوب و زیبا می‌سازیم. ما هستیم که با عدم رعایت اخلاق، بدن بد می‌سازیم. سهم وجود مبارک پیغمبر (علیه‌السلام) این بود که جامعه را متخلق بار بیاورد و اولین دستوری هم که داد، دستور حیا بود که «أَلَمْ نَعْلَمْ بِأَنَّ اللَّهَ تَعَالَىٰ؟» و مهم‌ترین حقی را که قرآن برای انسان قائل بود، حق حیات بود که فن اخلاق، این حق حیات را اصل قرار می‌دهد.

قرآن کریم مسئله تزکیه را که سهم تعیین‌کننده‌ای در اخلاق دارد، مطرح فرمود؛ گاهی تعلیم را قبل از تزکیه ذکر می‌کند به‌عنوان اینکه مقدمه تزکیه است، گاهی تزکیه را قبل از تعلیم ذکر می‌کند که مقدم بر تعلیم است و این، بدون فن اخلاق نمی‌شود؛ لکن نکته‌ای که در برخی از خطبه‌های نهج‌البلاغه و همچنین آیات قرآن کریم است، این است که یک انسان متخلق می‌کوشد، فضایل اخلاقی را شناسایی کند و تحصیل کند؛ اما یک کسی که بالاتر از فن اخلاق می‌اندیشد، سعی می‌کند، تمام تلاش

و کوشش خود را به‌کار بگیرد که حقایق موجود آن عالم را ببیند. یک انسان متخلق سعی می‌کند، اهل بهشت شود، یک انسان مقدم و والا و برتر از متخلق، سعی می‌کند که بهشت را ببیند! آن خطبه معروف از حضرت امیر (علیه‌السلام) که فرمود: «فَهَمَّ وَالْحَجَّةُ كَمَنْ قَدَّ رَأَاهَا فَهَمَّ فِيهَا مُتَعَمِّدُونَ وَهَمَّ وَالنَّارُ كَمَنْ قَدَّ رَأَاهَا فَهَمَّ فِيهَا مُعَدَّبُونَ»؛ این دو قسمت را که بیان می‌کنند، ناظر به مسئله شهود است که فوق مسئله اخلاق است که آن هم از منظر قرآن دور نبوده، از منظر پیغمبر و اهل بیت (علیهم‌السلام) دور نبوده و از منظر شریف استاد علامه طباطبایی (علیه‌السلام) هم دور نبوده است؛ منتها آن برای اوحدی از متعلقان است که سعی می‌کنند، نتیجه اعمال خودشان را هم اکنون در دنیا ببینند.

بنابراین ما اگر خواستیم، یک فرهنگ غنی و قوی داشته باشیم، ناچار هستیم، وضع بهشت و بهشتیان را خوب بشناسیم و همان وضع را به‌عنوان تمدن اسلامی خوب پیاده کنیم که امیدواریم، همه شما بزرگواران به‌ویژه که در جوار مضجع ملکوتی نامن‌الحجج علی بن موسی (علیه‌السلام) قرار دارید، مشمول این بحث‌های قرآنی شده و متخلق به اخلاق الهی شوید و فرهنگ غنی و قوی تمدن اسلامی را که بهشتی منش بودن است، احیا کنید.

«عَفَّرَ اللَّهُ لَنَا وَلَكُمْ وَالسَّلَامَ عَلَیْكُمْ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتَهُ»

منبع: پیام به همایش «انوار»ی‌های فلسفی، کلامی علامه طباطبایی (علیه‌السلام) به مناسبت سی‌وپنجمین سالگرد ارتحال علامه طباطبایی (علیه‌السلام)

• پی‌نوشت‌ها

۱. سوره طه، آیه ۲۳؛
۲. سوره حشر، آیه ۱۰؛
۳. سوره اعراف، آیه ۳۸؛
۴. سوره علق، آیه ۳ و ۵؛
۵. سوره علق، آیه ۱۴؛
۶. من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۴۲؛
۷. نهج‌البلاغه (لصحبی صالح)، خطبه ۱۹۳.

مدرس عالی تفسیر و دارالقرآن علامه طباطبائی (رحمته‌الله‌علیه)

تفسیر قرآن کریم و مکانی جهت درس و بحث طلاب حوزه علمیه قرار گرفته است. برگزاری درس تفسیر با محوریت تفسیر شریف المیزان، تفسیر مجمع البیان و تفسیر موضوعی و تطبیقی قرآن کریم، از مهمترین برکات دارالقرآن علامه طباطبایی (علیه‌السلام) می‌باشد.

از دیگر فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی این مجموعه فاخر، می‌توان به برگزاری دروس خارج فقه و اصول، درس اخلاق، تدریس آثار مرحوم علامه طباطبایی (علیه‌السلام)، تأسیس کتابخانه تخصصی، ایجاد کرسی‌های مشاوره علمی و پژوهشی به طلاب و ... اشاره نمود.

بیت شریف علامه سید محمدحسین طباطبائی (علیه‌السلام) در شهر مقدس قم، اکنون به مرکز علمی و آموزشی جهت نشر معارف و ارزش‌های قرآن کریم تبدیل شده است.

این مکان پربرکت بیش از یک دهه، محل عبادت و تهجد و تلاش‌های علمی این عارف واصل قرار گرفته که تفسیر وزین و کم‌نظیر المیزان از ثمرات حیات ارزشمند علامه در این خانه قرآنی بوده است.

در طول سالیان حضور علامه طباطبائی (علیه‌السلام) در این بیت شریف، علما و اندیشمندان بزرگی همچون علامه شهید مرتضی مطهری (علیه‌السلام) و جمع کثیری از علما و مراجع حال حاضر جهان تشیع، خدمت ایشان رسیده

و از محضر این حکیم الهی کسب فیض نموده‌اند. آنچه مسلم است، اخلاص و حیات نورانی علامه باعث تأثیر فراگیر و ماندگاری تألیفات و آثار متعدد ایشان شده است. بیت شریف علامه (علیه‌السلام) به‌عنوان یادبود ارزشمند ایشان با همت خیران محترم و با حضور و حمایت مستمر مراجع معظم حضرات آیات مکارم شیرازی، نوری همدانی، سبحانی، جوادی آملی و دیگر مراجع و علمای اعلام، اکنون به‌عنوان مدرس عالی تفسیر و دارالقرآن علامه طباطبائی (علیه‌السلام) نام‌گذاری و معرفی شده است. این بنای خیر در سال‌های اخیر، محل برگزاری دروس

با عجله توضیح می‌دهد؛ اما علامه طباطبایی ^{بزرگوار[ⓘ]} توضیحات ایشان را کامل می‌کند و هیچگاه روایتی را زیر سؤال نمی‌برد؛ البته ایشان در تفسیر میزان احادیثی را ضعیف یا جعلی یا نادرست می‌داند که البته آنها هم، احادیث عامّه بوده است و راجع به احادیث شیعه، چنین نظری نمی‌دهد. همچنین ایشان احادیثی را که به نظر ما درست نیستند، به‌گونه‌ای زیبا، عالی و دقیق توجیه می‌کند. این روش ناشی از فهم دقیق علامه از احادیث است و مشکل بسیاری از افراد که بعضی احادیث را ضعیف یا جعلی می‌دانند تا جایی که آنها را کنار می‌گذارند، ناشی از فهم ضعیفشان در برخورد با احادیث است؛ درحالی‌که بهتر است، در رابطه با ضعیفی که در احادیث می‌بینیم، این ضعف را به خودمان برگردانیم؛ نه اینکه بگوییم؛ احادیث نادرست هستند. این روش علامه در رابطه با احادیث بسیار عالمانه بود که حدیث شیعه را زیر سؤال نینزد و هر حدیثی را به بهترین وجه و مستدل توضیح می‌دادند.

- مبحث اقتصاد در تفسیرالمیزان**

المیزان بحث‌های اقتصادی دارد؛ اما اگر کسی بخواهد، چنین نظراتی را از میزان استخراج کند، باید دقت داشته باشد که المیزان نزدیک به هفتاد سال پیش نوشته شده است. در زمان نگارش علامه دو مسئله در کشور مصر جایگاه ویژه پیدا کرد که یکی مسئله زن و حقوق زن بود و دیگری مسئله اقتصاد بود و مجله‌ای در این کشور به چاپ می‌رسید که هر شماره آن، یک کتاب فطور است و مشتمل بر یکصد و پنجاه جلد و به‌نام اقتصاد اسلامی و توسط اخوان المسلمین و الأزهر به چاپ رسیده است. این مجله به قم آمد و علامه علاقه داشت، آن را مطالعه کند؛ لذا اگر کسی می‌خواهد، راجع به نظریات اقتصادی علامه مطلع بشود، باید به این مجله و نیز مجله المنار مراجعه کند. تمرکز این مجله روی مسئله اقتصاد بانک بوده است و علامه این مطالب را می‌خوانده و همزمان المیزان را هم می‌نوشته است و ممکن است، اشاراتی به این مسئله داشته باشد؛ البته علامه در تفسیر المیزان به تفسیر المنار هم توجه داشته که نباید تفسیر المنار را با مجله المنار اشتباه گرفت.

- علامه و آیت‌الله‌العظمی میلانی**^{بزرگوار[ⓘ]}

هر کسی از علامه راجع به تقلید از مراجع سؤال می‌کرد، علامه فقط آیت‌الله میلانی را معرفی می‌کرد و خیلی به ایشان علاقه و ارادت داشت و پیش ایشان می‌رفت. در آن زمان آیت‌الله میلانی ^{بزرگوار[ⓘ]} بیشتر از دیگر مراجع به مباحث تفسیری وارد می‌شدند. ایشان یک تفسیر قرآنی دارند که به چاپ رسیده است که در آن، مباحث فلسفی را بسیار بیشتر از المیزان مطرح می‌کنند. آیت‌الله میلانی، نسخه این تفسیر را با دست‌خط خودشان به علامه طباطبایی ^{بزرگوار[ⓘ]} هدیه کرده‌اند.

- کارهای مورد نیاز برای تفسیرالمیزان**

تفسیر علامه ^{بزرگوار[ⓘ]} تأثیر زیادی در جامعه گذاشته و به جرأت می‌شود گفت، هیچ کتابی در دنیای اسلام این‌قدر تأثیرگذار نبوده است. وقتی المیزان نوشته شد، هیچ دانشگاهی در دانشگاه‌های ایران، رشته علوم قرآن نداشت. درس علوم قرآن یا درس تفسیر هم نبود. فقط یک رشته معقول و منقول یا علوم عقلی و نقلی بود. در حوزه هم همین‌طور. به‌برکت این تفسیر، دانشگاه‌های و دانشکده‌های بسیاری به اسم علوم قرآن، تفسیر، قرآن و اقتصاد، قرآن و سیاست، قرآن و مدیریت و امثال این چیزها پدید آمد. ده‌ها تفسیر بعد از آن نوشته شد که همه مدیون «تفسیرالمیزان» هستند. اسنادان بسیار خوبی در حوزه و تفسیر و علوم قرآنی تربیت شدند و الآن دارند، خدمت می‌کنند. همه این‌ها از

علامه طباطبایی فارسی را بسیار زیبا می‌نوشتند. سبک نگارشی ایشان با همه شاگردانشان متفاوت است. قلمی را که علامه در کتاب اصول فلسفه و روش رئالیسم دارد، نمی‌توانم بگویم اعجاز است؛ اما بسیار بلیغ و فصیح است. در زمینه مسائل علمی هم همین‌طور است. نوشتن مطلب بدون نقل قول بسیار مشکل است؛ به‌عنوان مثال برخی علما هرچه می‌نویسند، می‌گویند: فلانی این‌طور گفته و دیگری این‌طور گفته؛ یعنی نقل قول در کلماتشان فراوان است و اگر نقل قول‌ها را از کلماتشان خارج کنیم، چیزی باقی نمی‌ماند؛ اما علامه ^{بزرگوار[ⓘ]} این‌طور نبودند. ایشان در سبک نگارش تقریباً مانند محی‌الدین (ابن‌عربی) است. ابن‌عربی نقل قول نمی‌کند و همه مطالب او جوشش فکر است. علامه هم همین‌طور است و وقتی وارد بحثی می‌شود، با اینکه کسی وارد این بحث نشده؛ اما شئون مختلف و فروع متنوعی را مطرح می‌کند که انسان گمان می‌کند، ایشان تمام عمرشان را فقط روی این مطلب فکر کرده‌اند. از این جهت علامه واقعاً بی‌نظیر هستند. اگر سؤالی از ایشان پرسیده می‌شد، به‌قدری سریع پاسخ می‌دادند که گمان می‌کردند، ایشان همین الآن راجع به این مسئله فکر می‌کرده‌اند و اگر شعری را می‌خواندند، قبل و بعد آن و آدرس را می‌گفتند. اگر حدیثی می‌گفتیم، می‌گفتند: درستش این است و آدرسش هم فلان جاست. راجع به لغت هم بلافاصله می‌گفتند: فلان کتاب لغت، این لغت را این‌طور معنی کرده است. بنابراین سؤال‌کننده گمان می‌کرد که علامه ^{بزرگوار[ⓘ]} همین الآن راجع به این مطلب فکر می‌کرده که توانست، به این سرعت پاسخ بدهد. تراوش فکری و نوآوری در مطالب ایشان بسیار زیاد است. ایشان صاحب ابتکار بودند. مانند بحث ادراکات اعتباری قبل از علامه کسی این بحث را مطرح نکرده بود و برای اولین بار علامه وارد بحث ادراکات اعتباری می‌شود و هنوز بالاتر یا مثل این مطلب را کسی در فلسفه مطرح نکرده است. ایشان به این وسیله، بحثی را در عمق مطرح کردند و هنوز هم عالی‌ترین حرف در این زمینه، حرف علامه است. این نوعی ابتکار است. یک نوع ابتکار هم این‌طور است که حرف جدیدی زده نمی‌شود؛ اما برهان جدیدی آورده می‌شود. ملاحظه‌را بحث حرکت جوهری را مطرح کرده‌اند؛ اما علامه برهان جدیدی برای آن ارائه می‌دهند. همچنین دفاع از یک نظریه هم، نوعی ابتکار است که علامه اشکالات به نظریات را پاسخ می‌دهند. گاهی ابتکار به‌معنای ترتیب و نظم و انسجام جدید است. علامه در همه آثارشان، به همه این چهار قسم ابتکار دست زده است. المیزان، بدایه و نهایه این‌طور است که هم ترتیب جدید آورده، هم دفاع جدید در برابر اشکالات دارند و هم برهان جدید آورده‌اند و هم اینکه نوآوری داشته و حرف جدیدی ارائه کرده‌اند. در حاشیه کفایه ایشان و همچنین در تفسیر المیزان، موارد بسیاری پیش می‌آید که علامه وقتی به آیات قرآن می‌رسند، می‌گویند: اینجا اصل فقهی است و گاهی نظراتی را بیان می‌کنند که جمع‌آوری آن نیاز به زمان دارد.

- روش علامه طباطبایی**^{بزرگوار[ⓘ]} **در مواجهه با حدیث**

علامه طباطبایی بر هفت جلد از بحارالانوار حاشیه نوشته است؛ اما باید دانست، ایشان به هیچ روایتی حاشیه زده است؛ بلکه به توضیحات علامه مجلسی ^{بزرگوار[ⓘ]} حاشیه زده است؛ یعنی ایشان راجع به ضعف و قوت احادیث صحبت نمی‌کند؛ بلکه اگر علامه مجلسی راجع به حدیثی توضیح می‌دهد، علامه طباطبایی ^{بزرگوار[ⓘ]} حاشیه می‌زند و در این حاشیه، به علامه مجلسی اعتراض نمی‌کند؛ بلکه می‌فرماید: توضیحات علامه مجلسی خوب است؛ اما کافی نیست. مانند اینکه علامه مجلسی ^{بزرگوار[ⓘ]}

سیره علمی علامه طباطبایی

گفتاری از حجت‌الاسلام والمسلمین احمد عابدی، مدیر مدرس عالی تفسیر و دارالقرآن علامه طباطبایی ^{بزرگوار[ⓘ]}

فرهنگی بهتری را جایگزین کرد؛ البته الآن هم می‌تواند، همین کار را بکند. راهش همین است که با تفاسیر و تحقیقاتی که در موضوع قرآن است، بیش‌تر آشنا شویم و در این مسیر گام برداریم. بر این اساس، با تبدیل کردن منزل علامه طباطبایی ^{بزرگوار[ⓘ]} به دارالقرآن، سعی شد که این مکان محل کاوش، تفسیر و تحقیق در رابطه با علوم قرآنی بشود. درس‌های تفسیر ترتیبی، تفسیر موضوعی و تفسیر تطبیقی در این‌جا تشکیل می‌شود که قدم مبارکی در جهت گسترش فرهنگ قرآن‌پژوهی در حوزه‌های علمیه خواهد بود.

باید طلاب و دانشجویها هرچه بیشتر با معارف قرآن آشنا شوند. هدف دارالقرآن این است که ما را به جایی برساند که ان‌شاءالله از این همه تفاسیر بهره بیشتر ببریم.

برکات «المیزان» است و اخلاصی که این مرد بزرگ، در این کتاب و در کارهایش داشته است.

در مورد تفسیر المیزان» لازم است کارهایی انجام شود:

۱. این تفسیر باید درست و منفع ارائه شود؛ یعنی تصحیح شود.

۲. آثار علامه ^{بزرگوار[ⓘ]} و به‌ویژه «المیزان» مستندسازی شود.

۳. تفسیر بعد از تصحیح، ترجمه جدید شود.

۴. کتاب‌های مختلفی را باید از دل المیزان درآورد: المیزان برای نوجوانان، المیزان برای دانشجویان، المیزان برای طلاب.
باید برای این تفسیر، کلاس‌های آموزشی گذاشت.

- دارالقرآن علامه طباطبایی**^{بزرگوار[ⓘ]} **و اهداف آن**

قرآن کریم فرهنگ‌هایی را که در عصر نبوی وجود داشت، تغییر داد و

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدعلی مهدوی‌راد

نقش بی‌بدیل علامه در به‌کارگیری سنت در فهم قرآن

هم دارد.

روایات در المیزان واقعاً قابل مطالعه و قابل تأمل است. عجیب است که ایشان خیلی به این مبنا در تفسیر نپرداختند! استاد شهید مرتضی مطهری ^{بزرگوار[ⓘ]} گفتند: «یک قرن باید بگذرد تا معلوم شود در المیزان چه خبر است؛ و این نکته مهمی است. استاد شهید در جای دیگر گفته‌اند: «من احساس می‌کنم، برای علامه طباطبایی ^{بزرگوار[ⓘ]} بعضی از مطالب حالت الهام‌گونه دارد؛ لذا خودش به لوازش هم توجه ندارد. می‌گوید و می‌رود. من آن لوازم را به آن بار می‌کنم.» آن شاگردش که این را از ایشان نقل کرد، گفت که آقای مطهری به ما گفتند: «من هرچه دارم ریشه‌اش در المیزان است.» مصاحبه شاگردشان را در کتاب «جلوه‌های معلم» بخوانید.

- علامه طباطبایی**^{بزرگوار[ⓘ]} **احیایگر تفسیر آیه به آیه**

این نیست که فقط بگوییم علامه طباطبایی ^{بزرگوار[ⓘ]} یک آیاتی را به سراغ آیات آورده و تفسیر آیه به آیه داشته است. شما «تفسیر مجاهد» را که متوفی ۱۵۰ ق. است، نگاه کنید. آن هم کمابیش دارد. یکی از تفسیرهای قرن پنجم، واحدی نیشابوری است که بسطش قیامتی است از تفسیر آیه به آیه! علامه ^{بزرگوار[ⓘ]} فرمودند: «تفسیر آیه به آیه مال اهل بیت ^{بزرگوار[ⓘ]} است. من فقط آن را احیا کردم». کار علامه ^{بزرگوار[ⓘ]} خیلی فراتر از این است که چهار آیه را سراغ یک آیه، یا دو آیه را سراغ یک آیه بیاورند؛ البته در همین جاها هم، علامه گاهی کارهای شگفت‌انگیزی می‌کنند!

من دو آیه را به‌عنوان نمونه عرض می‌کنم.

۱. ﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُّؤْمِنًا قُلْ كَفَىٰ بِاللّٰهِ﴾ (رعد/۲۳)
این آخرین آیه سوره رعد است. «خواهند گفت که شما مرسل نیستید. ای پیامبر! بگو خدا و آن‌که «من عنده علم‌الکتاب» هست، گواه است». آن بزرگوار یک سخنرانی بسیار عالمانه کردند بر شاهد رسالت! آیت‌الله طباطبایی ^{بزرگوار[ⓘ]} مطرح می‌کنند: «من عنده علم‌الکتاب» عندها را بیاورید. به شما یاری می‌کند، کتاب را بیاورید، یاری می‌کند. ترکیب این‌ها را با هم بیاورید، یاری می‌کند.

نگاه روایی مطالعه کردیم. جایی که علامه ^{بزرگوار[ⓘ]} به سند توجه می‌کند، پنج

شش مورد بیش‌تر نیست. دلالت برای علامه مهم است. تفسیر‌دزالمثنور هم از پیامبر ^{بزرگوار[ⓘ]} روایت نقل می‌کند. درون‌مایه آن روایت را از پیامبر ^{بزرگوار[ⓘ]} با قرآن همسو می‌داند و می‌پذیرد؛ نبییناً، تأییداً، یا تأکیداً ولی‌آخر.

روزی به مرحوم آیت‌الله معرفت ^{بزرگوار[ⓘ]} عرض کردم: علامه طباطبایی ^{بزرگوار[ⓘ]} در المیزان گفته‌اند که «جمله‌های مستقل – و به‌تعبیر طلبه‌ها یصح السکوت علیها– مفادش هم چنان که در سیاق، حجت است، بیرون سیاق هم حجت است!» آقای معرفت تأمل کردند و گفتند: دقیق می‌گویی؟!

گفتم: بله! به‌مزاح یا جدی گفتند: درست فهمیدی؟! عرض کردم: بله.

این دو‌جا را نشان دادم. آیت‌الله معرفت ^{بزرگوار[ⓘ]} خیلی شگفت‌زده شده و گفتند: به یک دانشجو بدھیم، یک رساله دکتری بنویسد، دانشجو ترجیحاً طلبه باشد، او هم ترجیحاً حافظ قرآن باشد.

این‌گونه شد که پایان‌نامه «سایه‌ها و لایه‌های معنایی قرآن» نوشته شد. آن‌جا اصل بحث، تنفیح شد. شاید عجیب باشد، علامه وقتی این را گفته، در ادامه‌اش گفته که انگار این سبک تفسیری انمه ^{بزرگوار[ⓘ]} است! «و علیه جمع قفیر من‌الروایات». شما جمع قفیر من‌الروایات دیده‌اید؟!

ما تا حالا بیش از چهار روایت این‌چنینی پیدا کردیم که معصوم این‌گونه به آیه استناد کرده است. یکی از حضرت جواد ^{بزرگوار[ⓘ]} است که خیلی عجیب است. یا مثلاً در قصه شورا که علی ^{بزرگوار[ⓘ]} به صبر جمیل استناد کردند که سیاق یک چیز دیگر است. انمه ^{بزرگوار[ⓘ]} چهار مورد به ﴿لَا تَلْعَاقُ بِأَئِدِّیَکُمْ﴾ (سوره بقره/ ۱۹۵) استناد کردند و به موضوع‌های غیر از آنچه که در سیاق هست. این‌ها به ما نشان داد که این «جمع قفیر» واقعاً جمع قفیر است.

- تفسیرروایات باروایت در تفسیرالمیزان**

علامه آیت‌الله حسن‌زاده املی ^{بزرگوار[ⓘ]} زمانی تا تأسف گفتند: «حواشی بحار متوقف شد. علامه قصدشان تدریس بحار بود و آن‌جا هم، روایت را با روایت معنا و مشککش را حل می‌کردند. همان‌طور که این‌جا آیه را با آیه معنا می‌کردند.» علامه طباطبایی ^{بزرگوار[ⓘ]} در خدمت به روایات تفسیری، در میان مفسران، قطعاً و جزماً بی‌نظیر است.

گاهی شما ذیل آیه را نگاه می‌کنید که روایت بسیار مشهور را نیاورده است. آیا علامه ^{بزرگوار[ⓘ]} ندیده؟! این‌که در مزانی و منظرش بود؛ به‌اعتبار روایت معتقد نبوده. گاهی یک طرف و دو طرف روایت را فقط در همین حد می‌گوید که «فیه نظر». این‌ها را شما و من باید دنبالش برویم و ببینیم، این «فیه نظر»‌ها چیست؟

در جهان اسلام، «فهدین رومی» در «اتجاهات التفسیر فی القرآن فی قرن رابع‌العشر الهجری» وقتی المیزان را مطرح می‌کند و کمی بحث می‌کند، می‌گوید: «وقتی مؤلف المیزان آیه را کنار آیه می‌گذارد و آیه را با آیه می‌تند و از آن مطلب استخراج می‌کند، آدم وحشتش می‌گیرد، شگفت‌زده می‌شود که این مطلب را از کجا آورده است؟» او قرآن‌پژوه است و آثار قابل توجهی

علامه طباطبایی ^{بزرگوار[ⓘ]} در پیوند با قرآن، به تفسیر «قرآن به قرآن» شهوه است؛ ولی گمان می‌کنم، آن‌چه به آن مشهور است، خیلی عمیق‌تر از چیزی است که ما از آن حرف می‌زنیم و علامه ^{بزرگوار[ⓘ]} را به آن می‌ستاییم. این شهرت به صوابی است؛ ولی کمی دقیق‌تر باید در آن اندیشه شود.

شهرت ناصوبی هم، متأسفانه در ذهن برخی افراد وجود دارد و حتی نوشته‌اند و آن این‌که انگار وقتی ایشان تفسیر قرآن به قرآن گفت و مسیر فهم قرآن را فقط تفسیر قرآن به قرآن قرار داد، نعوذبالله نوعی بی‌توجهی به معارف اهل بیت ^{بزرگوار[ⓘ]} است! یک بحث که فرصت مطرح آن را نداریم، نقش بی‌بدیل سنت در فهم قرآن است. حقاً و انصافاً، از بعضی از موارد قرآن، فهمی که باید بشود، بدون سنت نمی‌شود!

علامه طباطبایی ^{بزرگوار[ⓘ]}، به قول آموزشی‌ها در سنت، ما را راهبردی هدایت کردند که از آن طریق آیات را بفهمیم و این هم مغفول است! حضرت آیت‌الله جوادی در ذیل آیه ۱۶۵سوره اعراف فرمودند: فتن به‌جای استاد علامه طباطبایی ^{بزرگوار[ⓘ]}، و فهم صحیح آیه، در پرتوی توجه ایشان به: «روایات اهل‌بیت ^{بزرگوار[ⓘ]}» است. روش معظم‌له در تفسیر قرآن این است که نخست در خود آیات دقت و سپس روایات نورانی اهل‌بیت ^{بزرگوار[ⓘ]} را مطالعه می‌کند و در مقام تفسیر، چشمی به آیه و چشم دیگر به روایت دارد و با دید و عینک روایات، آیه را معنا می‌کند. از این رو در جای‌جای بحث‌های عمیق قرآنی می‌گوید: این مطلب در بحث روایی خواهد آمد. این نکته حضرت آیت‌الله جوادی املی که شاگرد ایشان است و در المیزان غور نموده، نکته مهمی است.

علامه طباطبایی ^{بزرگوار[ⓘ]} دو خدمت بزرگ به سنت کرده که مغفول است: یکی فهماندن و چگونگی تعامل با سنت تفسیری به کسانی بعد از خودشان؛ چه شاگردان، چه ما! اگر کسی فراوان به تفسیرالمیزان مراجعه کند، خواهد دانست که علامه تقریباً یا تحقیقاً بین ۱۸ تا ۱۹ جزء قرآن را تفسیر کرده که روی کم، کل قرآن است؛ ولی همه قرآن قوله قوله نیست. گاهی همین ۳۴ آیه یا هفت هشت آیه را که با هم آورده‌اند، بخش‌هایی تفسیر نشده است. یا فرصت نداشته‌اند، یا به‌وضوح گذاشته‌اند. ازین مطلب می‌گذرم.

اگر کسی در روایات تأمل کند و اشارات علامه ^{بزرگوار[ⓘ]} در ذیل تفسیر آیات قرآن به روایات را ببیند، متوجه خواهد شد که چه عظمتی در المیزان نهفته است.

- پیرایش روایات تفسیری**

کسی از فضلا به‌مزاح به من گفت که من می‌گویم: «دزالمثنور» آقای طباطبایی ^{بزرگوار[ⓘ]}؛ چون علامه ^{بزرگوار[ⓘ]} خیلی از «دزالمثنور» استفاده می‌کند و روایات نبوی را می‌آورد. گفتم یا مزاح است یا نفهمیده چه خبر است. علامه طباطبایی ^{بزرگوار[ⓘ]} به سند، مخصوصاً در تفسیر، توجهی ندارند. ما رساله‌ای را گذرانیم به‌نام «جایگاه روایت در تفسیر المیزان»؛ برای فهمیدن قسمت‌های فلسفی‌اش با شاگردمان، محضر حجت‌الاسلام والمسلمین عابدی می‌رسیدیم. کلمه به کلمه، بیست جلد المیزان، از اول تا آخر را به

علامه میرحامد حسین رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ

احیاگر فرهنگ امامت در دوره معاصر

گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین محمدتقی سبحانی، رئیس کنگره علامه میر حامد حسین لکهنوی

■ **با تشکر از فرصتی که به ما دادید، لطفاً اندکی درباره همایش بزرگداشت میر حامد حسین و اهداف و برنامه‌های آن توضیح بفرمایید.**

● همان‌گونه که مورد انتظار است، همایش‌ها به دنبال نکوداشت و بزرگداشت شخصیت‌های علمی و معنوی هستند. هدف اصلی معمولاً این است که شخصیتی از تبار اندیشمندان و دانشمندان دین و علم، بازنشاسی و به جامعه علمی و فرهنگی معرفی شده و از کارها و دستاوردهای وی تقدیر شود و جامعه هم بتواند به سهم خود از این میراث بهره‌برداری کند. اولین هدف از برگزاری همایش مرحوم علامه بزرگوار، میر حامد حسین لکهنوی سیرواری، همین نکته اساسی است.

مرحوم میر حامد حسین بی‌گمان از شخصیت‌های طراز اول مکتب تشیع در دوره معاصر است که به دلیل حضورش در منطقه‌ای که در ده‌های اخیر کمتر مورد توجه شیعیان بوده، شخصیت و ابعاد وجودی‌اش ناشناخته مانده است. علامه میر حامد حسین شخصیتی ذو وجوه و دارای ابعاد گوناگون و متنوع بود. در بُعد علمی در بسیاری از دانش‌های اسلامی اعم از فقه، رجال، حدیث، کلام، تفسیر و سایر علومی که معمولاً در بین اندیشمندان مسلمان رواج داشت به حد تخصص و اجتهاد رسیده بود.

از سوی دیگر، وی شخصیتی مجاهد و تلاشگر در مسیر احیای تفکر راستین اسلامی و حمایت و مرزبانی از میراث بزرگ امامت است. او فقط یک شخصیت فرهنگی و علمی نیست، بلکه یک شخصیت اجتماعی و میدانی است. هنگامی‌که احساس خطر می‌کند و دشمنان را در تقابل با اندیشه ناب اهل‌بیت ^{علیهم‌السلام} جسور و بی‌پروا می‌بیند، از جان مایه گذاشته و تمام هویت و حیثیت خود را به صحنه می‌آورد و با آنان هم‌سرتبزه؛ پس می‌توان او را یکی از احیاگران فرهنگ اصیل امامت در دوره معاصر به‌شمار آورد.

علامه میر حامد حسین در نقطه‌ای تاریخی و جغرافیایی می‌زیست که شدیداً نیازمند معرفی و نشر تشیع بود؛ منطقه‌ای از هند که اگرچه تشیع در یک دوره کوتاه در آنجا حضوری سیاسی و اجتماعی داشت، اما ریشه‌های علمی استواری نیافته بود. ایشان ابزار و امکانات لازم را برای این کار فراهم کرد و به توسعه حوزه علمیه و تأسیس کتابخانه‌های بزرگ دست زد و آثار گران‌بهایی تولید کرد و کوشش نمود ی‌که و تنها، زمینه نشر مبانی تشیع را فراهم کند.

یک بعد دیگر از ابعاد مهم این شخصیت که شناسایی آن جزء اهداف این همایش است، معرفی خاندان و اساتید علامه است که در رشد این شخصیت و پرورش او مؤثر بوده‌اند. غالباً چنین است که افراد بزرگ، پرورش یافته خانواده‌های بزرگ و اساتید و مرئیان برجسته هستند. از این جهت نیز بخت با علامه میر حامد حسین یار بود که از یک پدر عالم و دانشمند و مجاهد و نیز یک استاد بزرگ و نامدار به نام سید دلدار علی برخوردار بوده است.

وقتی تمام این‌ها را کنار هم می‌گذاریم، احساس می‌شود که باید این شخصیت و خاندان و این حوزه فکری و فرهنگی تشیع در هند، بازنوایی و بازنشاسی شود.

طبیعی است که در همایش‌های علمی، علاوه بر معرفی

بلکه نتیجه آن غیرت دینی است که از سراسر وجود او می‌جوشد و او را لحظه‌ای آرام نمی‌گذارد. او وقتی کوچک‌ترین خطری که متوجه کبان اسلام و تشیع است احساس می‌کند، جوانمردانه وارد پیکار علمی و فرهنگی می‌شود و لحظه‌ای از مجاهدت و سخت‌کوشی فروگذار نمی‌کند.

حتماً در طول همایش به گوشه‌هایی از زندگی فداکارانه او اشاره می‌شود که در اینجا مجال بازگویی آن‌ها نیست. در مجموع به نظر می‌رسد در مقایسه با شخصیت‌های دیگری که در طول دهه‌های گذشته برای بزرگداشت آن‌ها همایش‌ها و نشست‌های علمی برگزار شده، میر حامد حسین نه‌تنها از بسیاری از آن‌ها کمتر نیست، بلکه از این جهات کاملاً برتر است و برگزاری چنین همایشی برای وی کاملاً ضروری و شایسته است.

■ **لطفاً پیرامون برنامه‌های پیش‌رو در همایش نیز توضیحاتی بفرمایید.**

● در گام اول، «شورای سیاست‌گذاری» مرکب از رؤسای مؤسسات علمی و فرهنگی شکل گرفت. شورای دیگری نیز با عنوان «شورای علمی همایش» متشکل از شخصیت‌های علمی تشکیل شد تا برنامه‌های علمی را بررسی و برنامه‌ریزی کرده و نظارت بر فرآیند کارهای علمی مجموعه را به عهده داشته باشند. به موازات این دو شورا دبیرخانه علمی و اجرایی همایش وظیفه پیگیری سیاست‌ها و اجرای برنامه‌ها را بر عهده دارد.

با توجه به اهداف بسیار بزرگ و بلندی که ذکر شد، ما همایش را نقطه آغاز این فعالیت‌ها تلقی می‌کنیم. احساسمان این است که نباید همایش میر حامد حسین به‌عنوان یک پدیده علمی ظهور پیدا کرده و بعدها خاموش شود؛ بلکه باید همایش نقطه آغازی باشد که محققان، طلاب، دانشجویان و اساتید را متوجه علامه میر حامد حسین کند تا حرکت علمی نوبنی آغاز گردد.

ما برای نخستین گام طبیعتاً آثار این شخصیت و خاندانش را مورد توجه قرار دادیم. همان‌طور که می‌دانید این مدرسه علمی تشیع در هند، آثار متعدّد و متنوعی دارد، اما متأسفانه به دلیل عدم توجه شیعیان، یا در کنج کتابخانه‌ها مانده یا در اختیار افراد خاصی است که به نشر آن‌ها اقدام نمی‌کنند. اولین نکته این بود که ما به کمک مؤسسات و اساتید فن، این آثار را شناسایی و سپس در جهت احیای آن‌ها تلاش کنیم. لذا نخست در کتابخانه‌های ایران جستجوی گسترده‌ای صورت گرفت و در سفری که محققان ما به هند داشتند، از کتابخانه‌های هند بسیار بهره بردیم. در همین راستا بنیاد بین‌المللی امامت که باز اصلی همایش را بر دوش دارد و موسسه کتاب‌شناسی شیعه و بنیاد پژوهش‌های آستان قدس رضوی ^{علیهم‌السلام} مسئولیت احیای این آثار را به عهده گرفته و هرکدام بخشی از این آثار را احیا می‌کنند.

کار دیگری که صورت گرفته، تحقیقی جامع درباره کتابخانه ناصریه است که یکی از بازمانده‌های مهم فرهنگی میر حامد حسین به‌شمار می‌آید. او برای پیشبرد اهداف خویش تلاش کرد که نسخه‌های گران‌بهایی از نگاشته‌های شیعه و سنی را در کتابخانه خویش جمع‌آوری کند؛ اما متأسفانه کتاب‌های این کتابخانه مدتی پس از فوت ایشان پراکنده شده و اساس آن رو به اضمحلال رفته است. ولی تلاش ما این است که بتوانیم گذشته کتابخانه ناصریه را در یک پژوهش مستقل معرفی کرده و عظمت این کار را نشان دهیم.

■ **به نظر شما چه جنبه‌هایی از شخصیت میر حامد حسین می‌تواند برای نسل جدید الگو و اسوه باشد؟**

● ما در شخصیت میر حامد حسین، ویژگی‌هایی می‌بینیم که کاملاً می‌تواند به این الگوسازی کمک کند. او شخصیتی است که با تلاش خود و با بهره‌مندی از ظرفیت‌های شخصی‌اش، سعی می‌کند به عالی‌ترین مقام علمی برسد.

ویژگی دیگر، غیرت‌ورزی میرحامد حسین است که از این جهت به گمان ما یکی از نوادر روزگار است. دراینکه بسیاری از دانشمندان شیعه به‌نوبه خود مجاهدت و ازخودگذشتگی کردند هیچ تردیدی نیست، اما در زندگانی میر حامد حسین صحنه‌هایی وجود دارد که او را از یک شخصیت عادی فراتر می‌برد. او با کمترین امکانات در دورافتاده‌ترین نقطه جهان تشیع، نهضتی به پا می‌کند که عالمان بزرگ نجف، قم، خراسان و دیگر بلاد شیعه خودشان را نیازمند دستاوردهای او می‌دانند و این کار کمی نیست. معمولاً شخصیت‌های بزرگ علمی در محیط‌های مرکزی و حوزه‌های مادر رشد می‌کنند، اما میر حامد حسین در یک نقطه حاشیه‌ای از جهان تشیع به چنین جایگاه بلند و رفیعی می‌رسد.

این تلاش نه فقط مروهون یک کار آکادمیک علمی است،

بلکه نتیجه آن غیرت دینی است که از سراسر وجود او می‌جوشد و او را لحظه‌ای آرام نمی‌گذارد. او وقتی کوچک‌ترین خطری که متوجه کبان اسلام و تشیع است احساس می‌کند، جوانمردانه وارد پیکار علمی و فرهنگی می‌شود و لحظه‌ای از مجاهدت و سخت‌کوشی فروگذار نمی‌کند.

حتماً در طول همایش به گوشه‌هایی از زندگی فداکارانه او اشاره می‌شود که در اینجا مجال بازگویی آن‌ها نیست. در مجموع به نظر می‌رسد در مقایسه با شخصیت‌های دیگری که در طول دهه‌های گذشته برای بزرگداشت آن‌ها همایش‌ها و نشست‌های علمی برگزار شده، میر حامد حسین نه‌تنها از بسیاری از آن‌ها کمتر نیست، بلکه از این جهات کاملاً برتر است و برگزاری چنین همایشی برای وی کاملاً ضروری و شایسته است.

■ **لطفاً پیرامون برنامه‌های پیش‌رو در همایش نیز توضیحاتی بفرمایید.**

● در گام اول، «شورای سیاست‌گذاری» مرکب از رؤسای مؤسسات علمی و فرهنگی شکل گرفت. شورای دیگری نیز با عنوان «شورای علمی همایش» متشکل از شخصیت‌های علمی تشکیل شد تا برنامه‌های علمی را بررسی و برنامه‌ریزی کرده و نظارت بر فرآیند کارهای علمی مجموعه را به عهده داشته باشند. به موازات این دو شورا دبیرخانه علمی و اجرایی همایش وظیفه پیگیری سیاست‌ها و اجرای برنامه‌ها را بر عهده دارد.

با توجه به اهداف بسیار بزرگ و بلندی که ذکر شد، ما همایش را نقطه آغاز این فعالیت‌ها تلقی می‌کنیم. احساسمان این است که نباید همایش میر حامد حسین به‌عنوان یک پدیده علمی ظهور پیدا کرده و بعدها خاموش شود؛ بلکه باید همایش نقطه آغازی باشد که محققان، طلاب، دانشجویان و اساتید را متوجه علامه میر حامد حسین کند تا حرکت علمی نوبنی آغاز گردد.

ما برای نخستین گام طبیعتاً آثار این شخصیت و خاندانش را مورد توجه قرار دادیم. همان‌طور که می‌دانید این مدرسه علمی تشیع در هند، آثار متعدّد و متنوعی دارد، اما متأسفانه به دلیل عدم توجه شیعیان، یا در کنج کتابخانه‌ها مانده یا در اختیار افراد خاصی است که به نشر آن‌ها اقدام نمی‌کنند. اولین نکته این بود که ما به کمک مؤسسات و اساتید فن، این آثار را شناسایی و سپس در جهت احیای آن‌ها تلاش کنیم. لذا نخست در کتابخانه‌های ایران جستجوی گسترده‌ای صورت گرفت و در سفری که محققان ما به هند داشتند، از کتابخانه‌های هند بسیار بهره بردیم. در همین راستا بنیاد بین‌المللی امامت که باز اصلی همایش را بر دوش دارد و موسسه کتاب‌شناسی شیعه و بنیاد پژوهش‌های آستان قدس رضوی ^{علیهم‌السلام} مسئولیت احیای این آثار را به عهده گرفته و هرکدام بخشی از این آثار را احیا می‌کنند.

کار دیگری که صورت گرفته، تحقیقی جامع درباره کتابخانه ناصریه است که یکی از بازمانده‌های مهم فرهنگی میر حامد حسین به‌شمار می‌آید. او برای پیشبرد اهداف خویش تلاش کرد که نسخه‌های گران‌بهایی از نگاشته‌های شیعه و سنی را در کتابخانه خویش جمع‌آوری کند؛ اما متأسفانه کتاب‌های این کتابخانه مدتی پس از فوت ایشان پراکنده شده و اساس آن رو به اضمحلال رفته است. ولی تلاش ما این است که بتوانیم گذشته کتابخانه ناصریه را در یک پژوهش مستقل معرفی کرده و عظمت این کار را نشان دهیم.

در کنار این فعالیت‌ها چند پژوهش مستقل انجام شده است. شناخت‌نامه علامه میر حامد حسین که حاوی تمام نوشته‌هایی است که درباره او نگاشته شده، یکی از آن‌هاست. همچنین مجموعه‌ای از کتاب‌هایی که در شرح‌حال میر حامد حسین یا یکی از اعضای این خاندان نوشته شده، شناسایی شده‌اند که ان‌شاءالله احیا یا بازنشر می‌شوند. پیش‌بینی کرده‌ام که بعد از همایش یک کتاب مرجع در باب شخصیت و اندیشه‌های میر حامد حسین نگاشته شود که ممکن است به چند زبان ترجمه گردد.

کار دیگری که بنا داریم انجام دهیم این است که در آستانه همایش یک مسابقه سراسری از برخی آثار میر حامد حسین برگزار کنیم تا مخاطبان عمومی هم با اندیشه‌های ایشان آشنا شوند.

یکی از مواردی که همیشه در باب آثار این خاندان مطرح بوده، این است که نسخه‌های خطی این آثار در اختیار همگان نیست و معمولاً محققان از دسترسی به آن‌ها محروم هستند. دبیرخانه همایش، نرم‌افزاری را به مناسبت همایش تهیه می‌کند و تمام نسخه‌هایی که از آثار میر حامد حسین و خاندان و اساتید اوست، در یک مجموعه گسترده به نویسندگان و محققان تقدیم می‌کند. مجموعه آثار احیاشده ان‌شاءالله به مناسبت کنگره منتشر شده و از آن‌ها رونمایی می‌گردد.

یکی دیگر از کارهایی که بایسته است در این زمینه صورت گیرد، بازسازی و نوسازی آثار این شخصیت‌هاست. همان‌طور که می‌دانیم، مرحوم میر حامد حسین آثار خویش را غالباً به زبان فارسی هندی نگاشته و استفاده از این آثار

و رژیم صهیونیستی نزاع و درگیری سیاسی است؛ چنانکه نخست‌وزیر فعلی رژیم صهیونیستی، خطاب به جمعیت خاموش اسرائیل اعتراف و اذعان کرد؛ اگر نتانیاهو سرکار بیاید، اسرائیل قطعاً هشتاد سالگی خود را به چشم نمی‌بیند.

وی با بیان اینکه مؤمنان امید به خدا دارند، خاطرنشان کرد: امید به نصرت خدا بسیار کارگشاست و ما نصرت و وعده الهی را در جنگ هشت‌ساله به چشم دیده و با قلب به آن ایمان آوردیم که صدام حتی با حمایت دولت‌های غربی و عربی منطقه نیز، نتوانست یک وجب از خاک ایران اسلامی را بگیرد.

برای خوانندگان امروز بسیار دشوار است. مهم‌ترین اثر میر حامد حسین کتاب «عقبات الانوار» است که همه بزرگان شیعه او را ستوده‌اند و او را به‌عنوان حجت شیعه و یا به‌عنوان مأخذ و منبع بزرگ تشیع در دفاع از کبان معارف اهل‌بیت ^{علیهم‌السلام} شمرده‌اند. این اثر در گذشته به‌صورت سنگی چاپ شد و بخش حدیث غدیر آن احیا گردید. امروز احیای این اثر در بخش‌هایی از بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی ^{علیهم‌السلام} در حال انجام است که باید به‌سرعت و به صورت جدّی انجام شود و امیدواریم در همایش هم بخش زیادی از آن ارائه شود.

■ **با توجه به این‌که مهم‌ترین اثر مرحوم علامه میر حامد که موجب نامدار شدن ایشان نیز شد، کتاب «عقبات الانوار» است، خواهشمندیم مختصری پیرامون ویژگی‌های این کتاب ارزشمند توضیح دهید.**

● در مورد «عقبات الانوار» که مهم‌ترین و درخشان‌ترین اثر علامه میر حامد حسین است، بی‌گمان باید گفت در طول تاریخ تشیع، در حوزه امامت چنین اثری با این وسعت و عمق نگاشته نشده است. البته می‌دانیم که در باب امامت از زمان حضور اهل‌بیت ^{علیهم‌السلام} و شاگردان امام صادق ^{علیهم‌السلام} نگارش آثاری در باب امامت آغاز شده و شخصیت‌های بزرگی مثل هشام بن حکم در این باب کتاب نوشته‌اند. در دوران غیبت هم در باب امامت آثار بسیاری نگاشته شده است و شاید بتوان گفت، کمتر شخصیت طراز اولی در تشیع یافت می‌شود که اثری در باب امامت نگاشته باشد.

ولی میر حامد حسین در «عقبات الانوار» علی‌رغم اینکه از همه این آثار بهره برده، اما حقیقتاً گامی برداشته که به‌کلی سطح مطالعات امامت را متحوّل ساخته است. میر حامد حسین از همه روش‌های رایج و معهود در حد‌امکان استفاده کرده است. پاره‌ای از آثار امامت‌پژوهی در گذشته بیشتر با تکیه بر آثار مخالفان و به‌گونه‌ای جدلی به رشته تحریر در آمده بودند، به‌گونه‌ای که در برخی از این آثار فقط بُعد حدیثی وجود داشت و از مباحث تفسیری و قرآنی کمتر استفاده شده بود؛ و در برخی از این آثار اصلاً نشانی از مباحث گسترده حدیثی و رجالی وجود نداشت؛ اما عقبات الانوار افزون بر مباحث گسترده تفسیری، حاوی تحقیقات بسیار مهم رجالی و کتاب‌شناختی است؛ لذا می‌توان گفت این اثر کاملاً ناظر به میراث شیعه است؛ چراکه از منابع و اطلاعاتی که ما در روایات و تاریخ خودمان داریم به‌گسترده‌گی استفاده می‌کند. هرچند این کتاب بر اساس نقد مخالفان نوشته شده و رویارویی‌اش بیشتر با نظریه‌های رقیب است، اما جای جای این اثر نشان می‌دهد که میر حامد حسین گوشه چشمی به آثار امامیه نیز داشته است. از ویژگی‌های دیگر این کتاب بهره‌مندی از مباحث فقهی در حوزه مطالعات امام‌پژوهی است. این هم یکی از ابتکارات و نقطه‌های درخشان این کتاب است که توانسته به‌گونه‌ای فقه مقارن را به عرصه امامت‌پژوهی وارد کند.

از ویژگی‌های دیگر این کتاب، گستردگی و ورود آن به مباحث جزئی و تخصصی است. اگر این کتاب به صورت کامل منتشر شود شاید به جهل یا پنجاه جلد برسد و این تتبع گسترده نویسنده برای محققان زمینه خوبی را فراهم می‌سازد.
■ **پرسشی که شاید در ذهن مخاطبین ایجاد شود آن است که، چرا این کتاب در این همه ویژگی ممتاز تاکنون در عرصه‌های علمی نمود کمی داشته و کمتر مورد استفاده قرار گرفته است؟**

● سؤال خوبی است. به دلیل اهمیت این کتاب در همین دوره معاصر نیز بارها شخصیت‌های بزرگی بر اهمیتش تأکید کرده و بر ضرورت نشر اصرار ورزیده‌اند. با این‌همه می‌بینیم که این اثر هنوز چاپ مطلوبی ندارد. علامه مرحوم میر حامد حسین وقتی این کار سترگ را به انجام می‌رساند، از همان آغاز برای چاپ این اثر با سختی روبه‌رو می‌شود و ظاهراً از طریق استقراض و پیگیری‌های فراوان می‌تواند جلدهای نخستین آن را منتشر کند. در زمان خود ایشان و اندکی پس از فوت ایشان، بخشی از این کتاب‌ها به‌صورت سنگی به چاپ رسیده است؛ اما آن چاپ‌ها هم انتشار گسترده‌ای پیدا نکرد تا اینکه در دوره معاصر یکی از محققان، بخش حدیث غدیر را احیا و چاپ کرد؛ مراکز دیگری نیز سعی در تصحیح و تحقیق این دائرةالمعارف عظیم امامتی‌کنشیدند، اما حقیقتاً این سؤال جدّی هنوز هم مطرح است و به گمان من باید بگوئیم عامل اصلی تأخیر در احیای آن، غفلت بزرگ جامعه شیعه و حوزه‌های علمیه از این سترگ بوده است.

البته عنوان دیگری هم در این تأخیر مؤثر بوده‌اند؛ یکی آنکه این نسخه‌ها در منطقه هند و در دست کسانی بود که اهتمام لازم را برای نشر آن‌ها نداشتند. عامل دیگر می‌تواند ادبیات و زبان فارسی کهن آن باشد که شاید قابل استفاده برای همه نبوده است. عامل سوم، زبان فنی و علمی این اثر است و برخلاف بسیاری از کتاب‌هایی که علمای بزرگ در باب امامت نوشته‌اند، این کتاب بسیار تخصصی و علمی است.

این استاد حوزه و دانشگاه، با بیان اینکه نظام سیاسی دنیا در حال تغییر و دگرگونی است، اظهار کرد: نظام دنیا و ابرقدرت‌های آن در حال تغییر و تحول است و در واقع مقدمه‌سازی ظهور در حال شکل گرفتن است که در این میدان، حوزه علمیه بار سنگینی بردوش دارد.

وی با اشاره به اینکه دشمن در حوادث اخیر کاملاً روبرازی کرده است، خاطرنشان کرد: هرگاه دشمن به ضعف و یا قدرت فوق‌العاده رقیبش پی برده باشد، با همه تواتش به او حمله می‌کند و فتنه‌های اخیر در کشور، برگرفته از نوع دوم بود؛ یعنی آمریکا و رژیم صهیونیستی و همه اعوان و انصارشان، به قدرت مهارنشدنی ایران

پی برده‌اند؛ لذا با هر آنچه در توان داشتند، به میدان آمدند. حجت‌الاسلام والمسلمین طائب، با اشاره به اینکه دشمن با ابزار رسانه‌ای خود دست به تحریف برده است، تأکید کرد: وظیفه طلاب جهاد تبیین و آشکار کردن تحریفات دشمن است. وی در پایان گفت: دشمنان نظام با تحریف و ایجاد یأس و ناامیدی در ملت، به دنبال تضعیف نظام اسلامی و انقلاب مردم ایران می‌باشند؛ لذا باید با بیان دستاوردهای انقلاب اسلامی و مبارزه با تحریف، امید را در جامعه زنده نگه دارید و نقشه دشمن را از بین ببرید.

ادامه از صفحه ۴

غفلت از نقش علمی شیعه هند

در گسترش تشیع و دفاع از این مکتب

گفت‌وگو با حجت‌الاسلام و المسلمین مختاری

زمانی که به مدینه مشرف شده بودم، به کتابخانه مسجدالنبی رفتم. در آنجا کتابی دیدم که تنها فهرست پایان‌نامه‌هایی که درباره ابن‌تیمیه و آثاری که درباره ابن‌تیمیه نوشته شده‌اند را جمع‌آوری کرده بود. این فهرست شامل ۲۰۰، ۳۰۰ پایان‌نامه بود. این را مقایسه بکنید با کاری که ما درباره عقبات کرده‌ام! شاید درباره این کتاب، «پایان‌نامه هم نوشته نشده باشد!

■ **علت مهجوریت کتاب عقبات علی‌رشم تعبیر سوه بزرگترین حجت مذهب بودن این کتاب» از سوی بزرگانی چون امام خمینی ^{علیه‌السلام} چیست؟**

● تصحیح دلیل دارد؛ یکی اینکه اکنون کار احیا و تصحیح متون به معنای دقیق و عمیق و علمی‌اش، کار بسیار سختی است و کمتر کسی زیر بار این کار می‌رود و شاید تعداد کسانی که در حوزه قم به تصحیح و تنقیح متون مشغول‌اند، به صد نفر نمی‌رسد.

دوم اینکه تصحیح و تحقیق متون، جایگاه و آوازه ندارد؛ خیلی‌ها تصور می‌کنند تصحیح متون در حدّ تایپ و حروف‌چینی یک کتاب است و آن را کاری علمی نمی‌دانند. به‌همین دلیل، تصحیح متون را به عنوان پایان‌نامه‌های حوزوی و دانشگاهی نمی‌پذیرند. همین بی‌مهری‌ها سبب شده است بسیاری از کسانی که ده‌ها سال به کار تصحیح متون مشغول‌اند، از ادامه کار محروم شوند.

■ **چرا تا کنون ردوه تحفه آنتی‌عشریه از اولویت‌های احیای مؤسسات قرار نگرفته است؟**

● یک دلیلش همین است که احیا، کار سختی است و افراد کمی به آن اقدام می‌کنند.

دلیل دیگرش عظمت این کار است. این کار، یک جلد و دو جلد نیست؛ کتاب بسیار مبسوط و مفصلی است که از توان یک انسان عادی خارج است؛ یعنی در حدّ کرامت است! از این‌رو اگر بخواهید عقبات را احیا کنید، شاید به ده‌ها یا صدها منبع و کتاب برسید که با تمامی امکانات موجود، باز دستیابی به آنها بسیار مشکل و یا محال باشد. برای نمونه مجالس‌المؤمنین قاضی نوزالله شوشتری چندی پیش به هفت بنیاد پژوهش‌های آستان قدس تصحیح شد. با وجود امکانات عظیم کتابخانه آستان قدس، باز حدود ۱۰۰ مصدر از مصادر این کتاب، مفقود است.

بدیهی است که عقبات‌الانوار به طریق اولی با چنین سختی و کمبودی مواجه است. یافتن مصادر این کتاب و تطبیق آن با متن، کار بسیار دشواری است.

دلیل سوم شاید قلم ویژه این کتاب باشد که برای ایرانی‌ها و هندی‌های زمان ما، غریب و مهجور است.

■ **با توجه به نقش موسسه کتاب‌شناسی شیعه در احیای برخی آثار بزرگان، بفرمایید این موسسه تاکنون چه اقداماتی را در زمینه احیای آثار خاندان صاحب‌عقبات ارائه کرده‌است؟**

● آثاری که از میرحامد حسین و خاندانش در مؤسسه کار می‌شود، یکی «شذورالعقبان فی تراجم الأعیان» از سید اعجاز حسین، برادر میرحامد حسین ^{علیه‌السلام} است که تصحیح آن رو به اتمام است. متأسفانه نسخه اصل این کتاب مفقود است و نسخه‌های موجود، بسیار مغلوط اند. به همین دلیل کار تصحیح آن تاکنون طول کشیده است.

کتاب دوم هم از همین سید اعجاز حسین است با نام «کشف الحجب و الستار» است که در دو جلد در حال تصحیح است. خوشبختانه نسخه اصل این کتاب به خط خود مؤلف به دست آمد و از این جهت مشکلی نداریم.

ما دو شماره از مجله کتاب شیعه را که حدوده‌ه‌ه‌ه، ۷۰۰ صفحه است، به میرحامد حسین و خاندان صاحب‌عقبات اختصاص داده‌ایم. مطالب و مقالات زیادی درباره تصحیح و احیای آثار ایشان نوشته شده یا در دست نگارش است. برای نمونه مقالاتی درباره سواطع الانوار، تقریظات عقبات‌الانوار و نیز نامه‌ها و مکاتبات میر حامد حسین، از بخش‌های این وین‌یونامه است.

آیت‌الله شیخ عیسی قاسم

انتخابات در بحرین برای قتل دموکراسی است

رهبر معنوی شیعیان بحرین، در صفحه توئیتر خود نوشت: تحریم انتخابات در این کشور، برای پاسداشت از دموکراسی است.

به گزارش خبرگزاری ابنا، آیت‌الله شیخ عیسی قاسم، رهبر معنوی شیعیان بحرین، باز دیگر در صفحه توئیتر خود، خواستار تحریم گسترده انتخابات پارلمانی و شهرداری‌ها در این کشور شد. به‌نوشته ویگاه منامه‌بیست، وی نوشت: یکی از آن‌ها سخن اشتباهی گفته است– صرفاً اشتباه کرده و کاری با قصد و غرض احتمالی‌اش ندارم– اینکه باید در انتخابات برای تقویت دموکراسی شرکت کرد.

در ادامه این توئیت آمده است: در پاسخ باید گفت‌که تقویت دموکراسی در انتخاباتی‌که دراصل برای از بین بردن آن نادرک دیده شده، چگونه ممکن است؟! انتخاباتی که درهای آن به روی کسانی که به‌دنبال دموکراسی هستند، بسته شده است. آیت‌الله شیخ عیسی قاسم تأکید کرد: درستش این است‌که هیچ مشارکتی صورت نگیرد تا جریان دموکراسی به‌طور کامل از میان نرود و دیکتاتوری نهاده‌تر نشود.

به‌همت آستان مقدس حسینی ^{علیه‌السلام}

«جشنواره شرق‌شناسی و امام حسین علیهما» برگزار می‌شود

مؤسسه وارث‌الانبیا ^{علیهم‌السلام} وابسته به حرم مطهر حضرت سیدالشهدا ^{علیه‌السلام}، جشنواره شرق‌شناسی و امام حسین ^{علیه‌السلام} را با شعار «امام حسین ^{علیه‌السلام}؛ جهانی بودن و جاودانگی» برگزار می‌کند.

به گزارش خبرگزاری ابنا، مؤسسه وارث‌الانبیا ^{علیهم‌السلام} درصدد برگزاری کنفرانس علمی بین‌المللی با شعار: «الإمام الحسین ^{علیه‌السلام} عالمیه و خلود» (امام حسین ^{علیه‌السلام} جهانی بودن و جاودانگی) و با عنوان: «الاستشراف والإمام الحسین ^{علیه‌السلام} (شرق‌شناسی و امام حسین ^{علیه‌السلام})» می‌باشد و از عموم پژوهشگران دعوت به همکاری در این زمینه می‌نماید.

لازم به ذکر است، مراد از شرق‌شناسی وسیع‌ترین معنای آن است که شامل همه مطالعات غیراسلامی درباره اسلام، صرف نظر از مکان، جهت‌گیری، مذهب و زبان آنها می‌باشد.

اهداف کنفرانس:

۱) معرفی میراث شرق‌شناسان و نتایج پژوهش‌های آنان درباره امام حسین ^{علیه‌السلام} و نهضت مبارک آن حضرت؛

۲) آشنایی با تصویری که شرق‌شناسان از امام

حسین ^{علیه‌السلام} و نهضت پربرکت ایشان ترسیم کرده‌اند؛

۳) ارائه تحلیل و نقد میراث شرق‌شناسان درباره امام حسین ^{علیه‌السلام} و نهضت پربرکت ایشان؛

۴) بهره‌مندی از میراث شرق‌شناسان و نگاه آنها نسبت به امام حسین ^{علیه‌السلام} و نهضت مبارک ایشان برای ورود به دنیای غرب، جهت معرفی امام حسین ^{علیه‌السلام} به‌صورت واقعی و عینی؛

۵) پاسخ به شبهاتی که شرق‌شناسان آنها را عمداً یا سهواً مطرح کرده‌اند؛

۶) آشنایی با آخرین نظریه‌های شرق‌شناسان در مورد امام حسین ^{علیه‌السلام} و نهضت مبارک ایشان.

شرایط شرکت در جشنواره

• رعایت روش علمی استفاده‌شده در نگارش مقالات پژوهشی؛

• تحقیق یا مقاله باید با موضوعات کنفرانس مرتبط باشد؛

• پژوهش ارائه‌شده نباید در هیچ فعالیت علمی منتشر یا در حال انتشار باشد؛

• پژوهش، خالی از نوآوری و خلاقیت نباشد؛
• تعداد صفحات تحقیق از (۱۵) صفحه کمتر و از (۴۰) صفحه بیشتر نباشد. هر (۲۵۰) کلمه به‌عنوان یک صفحه حساب می‌شود.

تذکر

• پژوهش‌ها به زبان (عربی، فارسی یا انگلیسی) با خلاصه‌ای از بحث و پژوهش در قالب فایل (Word) و (PDF) به‌همراه (CV) فرد محقق، از طریق یکی از آدرس‌های ذیل ارسال شود:

• عراق نجف اشرف، حی الحنانه، شارع البرید، روبه‌روی مدرسه بلیقسی مؤسسه وارث‌الانبیا ^{علیهم‌السلام} یا از طریق: پست الکترونیکی (ایمیل): Istishraq@warithanbia.com

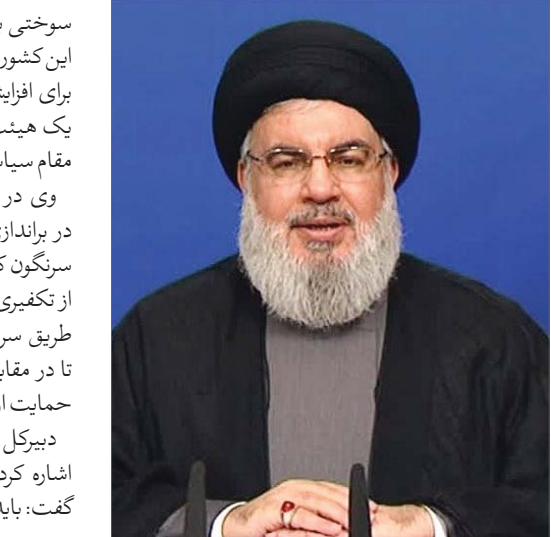
دبیرکل حزب‌الله لبنان

ایران در برابر فتنه غربی – صهیونیستی به پیروزی بزرگی رسید

دبیرکل حزب‌الله لبنان با اشاره به اغتشاشات اخیر ایران و ناکامی دشمنان در رسیدن به اهداف خود، گفت: ایران بار دیگر بر فتنه آمریکایی – صهیونیستی پیروز شد و قدرت این کشور افزایش خواهد یافت.

به گزارش خبرگزاری ابنا، حجت‌الاسلام والمسلمین سیدحسن نصرالله دبیرکل جنبش حزب‌الله لبنان، به‌مناسبت «روز شهید» در منطقه «البقاع» طی سخنانی، ضمن تأکید بر جایگاه شهدا و قدردانی از خانواده‌های آنان، به مهم‌ترین مسائل بین‌المللی، تحولات منطقه‌ای و وضعیت سیاسی لبنان پرداخت.

دبیرکل جنبش حزب‌الله لبنان با اشاره به ضعف و تنگنای رژیم صهیونیستی، افزود: دشمن صهیونیستی به‌برکت خون شهیدان ما به این مرحله رسید. وی افزود: همان‌طور که اسیران خود را در زندان‌ها تنها نگذاشتیم، مفقودان را هم تنها نخواهیم گذاشت؛ بلکه موضوع را برای نهایی کردن پرونده پیگیری خواهیم کرد. حجت‌الاسلام والمسلمین سیدحسن نصرالله آمریکا را در قبال موجودیت رژیم صهیونیستی در منطقه، با مسئول دانست و درباره موضوع انتخابات میان‌دوره‌ای آمریکا نیز گفت: شیطان بزرگ چه لباس آبی بر تن کند و چه قرمز، همان شیطان است؛ با همان جوهره و اهداف شیطانی. انتخابات آمریکا هیچ تغییری در سیاست‌های منطقه‌ای واشنگتن ایجاد نخواهد کرد؛ دموکرات‌ها و جمهوری‌خواهان برای ما یکسان هستند. به کشورهای

عربی منطقه نیز می‌گویم که برای امنیت خود روی آن‌ها حساب نکنید.

وی با اشاره به نقشه‌های آمریکا برای ایجاد و پرورش و حمایت از گروه‌های ترویستی در منطقه، گفت: آمریکایی‌ها طاعون داعش را به منطقه آوردند.

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدحسن نصرالله خاطرنشان کرد: مقاومت یکی از فاکتورهای قدرت اساسی لبنان است و آمریکا همچنان برای گزینه هرج و مرج و جنگ داخلی در لبنان تلاش می‌کند. آمریکا اعلام می‌کند که از ارتش لبنان حمایت می‌کند؛ زیرا به خیال خود آن را واجد شرایط مقابله با مقاومت می‌داند؛ درحالی‌که ما به ارتش و فرماندهی آن که هرگونه رویارویی با مقاومت وارد می‌کند، اعتماد داریم.

دبیرکل حزب‌الله لبنان با اشاره به اغتشاشات اخیر ایران و ناکامی دشمنان در رسیدن به اهداف خود، گفت: ایران بار دیگر بر فتنه آمریکایی – صهیونیستی پیروز شد و این پیروزی قدرت این کشور را افزایش خواهد داد. حجت‌الاسلام والمسلمین سیدحسن نصرالله همچنین درباره پرونده برق لبنان و آمادگی ایران برای ارائه کمک

اعلام همبستگی دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی با دعوت شیخ الازهر به گفت‌وگوی اسلامی

اعلام کرده‌ام و امروز هم، برای همبستگی با ندای شما و در اختیار قرار دادن همه امکانات خود در راستای موفقیت این طرح، اعلام‌آمادگی می‌کنیم. خداوند گام‌های شما را استوار و شما را حفظ گرداند. سخن شما را والا و پرچم الازهر شریف را مستدام دارد تا به اذن الهی در زیر سایه آن، عزت، کرامت و امنیت امت اسلام و غلبه بر صدهای کینه، تفرقه

سوختی به لبنان به منظور مرتفع شدن بحران سوخت در این کشور، گفت: چندی پیش با ما صحبت کردند تا لبنان برای افزایش ساعات تغذیه (برق) از ایران سوخت بگیرد و یک هیئت فنی به ایران رفتند و نه وزیر انرژی؛ زیرا او یک مقام سیاسی است.

وی در بخش دیگری از سخنانش، به شکست آمریکا در براندازی نظام سوریه اشاره کرد و گفت: آمریکایی‌ها در سرنگون کردن سوریه از طریق تروریست‌ها و حمایت مالی از تفخیری‌ها ناکام ماندند و امروز به‌دنبال انجام این مهم از طریق سما و گرسنگی هستند. وی از لبنانی‌ها خواست تا در مقابل طاعون و ویروس ایالات متحده که چیزی جز حمایت از اسرائیل ندارد، تسلیم نشوند.

دبیرکل حزب‌الله لبنان به خلأ ریاست جمهوری در لبنان اشاره کرد و نقش ریاست جمهوری را محوری خواند و گفت: باید شاخص‌های قدرت لبنان را حفظ کرد. ریاست جمهوری یکی از مهم‌ترین شاخص‌ها بوده و به امنیت ملی کشور مرتبط است. مقاومت یکی از مهم‌ترین شاخص‌های قدرت در لبنان است که از جمله از سوی آمریکا مورد تهاجم قرار گرفته و آمریکایی‌ها همچنان به‌دنبال ایجاد هرج و مرج هستند.

دبیرکل حزب‌الله لبنان تأکید کرد: سفارت آمریکا در کوچکترین جزئیات دولت و وزارتخانه‌های لبنان دخالت می‌کند. ما در مقاومت به‌عنوان بخش بزرگی از مردم لبنان خواهان رئیس‌جمهوری هستیم که برای مقاومت اطمینان‌بخش باشد. ما خواهان رئیس‌جمهوری شجاع هستیم که نه ترسو باشد و نه امتیاز بدهد. منافع کشور را بر نگرانی و ترس مقدم شمرده و نه خریده شود و نه بتوان آن را فروخت.

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدحسن نصرالله با اعلام اینکه لبنانی‌ها گزینه‌ای جز گفت‌وگوی داخلی برای انتخاب رئیس‌جمهور ندارند، خطاب به لبنانی‌ها تأکید کرد: اگر لبنانی قدرتمندی خواهید که گاز استخراج کند، باید رئیس‌جمهوری شجاع روی کار بیاید که از پشت به مقاومت خنجرزند.

و تکفیر در سراسر قلمروی جهان اسلام محقق شود.

برادر شما/ حمید شهریارى

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی گفتنی است، احمد الطیب، شیخ الازهر جمعه گذشته، ۱۳ آبان طی سخنانی در کنفرانس گفت‌وگوی بحرین با شعار «غرب و شرق برای هم‌زیستی انسانی»، گفت‌وگوی اسلامی ـ اسلامی با حضور علمای شیعه و سنی را خواستار شد.

وی در این کنفرانس که با حضور پاپ فرانسیس، رهبر کاتولیک‌های جهان در منامه برگزار شد، گفت: من و علمای بزرگ الازهر و شورای حکمای مسلمان، از صمیم قلب و با اغوشی باز آماده هستیم تا با برادران مسلمان شیعه خود دور یک سفره بنشینیم.
علمای الطیب اضافه کرد: از تمامی علمای اسلام در جهان می‌خواهم، باتمامی اختلافات مذهبی، فرقه‌ای و مکتبی، به‌سرعت برای برپایی گفت‌وگوی جدی اسلامی ـ اسلامی در راستای وحدت و نزدیکی و شناخت یکدیگر وارد عمل شوند.

دستاوردهای مشخصی را بدون پرداخت هیچ‌گونه بهایی به‌دست آورد، از این رژیم استفاده می‌کند.

حجت‌الاسلام والمسلمین نعیم قاسم افزود: هدف تمام طرح‌هایی که آمریکا در منطقه اجرا می‌کند، این است که اسرائیل بتواند، همچنان قوی‌تر و گسترده‌تر شود و قدرت کافی را داشته باشد؛ اما برای ما اسرائیل یک دشمن غاصب، جنایتکار و اشغالگر است و باید از خاک فلسطین خارج شود.

وی گفت: انتخابات این رژیم چیزی را تغییر نمی‌دهد و برای ما فرقی نمی‌کند، چه گروهی در آن پیروز شده باشد. برای ما تنها یک اصطلاح وجود دارد و آن اشغالگر است و نام آن اشغالگر، رژیم اسرائیل است؛ تا زمانی که ما در مقابله با اشغالگران هستیم، تهدیدات بنیامین نتانیاہو، صرفاً بمب‌های صوتی است که هیچ فایده‌ای ندارند.

معاون دبیرکل حزب‌الله لبنان درباره رئیس‌جمهور آتی لبنان نیز، گفت: رئیس‌جمهور آتی باید یک فرد ملی‌گرا باشد که سلطه خارجی را بر لبنان نپذیرد و تحت سلطه آمریکا نباشد. اقتصاد را بهبود ببخشد و به حقوق مردم و امور اجتماعی رسیدگی کند.

فراخوان همایش ملی تقریب مذاهب اسلامی در گام دوم انقلاب اسلامی

تمدن‌سازی نوین اسلامی؛ نقش‌ها و ظرفیت‌های مؤثر در تقریب مذاهب و تمدن‌سازی نوین اسلامی؛ راهبردهای تقریب مذاهب و تحقق تمدن نوین اسلامی.

محور ویژه فراخوان نیز، «مکتب شهید سلیمانی، الگوی تقریب مذاهب و تحقق تمدن نوین اسلامی» است.

برگزارکنندگان این همایش، دانشگاه جامع امام حسین ^{علیه‌السلام}، استانداری گلستان، مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، دومین کنگره بزرگداشت چهار هزار شهید استان گلستان، معاونت دانش و پژوهش سپاه نیروای استان گلستان و پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق ^{علیه‌السلام} هستند. علاقه‌مندان برای کسب اطلاعات بیشتر، می‌توانند به سایت دبیرخانه به آدرس taghrib.ihu.ac.ir مراجعه نمایند.

• اخبار کوتاه جهان

• لبنان

◻ **حمله پهبادی به تانکرهای حامل سوخت برای لبنان:** «جبار المعموری» از رهبران کمیته هماهنگی شیعیان عراق: ۳ پهباد اسرائیلی محموله کمک‌های سوختی ایران به لبنان را در نزدیکی گذرگاه مرزی القائم هدف قرار دادند که طبق اطلاعات، خسارت مالی و جانی به همراه داشته است. منابع رسانه‌ای عراقی نوشتند ۲۲ تانکر سوخت قرار بود وارد سوریه شوند؛ اما پس از عبور ۸ تانکر از گذرگاه القائم، در داخل خاک سوریه هدف قرار گرفتند و

به همین دلیل سایر تانکرها همچنان در خاک عراق باقی ماندند.
◻ **دبیرکل حزب‌الله لبنان: دشمن روی خستگی مردم حساب کرده بود:** حجت‌الاسلام والمسلمین سید حسن نصرالله: دشمن روی خستگی مردم‌مان حساب باز کرده بود، اما جوانان شهادت‌طلب لبنانی و فلسطینی و یمنی نشان دادند که این حساب‌ها شکست خورده است. به دشمن آمریکایی و اشغالگر هشدار می‌دهم که روی این نسل حساب باز نکنید؛ ما این نسل مومن و قوی را به شما و فضای مجازی پر از فسادتان نخواهیم داد

و تنها نخواهیم گذاشت. زمانی که کشور ما درگیر بحران‌های شدید مالی و سوختی بود، مسئولان ایرانی پذیرفتند که با لیوه لبنانی به ما نفت و بنزین برسانند؛ اما آمریکایی‌ها هشدار دادند و تهدید کردند.
◻ **انگلیس**

◻ **اعتصاب سراسری پرستاران در انگلیس:** اتحادیه «کالج سلطنتی پرستاری» انگلیس اعلام کرد که نزدیک به ۳۰۰ هزار پرستار در اعتراض به کاهش حقوق و افزایش گرانی در این کشور، اعتصاب خواهند کرد و دست از کار می‌کشند. این تصمیم‌گیری تازه در حالی به ناآرامی‌های فرآینده در سراسر انگلیس می‌افزاید که کارگران راه‌آهن، کارکنان بخش بهداشت و کارشناسان بخش حقوقی انگلیس یا دست به اعتصاب زده یا برنامه‌ریزی جهت اعتصاب دارند.

◻ **فایل صوتی لورفته از خبرنگار بی‌بی‌سی:** یک فایل صوتی از صحبت‌های «رعنا رحیم‌پور» خبرنگار بی‌بی‌سی منتشر شد که در آن از هدف تجزیه شدن ایران خبر می‌دهد. او تأکید می‌کند که هدف پشت پرده آشوب‌طلبی‌ها نه دموکراسی، بلکه تجزیه است!

• آمریکا

◻ **بازداشت به‌دلیل پریشش درباره جنایات جنگی آمریکا:** «تایلر هانسن» خبرنگار آمریکایی که در جریان یک کنفرانس از مشاور امنیت ملی اسبق کاخ سفید درباره جنایات آمریکا در عراق و افغانستان سوال کرد، بازداشت و از جلسه اخراج شد. هانسن گفت: «آقای بولتون چطور از ما انتظار دارید به شما اعتماد کنیم وقتی درباره سلاح کشتارجمعی در عراق دروغ گفتید؟ ... آیا جشن گرفتن جنایات جنگی قابل قبول است؟»

◻ **واردات آمریکا از ایران ۵۹ برابر شده:** دفتر آمار آمریکا از جهش ۵۹ برابری واردات این کشور از ایران در سپتامبر امسال خبر داد و کل تجارت دو کشور در ۹ ماهه ۲۰۲۲ با ۴۲٫۱ میلیون دلار اعلام کرد.

◻ **ایزاک نگرانی آمریکا از پیشرفت دفاعی روزافزون ایران:** سخنگوی وزارت خارجه آمریکا با ایزاک نگرانی از پیشرفت دفاعی روزافزون جمهوری اسلامی ایران در برابر دشمنانش مدعی شد که آزمایش موشکی منجر به برهم خوردن ثبات می‌شود.

◻ **هشدار درگیری طولانی آمریکا با چین:** رئیس فرماندهی راهبردی نیروی دریایی آمریکا: ایالات متحده به زودی با یک درگیری طولانی با چین روبرو خواهد شد و این درگیری برخلاف آنچه قبلاً با آن روبرو بوده، اتفاق خواهد افتاد. کشتی به آرامی در حال غرق شدن است، زیرا چین سریعتر از ایالات متحده در حال ارائه قابلیت‌های نظامی جدید است و با این وضعیت چینی‌ها به زودی در میدان نبرد موقعیت برتری خواهند یافت.

◻ **دولت آمریکا چطور به دنیا تورم صادر می‌کند:** مجله آمریکایی فورچون، اقدام دولت آمریکا در افزایش نرخ بهره باعث افزایش قیمت دلار در بازار جهانی شده و بلارفتن ارزش دلار تقریباً خرید هر چیزی را برای مردم سایر کشورها سخت کرده است. قیمت دلار در سال جاری میلادی ۱۸ درصد افزایش یافته و در ماه میلادی گذشته به بالاترین رقم در ۲۰ سال گذشته رسید. با گرانی دلار آمریکا، کشورهای دیگر مجبوزند واردات کالاهای مورد نیاز خود را گران‌تر بخرند و این مسئله فشارهای تورمی در کشورها را بیش از پیش افزایش می‌دهد.

◻ **آمریکا ۴۳ تانکر نفت سوریه را به سرقت برد:** نظامیان اشغالگر ایالات متحده در ادامه غارت منابع نفتی سوریه طی دو روز، دهه‌ها تانکر حامل نفت سوریه را از گذرگاه‌های غیرقانونی به پایگاه‌های آمریکا در خاک عراق منتقل کردند.

• اوکراین

◻ **زلزلسکی شکست‌هایش را گردن ایران انداخت:** رئیس‌جمهور اوکراین خواستار مجازات ایران به ادعای فروش تسلیحات به روسیه شد و گفت: اگر به خاطر تأمین تسلیحات ایران به متجاوز نبود، به صلح نزدیک‌تر بودیم! روسیه برای ادامه استراتژی حملات گسترده خود به زیرساخت‌های ما به موشک‌های ایرانی نیاز دارد.

• عربستان

◻ **برنامه اینترنت‌نشال: تجزیه ایران!** شبکه سعودی اینترنت‌نشال در ۵ه روز گذشته با ۲۵ تجزیه‌طلب ۱۲۰ بار گفت‌وگو کرده است!
◻ **وزارت داخلی و تلفن سران عربستان هک شد:** یک گروه هکری با نام «نتر ابراهیم» با هک تلفن سران آل‌سعود، محتوای تماس‌های آن‌ها با مقامات رژیم صهیونیستی را منتشر کرد. در فایل‌های منتشر شده تلاش برای ایجاد ناامنی و آشوب در ایران توسط آل‌سعود و صهیونیست‌ها به وضوح مشخص است. همچنین هزاران سند محرمانه از وزارت داخلی، مکان‌های حساس و عوامل تروریستی عربستان سعودی توسط این گروه منتشر شده است.

• رژیم اشغالگر صهیونیستی

◻ **سرقت مجدد از پایگاه نظامی رژیم صهیونیستی:** رادیو ارتش صهیونیستی اعلام کرد که چند فرد ناشناس وارد پایگاه تصنوبر در جولان اشغالی شده و بدون آنکه کسی ببیند، بیش از ۱۰۰ هزار گلوله را به همراه تجهیزات جنگی از پایگاه خارج کرده‌اند.
◻ **استعفاهای زنجیره‌ای در ریین مقامات ارشد صهیونیستی:** پس از مشاور امنیت داخلی، دبیرکل وزارت جنگ رژیم صهیونیستی نیز استعفای خود را تقدیم بنی‌گانتس وزیر جنگ اسرائیل کرد.

نماینده ولی‌فقیه در سیستان و بلوچستان تاکید کرد

دفاع روحانیون از انقلاب در جنگ ترکیبی دشمن

حجت‌الاسلام والمسلمین محامی گفت: در جنگ ترکیبی دشمن، روحانیون نقش هدایت‌گری مردم و دفاع از انقلاب را بر عهده دارند.

به گزارش خبرگزاری حوزه از زاهدان، حجت‌الاسلام والمسلمین محامی، نماینده ولی‌فقیه در سیستان و بلوچستان، در گردهمایی طلاب و روحانیون شهر زاهدان، بیان کرد: نیازمند یک مرکزیت برای روحانیون و علمای استان، فارغ از مباحث سیاسی، برای مشورت و هم‌اندیشی هستیم و معتقدیم، روحانیون باید نقش پدری خود را در جامعه ایفا کنند.

نماینده ولی‌فقیه در سیستان و بلوچستان اظهار کرد: در صورت وقوع اتفاق همه باید به‌صورت متحد و هماهنگ عمل کنیم؛ البته با تندروری موافق نیستیم؛ اما باید حرف حق خود را زده و از مبانی دینی و انقلابی خود دفاع کنیم که این وظیفه اولیه ما به‌عنوان یک طلبه است و نباید از آن تنزل داشته باشیم.

وی تصریح کرد: در فضای کنونی کشور، به‌تعبیر مقام معظم رهبری دشمن علیه نظام، جنگ ترکیبی راه انداخته که یک بخش کار، روحانیون هستند؛ زیرا روحانیون نقش هدایت‌گری مردم را بر عهده دارند و هر کس در جبهه انقلاب نقش‌آفرینی کند، مورد هجمه قرار خواهد گرفت.

امام جمعه زاهدان افزود: باید در دفاع سهم خود را ایفا کرده و نقش‌های مختلف را بر عهده داشته باشیم و در صورت وجود چنین جمعی از علما و روحانیون، می‌توان با هم فکری در فعالیت‌ها، هماهنگی، هم‌افزایی و تقسیم‌کار صورت گیرد. نماینده ولی‌فقیه در سیستان و بلوچستان تصریح کرد: در حوادث اخیر عقب‌آسیب، محصول سلسله اعمال است و همه بخش‌های فرهنگی، اجرایی و مسئولانی که دخیل بوده‌اند، کم‌کاری و خطا و ترک فعل‌هایی داشته‌اند و آثار وضعی اعمال ما، منجر به ایجاد این آسیب‌ها شده است.

وی اظهار کرد: جمع طلاب و روحانیون استان می‌توانند، به‌عنوان یک جمع مطالبه‌گر عمل و حتی از مسئولان نیز دعوت کرده و خواستار پاسخگویی آن‌ها باشند.

امام جمعه زاهدان افزود: باید با برنامه‌ریزی و تلاش بیشتر، زمینه حضور روحانیون در فعالیت‌های فرهنگی، دانشگاه و آموزش و پرورش فراهم شود و در این جهت، اقداماتی نیز صورت گرفته است.

حجت‌الاسلام والمسلمین محامی با اشاره به حوادث و اتفاقات اخیر در استان گفت: در اتفاقات اخیر تلاش کردیم تا اطراف قضایا به عدل و انصاف تن داده و بر اساس عقلانیت کار را پیش ببرند و تاکید داشتیم که باید روایتی صادقانه از ماجرا داشته و همه‌چیز از جمله حمله به پاسگاه، تیراندازی به نمازگزاران، آشوب‌گری، تخریب و غارت اموال عمومی و خصوصی و بیابنه و سخنرانی‌های التهاب‌آفرین را با هم محکوم کنند. وی ادامه داد: به‌دنبال مدیریت کار در استان بودیم و با حمایت دفتر مقام معظم رهبری و شورای‌عالی امنیت ملی، بیانیه شورای تأمین صادر شد؛ اما این آغاز راه بوده و همچنان بر برخورد با متخلفان از هر جایی‌که باشد و احقاق حق همه اطراف قضایا، از جمله نیروی انتظامی، مردم جان‌باخته، مجروح، مال‌باخته و حتی مردمی که ناممنی را تحمل کرده‌اند تاکید داریم.

وی اظهار کرد: تخلف از هر ناحیه‌ای که باشد، باید مورد رسیدگی قرار گیرد و این مسئله، نه‌تنها از موضع ضعف نبوده؛ بلکه از موضع عدل و انصاف است و نباید قدم به قدم پیش‌رفته و با انواع تخلفات برخورد شود.

امام جمعه زاهدان گفت: بنده از روز اول حوادث، خط سیری را دنبال کردم و همواره گزارش‌های خود را به دفتر مقام معظم رهبری ارسال کردم.

نماینده ولی‌فقیه در سیستان و بلوچستان خاطر‌نشان کرد: علما و روحانیون باید جبهه متحلی را در چند جهت تشکیل دهند. ابتدا تقویت مبانی دینی، انقلابی و مکتبی و در ادامه، تلاش جهت افزایش بینش سیاسی، جامع‌نگری، عدم احساس ضعف، پرهیز از تندروری و دفاع از مبانی حق؛ و باید به این جهت توجه داشته باشیم که اگر ملاحظه‌کاری بر اساس حکمت صورت می‌گیرد، به‌معنای ضعف و تنزل از عقاید نیست.

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه کشور

تبیین، گفتمان‌سازی و دفاع از ارزش‌ها تنها راه برون‌رفت از مشکلات فعلی است

اشاره کرد و گفت: گرچه بروکراسی اداری، روحانیت را دیگر شرح وظایف ساختاری نموده؛ ولی باید دغدغه‌مندی آزاد و فعال خودشان را نسبت به جامعه داشته باشند.

حجت‌الاسلام والمسلمین مقیمی‌حاجی، با تأکید بر اینکه در شرایط حساس کنونی، روحانیت باید به‌مسئولیت خود به‌درستی عمل کند، یادآور شد: دلیل اینکه مقام معظم رهبری چندماه پیش جهاد تبیین را یک ضرورت فوری و همگانی دانستند، به‌خاطر این بود که براساس تحلیل‌ها و اطلاعات، وقایع و حوادث اخیر را پیش‌بینی کرده بودند.

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه کشور، تبیین، گفتمان‌سازی و دفاع از ارزش‌ها را، تنها راه برون‌رفت از مشکلات فعلی دانست و خاطر‌نشان کرد: اگرچه مسئولان در حوادث اخیر وظایف مختلفی داشتند؛ ولی در مقطع فعلی، وظیفه اصلی به دوش روحانیت و قشر فرهیخته جامعه است.

حجت‌الاسلام والمسلمین‌حاجی‌بر لزوم جذب جوانان به مساجد و برقراری ارتباط صمیمانه با آنها توسط روحانیت تأکید کرد و یادآور شد: همان‌طور که روحانیون در اول انقلاب به‌صورت شبکه‌ای در تمام محلات و مساجد به‌صورت چهره‌به‌چهره با افراد مختلف ارتباط برقرار می‌کردند، الان هم، باید با برقراری ارتباط چهره به چهره، برای جوانان وقت بگذارند.

وی با بیان اینکه دشمن با الگوبرداری از روش چهره به چهره از طریق فضای مجازی، جوانان را جذب می‌کند،

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه کشور، تبیین، گفتمان‌سازی و دفاع از ارزش‌ها را، تنها راه برون‌رفت از مشکلات فعلی دانست.

به گزارش خبرگزاری حوزه در کاشان، حجت‌الاسلام والمسلمین مقیمی‌حاجی، ۱۸آبان در نشست با مدیران و معاونان پژوهش مدارس علمیه شهرستان‌های کاشان، آران و بیدگل، نطنز و نراق در مسجد قائمیه کوی جمال‌آباد کاشان، اظهار کرد: نظام آموزشی حوزه با برنامه‌ریزی، باید پاسخگوی تمام ظرفیت‌ها و مسئولیت‌ها باشد.

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه کشور، به مباحث کلان درختواره رشته‌های حوزه اشاره و تصریح کرد: اگر روحانیت بخواهد، خود را برای فعالیت‌های ویژه آماده کند، باید کارآمد باشد که این نیز، از طریق مطالعه خود درس‌ها محقق می‌شود.

وی با بیان اینکه انقلاب اسلامی، حوادث مختلفی را پشت سر گذاشت؛ اما همواره برخی غفلت‌ها آسیب‌هایی را خواهد داشت، به کاهش دغدغه‌های آرمانی اول انقلاب

استان قدس رضوی، با تأکید بر اینکه امر به معروف و تبلیغ دین، باید با زبان نرم و اخلاق حسنه باشد، گفت: در تبلیغ دین، نباید به‌گونه‌ای رفتار کرد که در مردم نفرت ایجاد شود.

به گزارش خبرگزاری حوزه از مشهد مقدس، حجت‌الاسلام والمسلمین مروی، در آیین افتتاحیه دوره آموزشی مریبان «طرح زندگی به رنگ خدا در امامزادگان» که در مجتمع فرهنگی آموزشی امامت مشهد مقدس برگزار شد، یکی از چالش‌های بزرگ آینده نه‌چندان دور کشور را

مسئله پیروی جمعیت و کاهش زاد و ولد دانست و اظهار کرد: رهبری معظم انقلاب بیش از ۱۰ سال است که در خصوص خطرات کاهش جمعیت جوان کشور، به‌طور جدی هشدار داده‌اند؛ اما متأسفانه آن‌گونه که باید، نه مردم و نه مسئولان به این خطر واقف نیستند و توجه ندارند.

تولیت استان قدس رضوی در ادامه، به بیان انواع روش‌های تبلیغ دین اشاره و یکی از مؤثرترین روش‌ها را ارتباط چهره به چهره و بی‌واسطه با افراد دانست و تصریح کرد: بهترین روش تبلیغ دین مراجعه فردی و گفت‌وگویی انفرادی با تک‌تک مخاطبیان است؛ نباید به سخنرانی در مجامع بسنده کرد و باید به سراغ تک‌تک افراد رفت و این، همان سیره و روش پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله است.

وی با اشاره به تعبیر «طیب دوار یطبه» از سوی حضرت امام علی صلی الله علیه و آله در خصوص پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله، ابراز کرد: حضرت علی صلی الله علیه و آله، نبی گرامی اسلام صلی الله علیه و آله را به طیب و پزشکی که خود به‌دنبال نیازمندان به طبابت می‌گشت و به آن‌ها مراجعه می‌کرد، تشبیه کرده است؛ پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به انتظار افراد نمی‌نشست تا به او مراجعه کنند؛ بلکه این پیامبر صلی الله علیه و آله بود که به سراغ مردم برای دعوت به اسلام می‌رفت و جامعه حدود ۲ میلیاردی امروز مسلمانان،

تولیت آستان قدس رضوی

در تبلیغ دین، نباید به‌گونه‌ای رفتار کرد که در مردم نفرت ایجاد شود

نتیجه تلاش‌ها و زحمات پیغمبر صلی الله علیه و آله و دعوت‌های انفرادی اشخاص به اسلام توسط آن‌حضرت است.

حجت‌الاسلام والمسلمین مروی، با تأکید بر اینکه در تبلیغ دین، تنها نباید به ایراد سخنرانی در مجامع بسنده کرد، ابراز کرد: هرچه ارتباط بین مبلغ و مخاطب بی‌واسطه‌تر و صمیمی‌تر باشد، اثربخش‌تر است؛ مبلغ برای آنکه بتواند در مخاطب نفوذ داشته باشد، لازم است روش‌ها و شیوه‌های تبلیغ را بشناسد و به اقتضای هر فرد، بهترین روش را انتخاب کند.

وی با اشاره به چگونگی دعوت و تبلیغ دین، تصریح کرد: آنچه که از قرآن، دستورهای دین اسلام و سیره پیامبر عظیم‌الشأن صلی الله علیه و آله و ائمه معصومین علیهم السلام درمی‌یابیم، آن است که تبلیغ باید با بیان نیکو و زبان نرم و ملایم باشد؛ پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و حضرات معصومین علیهم السلام، هیچ‌گاه با لحن تند کسی را به اسلام دعوت نکردند؛ زیرا تأثیر عکس می‌گذارد.

تولیت استان قدس رضوی در ادامه، به اهمیت نحوه و چگونگی امر به معروف و نهی از منکر اشاره و ابراز کرد: هر کاری دین، به آموزش و تخصص دارد و این تصور که در مسائل دینی، نیاز به آموزش و مهارت نیست، ناصحیح است؛ امر به معروف و نهی از منکر نیز، از مسائل بسیار مهمی است که نیازمند تخصص و مهارت ارتباطی است؛ انجام غلط این فرضیه مهم، می‌تواند آسیب بزرگی به دین افراد وارد کند.

وی با تأکید بر لزوم انجام امر به معروف و نهی از منکر صحیح در حرم مطهر امام رضا علیه السلام، عنوان کرد: امر به معروف و نهی از منکر از واجبات دین است و حتماً باید در حرم مطهر به‌صورت پرزنگ وجود داشته باشد؛ اما هر کسی اجازه امر به معروف ندارد؛ در حرم مطهر رضوی، تنها

نماینده ولی‌فقیه در کردستان

آل‌سعود می‌خواهد شیعه و سنی را در مقابل هم قرار دهد

بیشتری به ماموستاها و روحانیون اهل سنت در استان کردستان شود.

نماینده ولی‌فقیه در کردستان خاطر‌نشان

این دیدار، اظهار کرد: اساس حکومت اسلام، در صلابت و سلامت به سر می‌برد و رهبر معظم انقلاب اسلامی، نگاه بسیار ویژه‌ای به استان کردستان و مردمانش دارند.

حجت‌الاسلام والمسلمین پورذهبی تأکید کرد: جمهوری اسلامی در عمل نشان داده است که اعتماد ویژه‌ای به اهل سنت دارد و بهترین مدرک برای این ادعا، وجود ۱۲۰۰ عضو هیئت علمی در دانشگاه‌های مناطق اهل سنت کشور است.

وی در ادامه یادآور شد: برنامه‌هایی در دست اجراست که توجه معنوی و مادی

نماینده ولی‌فقیه در کردستان گفت: عربستان سعودی با ایجاد، مدیریت و حمایت از شبکه‌های ماهواره‌ای و اینترنتی در تلاش است که اهل سنت و اهل تشیع را در مقابل همدیگر قرار دهد که این کار سعودی‌ها، نوعی خدمت به دشمنان اسلام است.

به گزارش خبرگزاری حوزه در استان کردستان، حجت‌الاسلام والمسلمین پورذهبی، ۱۹آبان در سفر به بانه، با علما و روحانیون این شهرستان دیدار و گفت‌وگو کرد.

نماینده ولی‌فقیه در استان کردستان در

فراخوان پنجمین کنفرانس بین‌المللی حقوق بشر آمریکایی از دیدگاه مقام معظم رهبری

دبیرکل سازمان جوانان حقوق بشر جمهوری اسلامی ایران، از برگزاری پنجمین کنفرانس بین‌المللی حقوق بشر آمریکایی از دیدگاه مقام معظم رهبری، از طرف سازمان جوانان حقوق بشر جمهوری اسلامی ایران و جامعه المصطفی العالمیه استان گلستان، در ۲۶ بهمن‌ماه سال جاری در شهر گرگان خبر داد.

به گزارش خبرگزاری حوزه از تهران، امین انصاری، دبیرکل سازمان جوانان حقوق بشر جمهوری اسلامی ایران، با اعلام خبر فوق، افزود: پژوهشگران می‌توانند، مقالات خود را تا اول بهمن‌ماه سال جاری، از طریق سایت و یا ایمیل سازمان ارسال کنند.

وی محورهای مقالات را بدین شرح اعلام کرد:

۱- آمریکا و نقض حقوق بشر

الف- آمریکا و نقض حقوق بشر در سطح داخلی؛

ب- آمریکا و نقض حقوق بشر در سطح منطقه‌ای؛

ج- آمریکا و نقض حقوق بشر در سطح بین‌المللی.

۲- مقابله با حقوق بشر آمریکایی

الف- مقابله نظری با حقوق بشر آمریکایی؛

ب- مقابله ساختاری با حقوق بشر آمریکایی.

انصاری در پایان خاطر‌نشان کرد: علاقه‌مندان جهت اطلاعات بیشتر به سایت سازمان جوانان حقوق بشر به آدرس: www.humanrights-youth.com و همچنین جهت ارتباط با دبیرخانه مجازی با ایمیل info@humanrights-youth.com در ارتباط باشند.

فراخوان مقالات همایش «نگاهی نو

به سیره و تعالیم مادران ائمه اطهار علیهم السلام»

مرکز تحقیقات کاربردی تبلیغ و تربیت دینی دانشگاه بین‌المللی امام رضا علیه السلام، همایش ملی «نگاهی نو به سیره و تعالیم مادران ائمه اطهار علیهم السلام» را برگزار می‌کند.

به گزارش خبرگزاری اینبا، دکتر نعمت فیروزی، دبیر اجرایی همایش ملی «نگاهی نو به سیره و تعالیم مادران ائمه اطهار علیهم السلام»، ضمن اعلام خبر برگزاری این رویداد، اظهار کرد: در بخش جنبی این همایش، سلسله‌نشست‌های علمی و کارگاه‌های آموزشی تربیت مربی با حضور اساتید شاخص و برجسته ملی اجرا می‌شود و به شرکت‌کنندگان، گواهی حضور در نشست‌های علمی و به کسانی که در آزمون پایان دوره، نمره حدنصاب را کسب کنند، گواهی دوره تربیت مربی اعطا خواهد شد.

به‌گفته دکتر فیروزی، آخرین مهلت ارسال، مقالات ۱۵ اردیبهشت ۱۴۰۲ و اختتامیه همایش، ۹ خرداد ۱۴۰۲ خواهد بود. همچنین کارگاه‌های آموزشی، روزهای سه‌شنبه ساعت ۱۵ تا ۱۷ برگزار خواهد شد. کارگاه نخست ۸ آذرماه، کارگاه دوم ۱۱ بهمن‌ماه، کارگاه سوم ۱۶ اسفندماه، کارگاه چهارم ۲۹ فروردین ۱۴۰۲ و کارگاه پنجم ۹ خرداد ۱۴۰۲ تدارک دیده شده است.

وی خاطر‌نشان کرد: همایش در سالن شهید سلیمانی واحد خواهران دانشگاه بین‌المللی امام رضا علیه السلام واقع در میدان فلسطین مشهد برگزار می‌شود و اساتید، دانشجویان، طلاب و عموم علاقه‌مندان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر از طریق شناسه ۱۴۰۱@madaran.emaman در پیام‌رسان اینبا اقدام نمایند. همچنین تلفن ۰۵۱۳۸۰۲۱ داخلی ۳۱۲۰ روزهای شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۸ تا ۱۴ پاسخگویی سوالات علاقه‌مندان است.

فراخوان دوره دهم

شناسایی استعداد‌های برتر

دوره دهم شناسایی طلاب استعداد‌های برتر مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، توسط دفتر امور نخبگان و استعداد‌های برتر انجام می‌گیرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، دوره دهم شناسایی استعداد‌های برتر در عرصه‌های آموزش (تحصیل و تدریس)، پژوهش و تبلیغ از سوی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، در کلیه سطوح تحصیلی ویژه برادران انجام می‌گیرد.

بر اساس این گزارش، زمان ثبت‌نام تا ۲۷ آبان‌ماه سال جاری اعلام شده است و لینک ثبت‌نام monh.ir می‌باشد.

برگزاری هشتمین دوره انتخابات هیئت‌مدیره و بازرسان انجمن کلام اسلامی حوزه

شانزدهمین مجمع عمومی انجمن کلام اسلامی حوزه علمیه قم و هشتمین دوره انتخابات هیئت‌مدیره و بازرسان انجمن کلام، در محل سالن همایش‌های ساختمان انجمن‌های علمی حوزه برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، انتخابات هیئت‌مدیره و بازرسان انجمن کلام در این دوره، با ۱۵ نامزد هیئت‌مدیره و ۵ نامزد بازرسی برگزار شد و حجج‌اسلام والمسلمین سبحانی، بزنجکار، صادقی، سیدعلی حسینی‌زاده، قیومی، طالقانی و جناب آقای دکتر جاودان به‌عنوان هیئت‌مدیره و حجج‌اسلام والمسلمین موسوی تیبانی و مهدی کریمی نیز، به‌عنوان بازرس انتخاب شدند.

دبیر شورای عالی

حوزه علمیه خراسان انتخاب شد

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدباقر فرزانه به‌عنوان دبیر شورای عالی حوزه علمیه خراسان منصوب شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه از مشهد، در یکصдо پنجاهو هشتمین جلسه شورای عالی حوزه علمیه خراسان و سومین نشست دوره دوم آن، حجت‌الاسلام والمسلمین محمدباقر فرزانه با رأی اعضای شورا به‌مدت سه‌سال به‌عنوان «دبیر شورای عالی حوزه علمیه خراسان» انتخاب شد.

حضرت امام رضاعلیه السلام

أَنَا لَا تَجِدُ فِرْقَةً مِنَ الْفِرْقِ وَ لَا مِلَّةَ مِنَ الْمِلَّةِ عَاشُوا وَ تَقَوُّوا إِلَىٰ بَقِيَّتِهِ وَ رَيْسِهِ، لَقَالَا لَيْدٌ لَهُمْ مِنْهُ فِي أَمْرِ الدِّينِ وَ الدُّنْيَا، قَلَمٌ يَجِزُ فِي حِكْمَةِ الْعَكِيمِ أَنْ يَتَرَكَ الْعَلَقَ وَ هُوَ يَعْلَمُ إِنَّهُ لَا يَبْدُ لَهُمْ إِلَّا بِهِ....

ما هیچ گروه یا ملتی را نیافتیم که بتواند به حیات و بقای خود ادامه دهد، مگر با وجود سرپرست، قیم و رئیس (که به امور آنان رسیدگی کند)؛ زیرا مردم به ناچار به وجود سرپرستی نیاز دارند که کارهای دنیا و آخرت آنان را تنظیم نماید.

آیت‌الله اعرافی در دیدار با اعضای هیات مدیره مجمع طلاب و فضیای استان لرستان

آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور، در سفر به استان لرستان، با ائمه جمعه، نمایندگان مردم لرستان در مجلس خبرگان رهبری، نمایندگان طلاب لرستانی مقیم قم و حوزویان استان دیدار کرد. وی همچنین در جمع اساتید و نجبگان دانشگاهی، دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی استان لرستان در دانشگاه لرستان به سخنرانی پرداخت. نشست با خواهران و برادران مبلغ لرستانی در دانشگاه فرهنگیان خرم‌آباد و هم‌اندیشی با اعضای کمیته همکاری حوزه‌های علمیه و آموزش و پرورش لرستان، شرکت در شورای اداری استان، حضور در نشست مدیر و معاونان حوزه علمیه لرستان و مدیران مدارس علمیه این استان و دیدار و گفت‌وگو با استاندار لرستان، از دیگر برنامه‌های آیت‌الله اعرافی در سفر به به استان لرستان بود.

به گزارش خبرگزاری حوزه از خرم‌آباد، آیت‌الله اعرافی، ۱۹آبان در نشست با ائمه جمعه، نمایندگان مردم لرستان در مجلس خبرگان رهبری، نمایندگان مجمع طلاب و فضیای لرستانی مقیم قم و حوزویان استان که در دفتر شورای سیاست‌گذاری ائمه جمعه لرستان برگزار شد، با بیان اینکه حوزه علمیه درختی تناور است که در طول تاریخ شکل گرفته است، گفت: حوزه، مادر و تنوری‌پرداز انقلاب و ضامن سعادت امت اسلام و انقلاب است.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه، با بیان اینکه از خصوصیات بارز حوزه‌های علمیه، حضور همیشگی در صحنه‌های مختلف دفاع از اهداف اسلام و انقلاب بوده است، خاطرنشان کرد: در تاریخ دیرینه حوزه که قدمت چندین هزار ساله دارد، یک روز انقطاع و گسست ندیده و نخواهیم دید.

وی با بیان اینکه جریان فقاقت در حوزه، جریانی زنده، پرنشاط، تاریخی، مستمر و پیوسته است، گفت: نهاد حوزه و روحانیت، در طول تاریخ از لحاظ فعالیت نهادی پیوسته و مستمر بوده است.

مدیر حوزه‌های علمیه، با اشاره به اینکه تاریخ حوزه‌های علمیه، فراز و فرودهای بسیار دیده است، مطرح کرد: به‌هم‌پیوستگی و عمق تاریخی حوزه، هویت اصلی این نهاد دینی، فرهنگی و اجتماعی است. آیت‌الله اعرافی با بیان اینکه تاریخ، علم، فرهنگ و همچنین دانش و تمدن ما، ریشه در نهاد علمی حوزه‌های علمیه دارد، اظهار کرد: حوزه‌های علمیه پایگاه بزرگ تولید علم و دانش بوده‌اند و در دوره‌های گوناگون، فعالیت‌های حوزه از لحاظ فقهی و علمی اعجاب‌برانگیز بوده‌است.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، با اشاره به اینکه رسالت همه حوزویان در صیانت از اهداف اسلام و انقلاب یکسان است، خاطرنشان کرد: رسالت ما در صیانت از حوزه، به‌عنوان کانون اصلی تربیت و تولید فکر، باید در اهتمام همه طلاب و حوزویان باشد.

وی گفت: امام جمعه و هر شخص روحانی، باید با تربیت نیروی خوش‌فکر در صیانت از اهداف اسلام و انقلاب اهتمام داشته باشد.

عضو خبرگان رهبری با بیان اینکه ما به روحانیت پاک، عالم و متخلق نیاز داریم، گفت: بنده معتقدم که در همین استان قم، باید بیش از ۳۰۰ مبلغ جامع‌الشرایط و بصیر داشته باشیم که شرایط رهبری و مرجعیت داشته باشند و حوزه باید برای تربیت نیروی مؤمن، مهادب و بصیر تلاش کند.

آیت‌الله اعرافی با تأکید بر اینکه ما باید دستمان از لحاظ نیروی مؤمن و بصیر پر باشد، اظهار کرد: حوزه‌های علمیه باید تمام همت خود را در راستای تربیت نیروهای تراز انقلاب به‌کار گیرند.

وی در ادامه با اشاره به تدوین برنامه‌های راهبردی برای دهه‌های آینده حوزه‌های علمیه، خاطرنشان کرد: برنامه ۵ ساله حوزه که ۴۲ مضمون دارد و به بالای هزار شاخص برنامه‌ای می‌رسد، هم‌اکنون در حال اجراست.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور، با بیان اینکه تعامل با نهادهای نظام، برای تأمین نیرو از رسالت‌ها و برنامه‌های حوزه‌های علمیه است، اظهار کرد: خروجی حوزه‌های علمیه باید هدفمند باشد و نجبگان حوزوی حفظ شوند و برای خدمت به مردم به دیار خود برگردند.

لرستان مهد فقاقت، مجاهدت و مبارزه با ظلم است

حجت‌الاسلام والمسلمین شاهرخی نیز در این نشست، از حضور و سفر مدیر حوزه‌های علمیه کشور به لرستان قدردانی کرد و با بیان اینکه لرستان سرزمین فقاقت، مجاهدت و مبارزه با ظلم و ستم بوده است، گفت: مردم استان لرستان با هدایت و رهبری برخی علما و بزرگان حوزه‌های علمیه در پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی نقشی بسزایی داشته‌اند.

نماینده ولی‌فقیه در استان لرستان با اشاره به اینکه روحانیون و علمای بزرگی از لرستان در مجاهدت‌های علمی، عملی و مبارزه با ظلم و استکبارستیزی فعالیت تبلیغی داشته‌اند، مطرح کرد: حضور چهره‌های نورانی از فضلا و علما در مبارزه با ظلم و ستم در طول تاریخ، روحانیت را محبوب مردم ساخته و همین موضوع، عامل پیوند روحانیت و مردم را تکمیل کرده است.

امام جمعه خرم‌آباد با بیان اینکه روحانیون و مبلغان لرستان در تبلیغ، تبیین و گسترش معارف دینی فعالیت‌ها و اقدامات چشمگیری را انجام داده‌اند، خاطرنشان کرد: امید می‌رود طلاب و مبلغان لرستانی، با ترویج روحیه انقلابی‌گری در جامعه، در راستای اشاعه معارف اسلامی و انقلابی در جامعه گام بردارند.

راه‌اندازی سطح سه تخصصی مهدویت در لرستان

مدیر حوزه علمیه استان لرستان هم در این نشست، با قدردانی از تلاش‌های مسئولان حوزوی برای راه‌اندازی سطح ۳ تخصصی مهدویت در این استان، اظهار کرد: امسال با پیگیری‌های مسئولان، سطح ۳ تخصصی مهدویت در لرستان راه‌اندازی شده و علاقه‌مندان، در این مرکز مشغول تحصیل در این رشته هستند.

حجت‌الاسلام والمسلمین احد عبداللهی، با اشاره به اینکه در حوزه علمیه لرستان اقدامات و فعالیت‌های چشمگیری در حوزه‌های مختلف صورت گرفته است، گفت: برنامه‌های تهذیبی و قرآنی، علمی آموزشی، پژوهشی و تبلیغی با دقت در حال انجام است.

مدیر حوزه علمیه استان لرستان، ایجاد و راه‌اندازی دبیرخانه وحدت حوزه و دانشگاه، گسترش همکاری‌های حوزه و آموزش و پرورش، برگزاری کرسی‌های آزاداندیشی متعدد و راه‌اندازی گروه‌ها و هسته‌های علمی پژوهشی در استان را، از دیگر فعالیت‌های حوزه علمیه لرستان در سال

امام خمینیعلیه السلام

با کمال جد و عجز از ملت‌های مسلمان می‌خواهم که از ائمهٔ اطهار علیهم‌السلام و فرهنگ سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، نظامی این بزرگ راهنمایان عالم بشریت به طور شایسته و به جان و دل و جانفشانی و نثار عزیزان پیروی کنند. از آن جمله دست از فقه سنتی که بیانگر مکتب رسالت و امامت است و ضامن رشد و عظمت ملت‌ها است، چه احکام اولیه و چه ثانویه که هر دو مکتب فقه اسلامی است، ذره ای منحرف نشوند.

گردهمایی ائمه جمعه با حضور حضرت آیهٔ الله اعرافی مدیر حوزه های علمیه ، نمایندگان مردم لرستان در مجلس خبرگان رهبری و نمایندگان

مجمع طلاب و فضیای استان لرستان

۱۴۰۱/۰۸/۱۹

آیت‌الله اعرافی در نشست با ائمه جمعه و نمایندگان مردم لرستان در خبرگان رهبری

تاریخ، علم، فرهنگ، دانش و تمدن ایران ریشه در نهاد علمی حوزه‌های علمیه دارد

وی با قرص آموزش عالی و آموزش و پرورش هستم، افزود: برای نظام علمی کشور، باید بدون نگاه و محاسبه سود و زیان هزینه کرد. عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه، با بیان اینکه دانشگاه‌ها محلی برای ارائه و تبیین گفت‌مان انقلاب اسلامی است، افزود: متأسفانه اکنون حوزه و دانشگاه، از نگاه بزرگ تمدن انقلاب اسلامی فاصله گرفته‌اند و لذا باید تلاش کرد، این فاصله پر شود.

وی تصریح کرد: گفت‌مان انقلاب اسلامی اگر با عملکرد درست مسئولان، حوزویان و دانشگاهیان پیش برود، بی‌شک، گفت‌مانی موفق و اثرگذار خواهد بود.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور، خواستار حمایت از نجبگان دانشگاهی و علمی کشور در عرصه‌ها و رشته‌های گوناگون شد و گفت: باید نجبگان را دریابیم و آنها را حمایت کنیم تا مانع از مهاجرت مغزها شویم. گفتنی است، در این نشست رؤسای دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و نمایندگان تشکل‌های دانشجویی دیدگاه‌ها و نظرات خود در عرصه‌های گوناگون برای پیشبرد امورات دینی و فرهنگی در دانشگاه‌ها ارائه کردند.

کادرسازی درست و تولید فکر باید در حوزه‌های علمیه رقم بخورد

آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور، ۱۹آبان در نشستی با خواهران و برادران مبلغ لرستانی که در دانشگاه فرهنگیان خرم‌آباد برگزار شد، با اشاره به اینکه روحانیت با تواضع و ایثار در مقابل ظلم و جور می‌ایستد و مبارزه می‌کند، خاطرنشان کرد: تعرض معاندان نظام، بر شکوه و عظمت لباس روحانیت و خدمات آن‌ها می‌افزاید.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور، با بیان اینکه هزاران آرمان در میان جهره‌های ما ایستاده و در برابر ظلم زمانه می‌ایستند، گفت: روحانیت هرگز عقب‌نشینی نخواهد کرد و همواره از استقلال و هویت اسلام و نظام دفاع خواهد کرد.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور، با بیان اینکه آیت‌الله اعرافی همچنین، ۲۰آبان در جلسه هم‌اندیشی اعضای کمیته همکاری حوزه‌های علمیه و آموزش و پرورش لرستان که در دفتر نماینده ولی‌فقیه در استان و با حضور وی، معاون تبلیغ و امور فرهنگی حوزه‌های علمیه کشور، مدیر حوزه علمیه لرستان و مدیر آموزش و پرورش این استان، برگزار شد، با اشاره به اینکه همکاری‌های حوزه‌های علمیه و آموزش و پرورش برای تربیت نسلی مؤمن، مهادب و انقلابی از اهمیتی والا برخوردار است، اظهار کرد: اعضای کمیته همکاری‌های حوزه و آموزش و پرورش در استان‌ها، باید با اجرای دقیق برنامه‌های این ستاد و سند تحول بنیادین، در راستای تربیت نیروهای مؤمن و در تراز اهداف انقلاب اسلامی تلاش کنند.

وی با اشاره به اینکه حوزه‌های علمیه و آموزش و پرورش رسالت سنگینی در عرصه انسان‌سازی بر عهده دارند، گفت: حوزه‌های علمیه و دستگاه تعلیم و تربیت، برای تحقق سند تحول بنیادین نیازمند همکاری‌های مستمر، بدون موازی‌کاری

- سال بیست و یکم
- شماره ۷۲۹
- دوشنبه ۲۳ آبان ۱۴۰۱
- ۱۲ صفحه • ۳۰۰۰ تومان

Ofogh-e Hawzah Weekly
<div><div><div><div><div></div><div>صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه</div></div></div><div><div><div></div><div>مدیرمسئول: محمدرضابرته</div></div><div><div></div><div>سردبیر:رمضانعلی عزیزی</div></div></div><div><div><div></div><div>با همکاری هیأت تحریریه</div></div></div></div></div>
<div> <ul style="list-style-type: none">تلفن: ۰۵۳۸-۳۲۹۰۰ نمابر: ۰۵۳۳-۳۲۹۰۰ صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱ نشانی: قم، بلوار جمهوری، کوچه ۲، پلاک ۱۵ پایگاه اینترنتی: www.ofoghhawzah.ir پست الکترونیک: info@ofoghhawzah.ir امور هنری: سید امیر سجادی کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی • چاپ: صمیم ۴۴۵۳۳۷۲۵ </div>

عطر یار

در انتظار تو

محمد حسین شهریار

دلم شکستی و جانم هنوز چشم به راهت

شب‌ی سیاهم و در آرزوی طلعت ماهت

در انتظار تو چشم سپید گشت و غمی نیست

اگر قبول تو افتد فدای چشم سیاهت

زگرد راه برون آ که پیر دست به دیوار

به اشک و آه بیتیمان دویده بر سر راهت

بیا که این رمد چشم عاشقان تو ای شاه

نمی‌رمد مگر از توتیای گرد سپاهت

بیا که جز تو سزاوار این کلاه و کمر نیست

تویی که سوده کمر بند کهنشان به کلاهت

جمال چون تو به چشم و نگاه پاک توان دید

به روی چون منی الحق دریغ چشم و نگاهت

در انتظار تو می‌میرم و در این دم آخر

دلم خوشست که دیدم به خواب گاه به گاهت

اگر به باغ تو گل بردمید و من به دل خاک

اجزتی که سر برکنم به جای گیاهت

تنور سینه ما را ای آسمان به حذر باش

که روی ماه سیه می‌کند به دوده ی آهت

کنون که می‌دمد از مغرب آفتاب نیابت

چه کوه‌های سلاطین که می‌شود پر کاهت

تویی که پشت و پناه جهادیان خدایی

که سر جهاد تویی و خداست پشت پناهت

خدا و وبال جوانی نهد به گردن پی‌ری

تو شهریار خمیدی به زیر بار گناهت

و بادقت خواهند بود.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور با بیان اینکه کمیته همکاری‌های حوزه‌های علمیه و سازمان آموزش و پرورش در سال‌های اخیر، اقدامات چشمگیری را انجام داده‌اند، خاطرنشان کرد: مدارس امین بهترین عرصه همکاری برای تربیت دینی و انقلابی دانش‌آموزان هستند و ضرورت دارد، تعداد مدارس امین در استان‌ها افزایش یابد.

آیت‌الله اعرافی با بیان اینکه ضرورت دارد، آموزه‌های دینی و قرآنی در بین دانش‌آموزان مدارس اشاعه و گسترش یابد، یادآور شد: برای اجرایی کردن اهداف سند تحول بنیادین، نیاز است که اعضای کمیته همکاری‌های حوزه و آموزش و پرورش، رسالت خود را به‌خوبی انجام دهند.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور، از افزایش تعداد مدارس امین در کشور خبر داد و گفت: در استان لرستان، مسئولان حوزه علمیه و آموزش و پرورش می‌توانند، برای افزایش تعداد مدارس امین اقدام نمایند.

- تربیت نسلی مؤمن و انقلابی از اهداف مهم سند تحول بنیادین است**

حجت‌الاسلام والمسلمین ملانوری هم در این نشست، اظهار کرد: هدف از اجرای طرح تحول سند بنیادین، تربیت دانش‌آموزانی مؤمن، متعهد، دانا و انقلابی است.

معاون تبلیغ و امور فرهنگی حوزه‌های علمیه کشور با اشاره به اینکه هدف از راه‌اندازی طرح امین در مدارس نیز، در راستای اجرای طرح تحول سند بنیادین بوده و هست، گفت: شاخصه‌های دینی و انقلابی در مدارس امین زیر نظر مبلغان و مربیان در مدارس اجرا می‌شود.

وی بر کیفی‌سازی مدارس امین تأکید کرد و یادآور شد: انتظار می‌رود، کمیته همکاری‌های حوزه و آموزش و پرورش بادقت و سعه صدر، رسالت‌های خود را برای پیشبرد اهداف سند تحول بنیادین انجام دهد.

حجت‌الاسلام والمسلمین ملانوری با اشاره به اینکه اجرای طرح امین در مدارس، باید پویا و بانشاط باشد، خاطرنشان کرد: محور شاخصه‌های طرح در سند تحول بنیادین، بیش از ۷۰ برنامه است که باید با دقت پیگیری و اجرا شود.

وی در پایان بر استمرار کمیته همکاری‌های حوزه علمیه و آموزش و پرورش تأکید کرد.

فعالیت تبلیغی بیش از ۵۶۰ روحانی در مدارس لرستان

رضا عزتی مدیرکل آموزش و پرورش لرستان هم در این نشست، از اجرای طرح امین و حضور روحانیون و مبلغان دینی در مدارس لرستان خیر داد و خاطرنشان کرد: در راستای اجرای طرح امین و همچنین حضور مبلغان در مدارس ۵۶۱ نفر حضور دارند.

عزتی با اشاره به اینکه طرح اقامه نماز جماعت در مدارس لرستان، با برنامه‌ریزی‌های لازم در حال انجام است، یادآور شد: در این راستا مبلغان خواهر و برادر، با آموزش و پرورش همکاری دارند.

وی اجرایی طرح «سودای بندگی» را از دیگر برنامه‌های کمیته همکاری‌های حوزه و آموزش و پرورش برشمرد و اظهار کرد: در این طرح مبلغان برای حضور پرشور و بانشاط نوجوانان در آئین عبادی سیاسی نماز جمعه تلاش می‌کنند.

گفتنی است، در ادامه این نشست، ائمه جمعه و سایر فضلا و مبلغان دیدگاه‌ها و نظرات خود را برای پیشبرد امورات دینی و فرهنگی در جامعه ارائه کردند.